This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

Riktlinjer för användning

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke
  Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor
  Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket
  Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen
  Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsätt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsätt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

Om Google boksökning

Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk `http://books.google.com/`

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 06828049 8

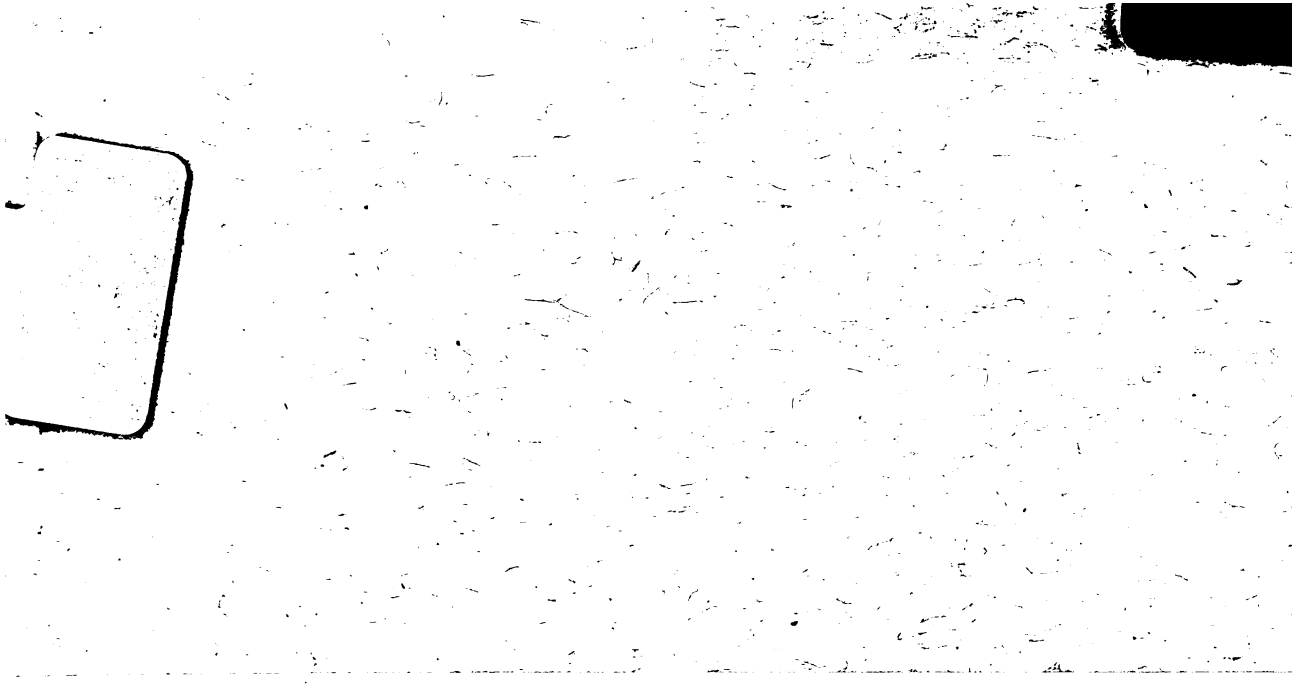

Stuart
E 1 E

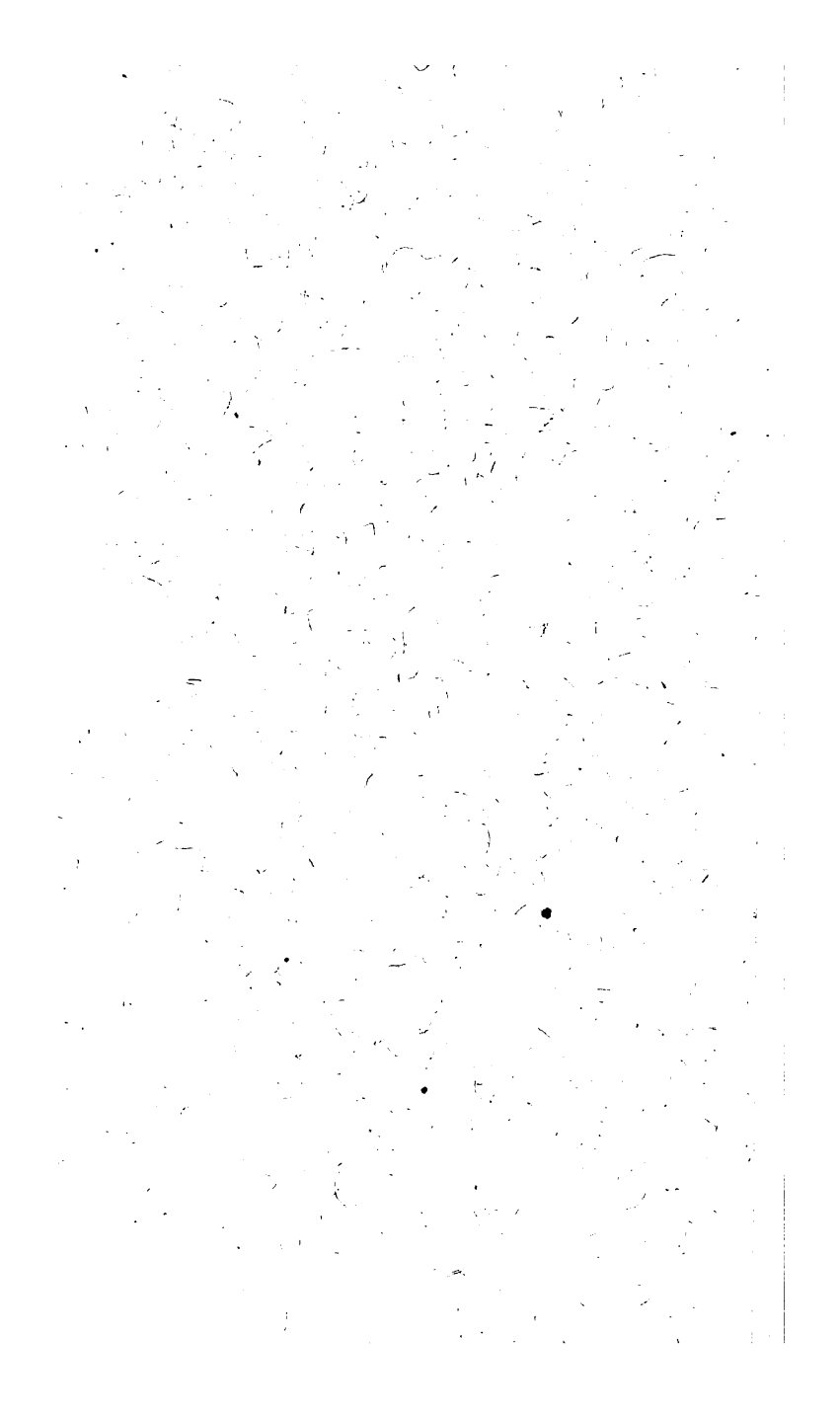

Paſtor Mag.

CHRISTOF. CHRIST. STURMS

Predikningar

för

Barn

af

Mognare Ålder.

Öfwerſättning från Tyſkan

af

MAGN. GABR. LÖHR.
Kommuniſter.

Förra Delen.

Lund 1807.
Tryckt hos Direktören Christ. Fr. Berling.
På Öfwerſättarens Förlag.

YORK LIBRARY NEW-YORK

Imprimatur

JOHAN J. HELLMAN.
Den Heliga Skrifts Doctor, Theol. Professor,
Ledamot af Kongl. Nordstjerne Orden,
Theol. Fakult. n. w. Dekanus.

Lund den 1 September 1806.

Tillägnas

Hans Kongl. Höghet.

Swea Rikes Kron-Prins Prins GUSTAF,

Allerunderdånigst

af

Öfwersättaren.

Förteckning

på de Respektive Subskribenter som innan tryckningens fullbordande hunnit inkomma:

	Exemplar.
Agerlin, Sven.	1
Ahlgren, H. P. Pastor.	1
Ahlman, Kon Rektor.	1
Alberg, Snickare.	1
Althin, C. P. Magister.	1
Andersson, P. Möllnare.	1
Andersson, T. Handels-Bokhållare.	1
Angelin, Komministe.	1
Appelberg, Pet. Jul. Prost.	1
Alkelin, Timmergesäll.	1
Asping, L. A. Kyrkoherde.	1
Asping, L. N. Amiralitets Kammarkrifware och Öfwer-Kollektör.	1
Aulin, Kyrkoherde.	1
Backman, A. A. Härads-Prost.	1
Becker, A.	1
Been, Isaac, Stads-Fiskal.	1
Berg, H. Kammererare.	2
Berg, H. P. Murmästare.	1
Berg, Joh. F. Rådman.	1
Berger, J. Kommissions-Landtmätare.	1
Bergelin, H. P.	1
Von Bergen, Traktör.	1
Berghman, L. Peter. Studerande.	1

Bergh-

Förteckning

på de Respektive Subskribenter som innan tryckningens fullbordande hunnit inkomma:

	Exemplar.
Agerlin, Sven.	1
Ahlgren, H. P. Pastor.	1
Ahlman, Kon Rektor.	1
Alberg, Snickare.	1
Althin, C. P. Magister.	1
Andersson, P. Möllnare.	1
Andersson, T. Handels-Bokhållare.	1
Angelin, Kommunister.	1
Appelberg, Pet. Jul. Prost.	1
Askelin, Timmergesäll.	1
Asping, L. A. Kyrkoherde.	1
Asping, L. N. Amiralitets Kammarskrifware och Öfwer-Kollektör.	1
Aulin, Kyrkoherde.	1
Backman, A. A. Härads-Prost.	1
Becker, A.	1
Been, Isaac, Stads-Fiskal.	1
Berg, H. Kammererare.	2
Berg, H. P. Murmästare.	1
Berg, Joh. F. Rådman.	1
Berger, J. Kommissions-Landtmätare.	1
Bergelin, H. P.	1
Von Bergen, Traktör.	1
Berghman, L. Peter. Studerande.	1

Bergh-

	Exempl.
Hallonsten, Tullnär.	1
Hammar, Å. Handelsman.	1
Hederstjerna, Er. Kapten.	1
Hellborg, Christ. Rådman.	1
Herslöf, Kollega Skolä.	1
Hjorth, D. Packmästare.	1
Hjortzberg, L. Kyrkoherde.	1
Hofverberg, Kyrkoherde.	1
Holm, Krono-Länsman.	1
Holmberg, Bokhandlare.	100
Holmgren, C. Kontorist.	3
Holst, N. Christ. Prost.	1
Holst, And. Kyrkoherde.	1
Holst, Stabs-Kommunister.	1
Homell, Kommunister.	1
Hultman, J. Garfware.	2
Höckert, Laur. Handelsman.	1
Hörlin, Pastor.	1
Hörstedt, Skomakare.	1
Jacobsson, Carl. Kapten.	1
Jaënsson, L. P. Kapten.	1
Isberg, C. A. Källarmästare.	1
Isberg, J. Landtmätare.	1
Junker, T. Kapten.	1
Jönsson, A. Bagare.	1
Kallenberg, J. H. Kollektör.	1
Karsten, Håk. Krukmakare.	1
Kemner, Kongl. Hof-Predikant.	1
Kemner, H. M. Kyrkoherde.	2
Kjelsson, Julie.	1
Kihlgren, C. A. Vice Auditör.	1

	Exempl.
Klefberg, Chriſt. Handelsman.	1
Kleinhamer, Joh. Kommiſſ.	1
Kock, J. B. Handelsman.	1
Kockum, Lor. Handelsman.	1
Koug, Johannes. Glasmåſtare.	1
Krakau, Chriſt. Kyrko-Inſpektor.	1
Krakau, Fred. Kaſſör.	1
Krook, Härads-Proſt.	1
Krook, C. Tullförvaltare.	1
Krook, Joh. A.	1
Krook, M. Krono Länsman.	1
Kruſe, A. Kapten.	1
Kruſe, Eric. Kyrkoherde.	1
Kullberg, Carl. Theol. Doktor.	1
Lagerbjelke, J. M. Landtmätare.	1
Landby, A. Skomakare.	2
Landgren, N. B. Studerande.	1
Lilljeborg, Rektor.	1
Lindbom, J. Färgare.	1
Lindgren, J. Skolmåſtare.	1
Lindſtedt, Joh. Kyrkoherde.	1
Liungren, Befallningsman.	1
Lohman, Lucas. Rådman.	1
Ludvigſen, Hans, Kapten.	1
Fru Lundberg, Guſtafva, född Centerwall.	1
Lundberg, Jöns.	1
Lundberg, Lars.	1
Lundgren, O. Amiralitets Kontors-Trifware.	1
Lundgård, C. P. W. Paſtor.	1
Lundſtröm, And. Kongl. Flagg-ſteppare och Flagg-Junkare.	2

	Exempl
Hallonsten, Tullnär.	
Hammar, Å. Handelsman.	
Hederstjerna, Er. Kapten.	1
Hellborg, Christ. Rådman.	1
Herslöf, Kollega Skolä.	1
Hjorth, D. Wacktmästare.	1
Hjortzberg, L. Kyrkoherde.	1
Hofverberg, Kyrkoherde.	1
Holm, Krono-Länsman.	1
Holmberg, Bokhandlare.	100
Holmgren, C. Kontorist.	3
Holst, N. Christ. Prost.	1
Holst, And. Kyrkoherde.	1
Holst, Stabs-Kommunister.	1
Homell, Kommunister.	1
Hultman, J. Garfware.	1
Höckert, Laur. Handelsman.	1
Hörlin, Pastor.	1
Hörstedt, Skomakare.	1
Jacobsson, Carl. Kapten.	1
Jaënsson, L. P. Kapten.	1
Isberg, C. A. Källarmästare.	1
Isberg, J. Landtmätare.	1
Junker, T. Kapten.	1
Jönsson, A. Bagare.	1
Kallenberg, J. H. Kollektör.	1
Karsten, Håk. Krukmakare.	1
Kemner, Kongl. Hof-Predikant.	1
Kemner, H. M. Kyrkoherde.	2
Kjelsson, Julie.	1
Kihlgren, C. A. Vice Auditör.	1

Tillägnas

Hans Kongl. Höghet.

Swea Rikes
Kron-Prins
Prins
GUSTAF,

Allerunderdånigst

af

Öfwersättaren.

Stuart
E13

Stanford
LIBRARIES

Pastor Mag.

CHRISTOF. CHRIST. STURMS

Predikningar

för

Barn

af

Mognare Ålder.

Öfwersättning från Tyskan

af

MAGN. GABR. LÖHR,
Komminister.

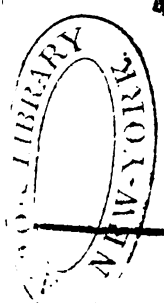

Förra Delen.

Lund 1807.
Tryckt hos Direktören Christ. Fr. Berling.
På Öfwersättarens Förlag.

Imprimatur

JOHAN J. HELLMAN.
Den Heliga Skrifts Doctor, Theol. Professor,
Ledamot af Kongl. Nordstjerne Orden,
Theol. Fakult. n. w. Dekanus.

Lund den 1 September 1806.

Tillägnas

Hans Kongl. Höghet.

Swea Rikes
Kron-Prins
Prins
GUSTAF,

Allerunderdånigst

af

Öfwersättaren.

grundeligt som Jobbyce, eller Heller så torrt so
Mayhew. Allmänhetens wink, eller bestämda
att tala, godsinnta Bröders och Lärares B
fall, hwilka med dessa Predikuingar hafwa ho
ungdomen gjort förſök, skall uppmuntra mig, a
utgifwa andra Bandet. Jag önskade därföre, a
dessa wärda Personer mätte genom min Her
Föreläggare öfwer dessse Predikningar meddela mi
sitt omdöme. Jag skall däraf göra den bästa
gaste Bruk. Den 26 Febr. 1771.

Författaren.

Innehåll

Tillägnas

Hans Kongl. Höghet.

Swea Rikes
Kron-Prins
Prins
CARL FRANS,

Allerunderdånigst

af

Öfwersättaren.

Åttonde Predikan.

Om de små menlösa Barnens likande i oskuld — 89

Nionde Predikan.

Om Ungdomens ledande till Arbetsamhet — 99

Tionde Predikan.

Om Ungdoms-Lättsian — 110

Elfte Predikan.

Om Ungdoms-lefnadens korthet och besvärlighet — 120

Tolfte Predikan.

Om ett wäl anwändande af den korta och besvärliga Ungdoms-tiden — 114

Trettonde Predikan.

Om Umgänget med de Onda — 119

Fjortonde Predikan.

Om Fader- och Moder-lösa Barns Tröst — 129.

Första

Första Predikan.

Om åtankan af åtnjutna wälgerningar i Barna-åren.

Du wärt lifs kärleksrike Uppehållare! wi tacke Dig med rörda hjertan för de wälgärningar, Du oß i wår Barndom bewiſat. Huru swage, ru hjelplöſe, huru eländige woro wi då, när trådde i denna werlden! Hade du icke ſtärkt) underſtött oß, ſå ſkulle det redan längt för lla warit ute med oß! Wi erkänne med tack- mhet Din ſtora godhet, och anrope dig inner- jen, att Du wille göra oß däruppå rätt upp- ärkſamme. Låt oß i ingen ålder förgåta, hwad)u oß gjort under, wåra Barna-år. Stärk oß rt till genom Din nåd. Amen!

Psalm. 71: v. 5, 6.

Du äst min tillflykt, Herre, Herre mitt hopp allt ifrå minom ungdom Uppå Dig hafwer jag förlätit mig, all ifrå moderlifwit; Du hafwer dragit mig utu mine moders lif: Min berömmelse är alltid af Dig.

Mine unge dyraste Wänner!

Konung David war redan nära en hög ålder, då han uttalade dessa orden. Han går med sina betrakteler tillbaka i de dagar, då han såsom ett omyndigt Barn låg wid sin moders bröst, och tillskrifwer Guds Allmagts hand, att han i denna späda ålder blifwit wid lifwet uppehållen. Hans efterdöme bör uppmuntra Eder till efterföljd. Och min föreställning skall inskärpa Eder den plikten att tänka tillbaka på Guds wälgerningar under Barna åren.

Det skulle wara otacksamt och lättsinnigt, om I, mine unge Bröder, blott willen erinra Eder den glädje, som i hafwen kännt uti Edra Mödrars skötem eller wid Edra unga wänners lekar. Och jag wet, att I nu wid mognare ålder af Eder ungdom omanligt ofta tänken på Edra första ungdoms nöjen, och önsken tillbaka den glada tiden, då Edra Föräldrar anwände tusende skyldiga medel, att göra Eder rolige och nöjde. Förlusten Eder alltid uti tankan

på

på dessa dagar, som uti så glad oskuld åro förflutne. Tacken derföre ständigt Edra Föräldrar och wänner, som hafwa gjort Eder Barna-åren så lyckliga och angenäma. Men blifwen icke därwid, betrakten ock de wälgerningar, som Gud genom Edra Föräldrar, genom Edra Lärare och Wänner Eder bewisat Hade icke Gud, af hwilken I hafwen undfått lifwet, också skänkt Eder förmågan, att njuta förnöjelse; hade Han icke gifwit Eder sunda lemmar, ett gladt hjerta och wälsignade Föräldrar; Ack! så skulle Edra Barna-år ganska sorgsne gått sin kos.

Gud, Gud är det, mine käraste Barn! som har förlänt Eder allt, hwarigenom Eder Barndoms dagar blifwa så lyckliga och angenäme. För sjelfwa Edert lifs början, Edert första andedrag. Eder själs förstar tanka, Eder willjas första böjelse hafwen I Honom, Honom allena att tacka. Då I ännu hwiladen uti Eder Moders sköte, war redan Eder himmelske Fader omtänkt, att gifwa den nybildade kroppen näring, skydd och tillwext. Då lät Han Eder träda i werlden, eller som David säger: Han drog Eder uru Eder moders lif. Han sände Eder den lyckan, att Modren, som födde Eder till werlden, kunde glädja sig öfwer Eder åsyn, och kyssa Edra första tårar ifrån Edra kinder. Han lät Eder wid inträdet i werlden finna en Fader, som uti Eder igenkände sin bild, wälsignade Eder och full af förtjusning tryckte Eder till sitt hjerta.

Allt detta äro förwånar ledande till Eder lycksaligher, hwarföre I ären Eder Skapare skyldige den up-

upriktigaſte tackſägelſe. Och om I åren uppmärkſamme på de öfrige omſtändigheter af Eder födelſe, ſå ſkolen I finna ännu mycket mera, hwarföre I måſten priſa Eder wälgörande Fader i himmelen. Öfwerwägen allenaſt Guds godhet, hwilken har ſig därigenom uppenbarat, att Han har låtit Eder födas på en tid, ſom för Eder i alla afſeenden är begwämlig. Den tiden, på hwilken Eder födelſe infaller, gifwer Eder i afſeende på Edert förſtånds och hjertats bildning ſådane fördelar, hwilka de barn, ſom uti de förra århundraden födde äro, måſte umbära. Och hafwen I icke ofta i enſlighet däröfwer fröjdat Eder, att I icke blifwit födde på en ſådan ort, hwaräſt de ſmå barnen upwäxa i okunnighet och wildhet, hwaräſt de, ſig ſjelfwe öfwerlämnade, irra omkring i ſkogarne, och förnedra ſig till djuren? Så ofta I betänken detta, mina dyraſte! ſå ofta ſkänken deſſa arma ſmå en medlidande tår, och tacken Gud, ſom tilldelat Eder en ſå utmärkt god lott.

I åren nu uti en ſådan ålder, då munterhet och glädje uplifwar alla Edra tankar, ord och gerningar, då ingen tår framtränger utur Edra ögon och ingen ſuck utur Edert hjerta. Men huru woren I då, när ännu Edert lif allenaſt kunde beräknas efter weckor och dagar? Edra Föräldrar och de dyrbara Wänner, ſom wårdade Eder uti Eder ſwaghet, lära kunna ſäga Eder, huru hjelplöſe och medömkanswärde I woren. De ſkola berätta Eder den möda, den ångeſt, de ſömnlöſa nätter och oroliga dagar, ſom Edert beklagliga tillſtånd har dem förorſakat. Allt, hwad I till Edert widmagthållande kun-

den

den göra, war detta, att J. gåfwen Eder åstundan eller Eder smärta, genom tårar och emma blickar tillkänna. Och hwilken oemotståndelig magt hade dessa gråtande blickar öfwer Eder Moders hjerta! Hon ilade, ja hon flög till Eder, för att förskaffa Eder Edra behofwer: för att allenast befordra Eder ro, afstod hon gärna alla beqwämligheter: för att tänka uppå Eder, upphörde hon att förja för sig.

Icke desto mindre skulle den oförtrutnaste förgfällighet hos Edra Föräldrar för edert widmagthållande och wälfärd hafwa warit förgäfwes, om icke Gud sjelf längt ömtåligare än Eder Moder hade Eder burit, beskyddat och ledsagat. J befunnen Eder uti Edra första lefnads år i de fruktanswärdaste omständigheter. Edra Föräldrars ömhet och Edra wänners bästa tillsyn war icke tillräcklig, att bewara Eder för olycka. Eder swaga kropp, Eder owetenhet och Eder lättsinnighet blottställde Eder för tusende faror, som för Edert lif kunde wara skadlige. Hade icke Eder himmelske Fader Eder bewakat; hade han Eder icke med sina wingar betäkt, såsom en höna sina kycklingar; hade han icke förordnat sina Änglar till Eder tjenst; så skullen J hafwa förökat krymplingars eller de dödas antal. Under en mängd af tillfälligheter, som hotade Edert unga lif, har den hand bibehållit Eder sunda, som ock ännu i detta ögonblick är utsträckt öfwer Eder, att Eder beskydda. Af denna Eder himmelske Faders hand ledsagade, gingen J säkre, att Barndomens wacklande skritt icke bragte Eder i förderf. Denna hand omfattade Eder likswäl,

när I hwiladen uti Eder Moders armar. Denna hand fattade Eder osynlig, när I woren uti fara, att fara Eder, eller att nedstörta ifrån förfärliga höjder. Och denna Eder Faders hand, Hans allmagt och godhet, skall ledsaga Eder i de följande åren af Eder lefnad, om den höga ålderdomen hädanefter skulle återföra Eder uti Barndomens första swaga tillstånd.

Det återstår ännu en wälgerning, på hwilken jag will göra Eder, mine unge Wänner, uppmärksamme. Det är den största wälgerning, som kunde Eder, såsom syndiga menniskor, wederfaras. Eder gode Fader, som så kärleksrikt tänkte på Eder timmeliga wälfärd, gorde ock för Eder ewiga salighet de nådigaste anstalter. Hans allmagt skapade Eder till människor, och hans nåd gjorde Eder till Kristna, till sin kärleks barn och till Sitt himmelska Rikes arfwingar. I låren af Edra Föräldrar, hafwa hört, att I strax efter Eder födelse blifwit döpte i den Treenige Gudens Namn. Här war det, hwaräst I blefwen upptagne i de Kristnas gemenskap, och hwad ännu wigtigare är, uti Guds och Eder Frälsares gemenskap. Här war det, hwaräst I på ett högtidligt sätt öfwerlämnaden Eder till Eder Skapares tjenst och dyrkan, till Jesu lydnad och efterföljd, och den helige Andes ledande. Huru salige woren I då! Änglarne, Edra beskyddare, wälsignade Eder uti Eder oskuld, och Gud sjelf bewärdigade Eder med Sitt nådiga wälbehag.

Alla

Alla dessa wälgerningar, mine dyraste unge Bröder! förtjena af Eder den lifligaste tacksägelse och en oafbruten åtanka. Tillåten mig, att jag äfwen så wänligt som innständigt Eder härtill uppmuntrar.

O! I, genom så stora Guds wälgerningar benådade Barn! gifwen den uppriktigaste och mäst brinnande tacksägelse rum uti Edra själar. Till denna ändan gån ofta med Edra tankar uti Edra Barndoms år tillbaka. Blyggens icke, ej heller då, om I redan åren blefne grå, blyggens icke, att påminna Eder Eder barndoms beklagliga och hjelplösa tillstånd, och wid hwarje hogkomst af densamma att prisa den Guden, som har uppehållit Eder allt ifrån moderlifwet, och gjort mångfaldigt godt. Tänken stundom med hela själens lifligher efter hwad I skullen warit för usle kreatur, om icke Gud bewärdigat Eder med sin tillsyn och sitt uppehållande. Ack skåden dock allenast omkring i den lilla del af werlden, som Eder ännu är bekannt. Huru många små lära möta Eder, som ända ifrån sin födelse warit krymplingar, eller genom wårdslöshet förlorat sin hälsa! Sen I icke stundom för Edra föräldrars dörrar fattiga obeklädda sjuka Barn ligga sitt bröd? Sen I icke så många Barn af Eder ålder i sorgdrägt begråta sin Fader eller Moder? Och nu betrakten Eder sjelfwe. Huru wida lyckligare åren I framför så många eländiga, fäder- och moderlösa Barn! Eder kropp är wälskapad, Eder hälsa är blomstrande I kunnen ännu beständigt med det söta Faders- och Moders-namnet tilltala Edra Föräldrar, och fröjda Eder af

den obeskrifliga lycksa, att af dem blifwa ledde och förförde. I kunnen så ofta I tänken på Eder födelse, wälsigna den dag, på hwilken I blifwit födde till werlden.

Jag wet, Edert hjerta lärer sjelf säga Eder, hwad I åren Eder wälgörande Skapare för sådane wälgerningar skyldige. Jag ser redan till min glädje på Edra röda kinder tecken till det rörda tacksamma hjertat. Undertrycken alldrig, alldrig undertrycken dessa glada tacksamhetens-rörelser. Så ofta I glädjen Eder öfwer Eder kropps hälsa, så tänken på Gud, som har gifwit Eder den. Så ofta I med glad förtrolighet nalkens Edra Föräldrar, så prisen Gud, som har förlänt Eder de bästa mildaste Föräldrar. Så ofta I firen åminnelse dagen af Eder födelse, så underlåten icke, att också tacka Eder himmelske Fader för alla de wälgerningar, som I nutit under Barndomen. Men den bästa och wälbehagligaste tacksägelse frambären I Honom då, när I redan uti Edra ungdoms år uppoffren Eder åt Gud; när I redan tidigt låten Hans fruktan wara Eder wisshet och Hans kunskap Edert käraste göromål. Då kunnen I utan bekymmer träda i werlden, och med stilla undergifwenhet under Guds willja wänta Edra tillkommande öden. Förty jag will icke förtiga för Eder, I låren för det tillkommande icke blifwa så lugne, så sorglöse, så muntre, som I nu åren. Det warda de dagar kommande, om hwilka I skolen säga: de behaga mig intet. Under sådane omständigheter skall tänken på de i Barndomen åtnjutna Guds wälgerningar tjena Eder till stor uppmuntran. Räken I

uti

uti bekymmersamma tider, eller gör åldren Eder för andra gången till Barn, så kunnen I därmed trösta Eder: den Guden, som förjde för mig i barndomens hjelplösa tillstånd, som så nådigt ledde, och så mägtigt stärkte mig, denne Guden skall ock icke öfvergifva mig på ålderdomen, och äfven vara min tillflygt i nöden. Ty Du, Herre! hafver dragit mig uru mitt moderlif; Du wast min tröst, då jag än på mine moders bröst låg. På Dig är jag kastad utaf moderlifwet: Du äst min Gud, alt ifrå mine moders lif. *)

Och nu, när I på sådant sätt hafwen för Eder Skapare yppat Edert tacksamma hjerta, så nalkens Edra Föräldrar med ett hjerta fullt af ömm tacksamhet. Sen, det är hos dem, som I stån uti förbindelse för sådane wälgerningar uti Eder barndom, utom hwilka I icke haden kunnat uppnå ungdoms ålderen. Och om de än någon tid lämnat Eder utan understöd, så hade de likwäl, för den kärlek, som de Eder uti barndomens omyndige år bewisat, förtjent Eder hela aktning och kärlek. Wägren dem icke denna så dyra plikt, och bemöden Eder i Eder hela lefnad att utöfwa densamma. Så många de oroliga och bekymmersamma dagar woro, som I fordom i Eder barndom hafwen förorsakat Edra Föräldrar, så många glada och nöj-

*) Psalm. 22: 10, 11.

då dagar ſöken att göra dem genom Edert wälförhållande. Då ſkall Edra Föräldrars wälſignelſe, alla rätteſinnigas wälſignelſe, ja Eder-Guds wälſignelſe komma öfwer Eder. I ſkolen blifwa Herrans wälſignade ſå på ålderdomen ſom i barndomen, i tid och ewighet. Amen!

Andra Predikan.

Om en tidig Fromhet och Gudsfruktan.

Herre! Ditt ledande ware denna ungdom anbefaldt. Regera den genom Din Anda, på det den må tidigt lära frukta Dig, och af allt hjerta älska Dig. Låtta för dessa spåda sinnen Kristendomens beswärlighet. Bewara dem för alla ungdomens förförelser, för alla retelser till synd. Gör deras hjerta ständigt fastare i Din kunskap och uti Gudaktighetens utöfning. Och ändteligen när de hafwa upnått den sorgfulla ålderdomens dagar, men ännu mera, när de en gång öfwergifwa denna werlden, och öfwergå till ewigheten, så skänk dem rolighet och Dina trogna tjenares herrliga lön. Bibehåll oß alla i Din frugtan och i Din kärlek in till wår ända. Amen.

Sal. Pred. 12: 1.

Tänk uppå Din Skapare i dinom ungdom, förr än de onda dagar komma och åren nalkas, då du ſwarder ſäggandes De behaga mig intet.

Mine unge Bröder!

1. Deſſa Konung Salomons ord, hafwa af honom på en ſådan tid blifwit upptecknade, då han redan liſtigt hade årfarit fåfängligheten af ungdomens nöjen. Sedan han hade tillbragt någon del af ſin lefnad uti allehanda förſtröelſer, ſå återwänder han numera wid ålderdomens annalkande till det tänkeſätt ſom uti alla åldrar bör utgöra människornas hufwudſak. Han beprisar utaf årfarenhet nyttan af en tidig Gudsfruktan. Och hwaruti beſtår en tidig Gudsfruktan? Därutinnan, att wi redan uti ungdomen tänke på wår Skapare. Och detta är ock den affikt, i hwilken jag nu till Eder talar. Förſt will jag wiſa Eder, hwad det will ſäga, att tänka på ſin Skapare; men ſedan ſkall jag föreſtälla Eder nödwändigheten, att underhålla denna åtankan på Eder Skapare redan uti ungdomsåren.

Jag gör mig om Eder, mine dyraſte wänner! den angenäma föreſtällningen, att I ſjelfwmant låren uppfylla en del af denna plikt. Jag ſkulle åtminſto-

ne

ne tro, att I wid åtskilliga tillfällen låren tänka på Eder Skapare. I låren tilläfwentyrs göra det, när I wid underwisningen uti Kristendomen blifwen förde till Religionens sanningar. Tilläfwentyrs tänken I då rätt lifligt på Eder Skapare, när I wid hwarje dags morgon eller afton, upplyften Edert hjerta i bönen till Gud. Åtminstone låren I göra det då, när swagheter hastigt öfwerfalla Eder eller Edra lekbröder, som ganska ofta äro förebud till en tidig död. Åren I uti denna eller andra händelser så upriktigt sinnade emot Gud, så har jag redan orsak, att glädja mig öfwer Eder. Men ännu långt större skall min glädje blifwa, om jag ser, att I inskränken åtankan på Eder Skapare icke blott till wissa tillfällen, utan underhållen den beständigt i Edra själar: om I älsken Eder Gud öfwer all ting, och inrätten Edert hela lefnadslopp efter Hans wälbehag. Detta allt fordras till en wälsignad åtanka på Eder Skapare.

Tänken således på Gud med ett hjerta, som beständigt är fästadt till Honom, och aldrig lämnar Honom utur ögnesigte. Skulle det wäl för Eder wara berömligt, om I allenast stundom eller under sådane omständigheter, som äro Eder angenäma, willen bewisa Edra Föräldrar kärlek, lydnad och högaktning, och däremot på annan tid göra det som är stridande emot Edra barnsliga plikter? Och tänken nu efter, hurru kan eder fromhet wara Gud angenäm, när I allenast wid wissa tillfällen utöfwen den samma, men för den öfriga tiden uraktlåten den? Nej, mina bäste barn. Ett sådant föränderligt hjerta

ta kan icke behaga Gud, som fordrar upprichtighet och ståndaktighet wid alla wåra gerningar. Under Eder ungdomslefnad bör icke framskrida någon mellantid, som I beslächten med sådane gerningar, hwilka åro för Kristne oanständige. Ständigt måste Eder späda själ wara genomträngd af åtanken på Guds alleståndesnärwarelse, så wäl wid Edra lekar, som wid Edra allwarsamma förrätningar, wid Edert förhållande emot Edra Föräldrar och Lärare, wid Edert umgänge med Edra kamrater, uti enslighcten så wäl som uti sällskapeliga umgången måste ett sådant hjerta sig uppenbara, som med redlighet är sin Gud och Frälsare ofwerlämnadt.

Ju starkare rötter detta tänkesätt fattar uti Edert bröst, desto lättare skall det blifwa för Eder, att och derigenom bewisa Eder åtanka på Gud, att I älsken Honom ofwer all ting, och gifwen Honom framför allt annat företrädet. Det wore långt ifrån mig, att jag wille handla så sträng och förbjuda Eder alla tillåteliga förnöjelser. Gud sjelf tillståndjer Eder att älska allt sådant, som förtjenar Eder kärlek. Men måtte alldrig Edert behag till det jordiska förleda Eder så långt, att I därpå förgåten kärleken till Eder Skapare. Älsken Edra Föräldrar. De äro ibland alla Edra medmänniskor de samme, som billigt fordra den warmaste kärlek. Men tänken på Eder Skapare, som är ännu oändeligen älskwärdare, än de bästa Föräldrar kunna wara. Gifwen Hans kärlek den förste plats, och en brinnande ifwer uti Edra hjerton. Älsken dem, de sällskapens Wän, som hafwa förnött sina dagar på Eder själs bildning.

Al-

älſken Edra Läsare. Men förgäten icke att älſka Eder Gud långt mera, ſom har gjort Eder ſjäl ſalig, att emottaga den underwisning, ſom Edra lärare Eder meddela. Älſken Edra unga wänner. Men älſken långt innerligare den himmelſke wännen, ſom har gifwit Eder de ſtörſta bewis på Sin wälgörande kärlek. Älſken Edert lif, Edra nöjen, Edra nödtorft. Men kärleken till Eder Skapare, Edert lifs Uphofsman, Edra krafters Uppehållare, denna kärlek måſte hos Eder öfwerwäga alla andra böjelſer. Och om då allt annat ſom hittills har dragit Eder kärlek till ſig, ſkulle blifwa undanrycke, måtte då Edert hjerta ſäga: jag har Gud till wän. Hans kärlek årſätter mig förluſten af mina föräldrar, mina wänner och mitt lif.

Men på det denna åtanka på Eder Gud, detta uppoffrande åt Honom, denna kärlek till Honom, må wara deſto mera lefwande, ſå föreſtällen Eder Honom ofta under bild af Eder Skapare och Fader. Säjen till Eder ſjelfwe: Denna kropp, ſom är ſå wacker bildad, denna ſjäl, ſom kan på Honom tänka och Honom älſka, har jag århållit af Hans godhet. Hans hand har beredt mig i min moders lif, och bragt mig till werlden. Deſſe älſkanswärda Föräldrar har Han gifwit mig, och ända hittills uppehållit. Utom Honom ſkulle jag icke wara på jorden: och utom Hans nåd hade jag redan långt för detta gått förlorad. Han är min Skapare, min Fader, min Uppehållare; Han är min ungdoms Handledare. Nu, jag will icke förgäta Hans godhet, ewigt will jag älſka Honom, ewigt will jag på Honom förtröſta; och

mitt

mitt unga lif, will jag såsom underpant af m kärlek, Honom till tacksamhets offer helt och hål frambära.

O mina alldradyraste Barn! Huru skulle j wälsigna Eder, ja, huru skulle Gud kunna wälsig Eder, om detta wore det beslut, som I haden fatt uti Edra hjertan. Och tillåfwentyrs är det det ögonblick, i hwilket jag talar till Eder, då I uti e stighet, lofwat Herren Eder Skapare, kärlek och tr het. Men kännen I wäl Edert hjerta alldeles Skall detta så rörda, så för Gud uträdda hjert icke snart blifwa känslolöst och kallt, när I wände till Edra lekbröder tillbaka. Ack! jag är rädd fö Edert böjliga hjerta. Hwad låren I säga, hwa låren I göra, när nu Edra unga wänner föreställ Eder: att I ännu åren unge, att ännu är tid no öfrig i Eder tillkommande lefnad, att tänka på Gud Hwad låren I swara dem, när de med en upp swallande hänrycknings ropa till Eder: Gå glad dig nu, du yngling, i din ungdom, och låt dit hjerta wara gladt i dinom ungdoms Gå hwad dino hjerta lyster och dinom ögom behagar? *) låren I då hafwa den rådighet att säga: Nej, jag will tänka på min Skapare min ungdom? —

Ju farligare denna frestelse för Eder är, ju benägnare Edert hjerta är, att låta sig af denssamm öfwerwäldiga, dess mera befästen Eder uti det beslute

*) Pred. 11: 9.

att tedan helga Herranom Eder ungdom: ty denna Eder ungdom lägger Eder wid gudaktighetens utöfning de wigtigaste hinder i wägen. Ju närmare I kommen de manlige åren, ju talrikare äro de snaror, som läggas för Eder oskuld. Eder lisklighet och eldiga inbillningskraft förökar sig mes hwarje dag, men och dåliga obenägenheten för all ting, som fordrar alfwarsamhet och alla krafters användande. Tusende frestelser till höger och wänster kunna öfwerwinna Edert löjliga och wällustiga hjerta. Sinnenas förlustande, Eder sunda och gåsande blod, böjelsen att göra sig för andra behaglig, hog till slösaktighet och oräknelliga andra ting tillsluta Edert hjerta för allt intryck, som gudaktigheten kunde göra uppå Eder. Och låten I allenast dessa ungdoms oskuldens fiender så stadigt intrymme uti Edra själar, så skolen I snart ligga under, och blifwa lasternas rof.

Jag önskade weta, hwad som i Edra ungdomsår skulle afhålla Eder, att förqwäfwa lasternas frö. Tilläfwentyrs wänten I uppå en beqwämare tid? Åh mine unge Bröder! en beqwämare tid till gudaktighetens utöfning, än den är, uti hwilken I nu lefwen, lärer aldrig komma, aldrig, om I ock skullen tillryggalägga hundrade år i werlden. Nu är likasom sänings-tiden för Eder hela lefnad. Försummen I att tämja Edra förderfwade böjelser, att upodla Edert hjerta och nu det samma nedlägga dygdens frö, så skall det, på den tiden, då I skullen inskörda frukterna af Eder lefnad, blifwa en samlings plats för laster, ändlöshet och allt elände. De ungdoms dagar, då Eder själ ännu är känslofull, ännu böjlig, ännu eldig,

dessa åro dyrbara dagar för Eder salighet. Och säg mig upriktigt, mine allrakäraste! hwilken tid är efter Eder mening begwämmare till gudaktighetens öfning? — Dock jag kan gissa till Edra tanker. I tänken tilläfwentyrs wid Eder sjelfwe: Jag är så länge min munterhet min smak för nöjen, och lifliga ungdom warar, uppoffra min tid på ungdoms lustar: men sedermera når jag blir gammal, trög wid lifwet, ledsen och olyckelig till alla, gerna då will jag tänka på min Skapare, på min bättre, och på min ändalycka. — Skulle werkeligen några af Eder underhålla dessa föreställningar, O! så låten mig, min kärlek befaller mig det, låten mig beklaga Eder, låten mig gråta öfwer Eder. Ack! huru många af Eder, I förblindade eländige Bröder, skola aldrig uppnå den ålderdom, på hwars ankomst I, så tryggt byggen Edert hopp och Eder salighet! Ack huru många skola på sjelfwa ålderdomen tjena synnens lustar, uti hwilka de hafwa förtärt sin ungdom. Dock jag will icke gifwa denna bedröfliga frukt rum. Jag will det öfwen så fröjdefullt hoppas, som jag det längtande önskar, att I måtten upplefwa den höga ålderdomens dagar, och anwända dem till Edra räddning. Men huru swårt, huru swårt skall det blifwa Eder, om I då först skolen blifwa dygdens lärlingar, uti hwilken I nu kunden wisa Eder sjelfwa mönster! Huru swårt skall det blifwa Eder, att ryckrifwa Edert hjerta ifrån de lustar, som en tid af sjuttio eller åttatio år hafwa det beherrskat! Och betänkwärdigen dock en gång, I hafwen likwäl sett och hört, huru swage, huru känslolöse och olustige desse eländige åro: huru beswärlig för dem hwarje plikt är,

och

och hinner hwarje ſjät. Är det wäl möjeligt, att förſakelſen och andra Kriſtendomens plägter kunna wara för dem lätta? Skola de wäl kunna utöfwa dygden med wäkna och nit? Eller ſkola ett par dygdigt tillbragta år kunna utplåna wanäran och ſkulden af ſjuttio eller åttatio i ſynder förſlöſade år.

Waken wiſe, o I unge Kriſtne! och betänken nu, medan det ännu tid är, hwad till Eder frid hörer. I åren uti en ålder, då man egenteligen hwarken kan tillſkrifwa Eder dygder eller laſter. I åren liksom ännu uppå ſkilje wägen, hwaråſt I kunnen wända Eder till det goda eller onda. Wäljen; men wäljen det ſäkraſte: wäljen den bäſta delen för tid och ewighet: Tänken uppå Eder Skapare i Eder ungdom. Gud böje Edert hjerta därtill genom den Helige Ande, och göre Eder ſjelf ſkicklige, att wandra Honom till wälbehag genom Jeſum Kriſtum Eder Frälſare. Amen!

Tredje Predikan.

Exempel af fromma Barn till efterſyn för ungdomen.

Herre! Du wär ungdoms Mäſtare, böj wåra ſyåda ſjälar till Din kärlek. Låt de onda efterdömmen, ined hwilka wi i denna werlden åro på alla ſidor omgifne, icke draga ifrån dig wårt hjerta. Men twärtom, låt oß genom ſådane Barns goda efterdömmen, ſom redan tidigt hafwa fruktat Dig, bliſwa uppmuntrade att alltid mera anförtro oß åt Dig, att alltid innerligare älſka Dig, och att alltid mera likna Dig. Fullända det goda werket i wåra ſjälar, och förlåna oß kraft, att aldrig wika ifrån Gudaktigheten. Bewärdiga oß då, o Fader! ined Din nåd, och uppfyll på oß de löften, ſom Du hafwer gjort oß i Ditt ord. Låt oß wäl gå, och ſänk oß, om

icke

icke i denna, dock i en annan werld, ett långt och lyckſaligt lif. Gör denna barmhertighet med oß för Jeſu Kriſti, wår Medlares ſkull. Amen!

1 Joh. v. 11.

Min käreſte, efterfölj icke det ondt är, utan det godt är; den där wäl gör han är af Gudi, och den der illa gör, han ſer icke Gud.

Mine unge Bröder!

Om I ären uppmärkſamme uppå de människor, ibland hwilka I lefwen, ſå ſkolen I på alla ſidor finna nog orſak, att wara rädda om Edert hjertas oſkuld. Uti den ålder hwaruti I befinnen Eder, göra exempel den förmånande werkan. Och det bedröfligaſte är, att I wanligen låten mer ſtyra Eder genom den ſtora hopens onda exempel, än genom de få redligas goda efterdöme. Huru nödigt är det icke derföre, att Johannis förmaning i wår Text ſwäfwas Eder tillſägt för ögonen: Efterfölj icke det ondt är, utan det godt är. Huru nödigt är det, att rättſinnta Barns efterdömen blifwa Eder ſtinga föreſtälde! Jag wet huru få exempel af detta ſlag wårt närwarande tidehwarf kan uppwiſa. Jag will fördenſkull utur den heliga ſkrift för Eder beprisa några unga människors leſnad, hwilka i alla af-

seenden kunna förelägges Eder såsom mönster. Och Gud, i hwars namn jag talar till Eder, gifwe Eder nåd, att det icke allenast må blifwa Eder lätt, utan ock angenämt, att träda uti fromma barns fotspår.

Jag gör början med Josephs exempel. Hans ungdoms historia innehåller de förträffligaste wishets läror, som kunna dragas i alla åldrar och förändringar af Eder lefnad. Han war uti de åren, då hjertat plägar wara mäst i fara för sinnlighetens starkaste utbrott; men ytterst lätt öpnar sig för Guds frukttans och kärleks ljufwa känslor. Redan hade hon i ungdomens dagar uppnått den färdighet uti Religionens kunskap och utöfning, som förskaffat honom sin Faders utmärkta tillgifwenhet och alla rättsinnades aktning. En otwungen lydnad emot sina Föräldrar och emot Gud upplifwade alla hans gerningar. Den uppriktigaste ömhet gjorde honom till den tjenstaktigaste och behagligaste broder. Och hans sammanstämmande rena lefnad framstälde honom ungdomen och de fullwuxna, till exemplarisk efterfyn. Alla dessa drag, som jag hwart för sig för Eder afskildrat, kunnen I finna uti Josephs förträffliga karakter förenade. Men mäst synbar skall för Eder blifwa hans själs och hjertas storhet, den hwarmed I betrakten hans ungdoms oskuld, skall förwandla sig uti bestörtning, när I gifwen akt uppå hans Guds frukttans segen öfwer de farligaste frestelser. Genom sina broders afwund blef han ifrån en fri menniska förnedrad till en träl. Men hans stora själ war icke i stånd, att till och med genom det nedrigaste slafweri

ri blifwa wanhedrad. Såsom han genom de herrligaste egenskaper wäx öfwer sina bröder upphöjd, så hade han ock framför alla slafwar, med hwilka han tjente, ett utmärkt företräde. Potiphar, hans Herre, upptäckte snart sin unga slafs höga och fria själ, och anförtrodde honom uppsikten öfwer alla sina syßlomål. Hans Herres agtning för honom, men ännu mera hans eget uppförande förwärfwade honom snart Potiphars gemåls benägenhet. Men detta fruntimmer skänkte honom sin bewågenhet utaf wällustiga och lastfulla afsigter. Den oskyldige ynglingens sköna skapnad och behagliga uppförande retade detta fruntimmer, att fånga honom uti sin okyska kärlek. Hon upptäckte honom sina afsikter med en frihet, som wanligast är lasterna egen. Men Joseph, som wißte, hwad han war sin Gud, sitt samwete, och sin Herre skyldig, hade det mod, att sätta sig emot hennes begäran, och att genom den i sin själ inplantade Gudsfruktan, göra hennes anfall på sin oskuld om inget. Hwi skulle jag, sade den förträffige ynglingen, så mycket ondt göra, och synda emot Gud. *)

Tron mig mina älskwärda Wänner, jag skulle icke så mycket beundra denne Joseph, om jag hörde, att han uti sina ungdoms år hade anfört en krigshär, eröfrat städer och slagit talrika fiender, som jag nu med häpnad betraktar honom, att ha[illegible]at sig såsom en tusarnes öfwerwinnare, hwilka [illegible]gt mera fruktanswärde, längre swårare att segra öfwer,

*) 1 Mose B. 39: 9.

an talrika krigshärar. Och i sanning, denne Josephs segrar hade icke ringa swårigheter. Han war ännu en yngling, deß ålder, deß sunda blod, deß skona skapnad, deß förhoppningsfulla tillstånd, kunde efter werldens herrskande grundsatser, ursäkta honom wid njutandet af en förbuden kärlek. Han war en slaf, som såg för sig de obehagligaste utsigter, och som kunde smickra sig, att genom denna wäg stadfästa sin lycka på det tillkommande. Hans Frus bewågenhet måtte wara så mycket mera smickrande, ju mer magt hon hade öfwer sin mans hjerta, och ju större de fördelar woro, som han kunde lofwa sig af hennes höjelses waraktighet. Nattens dunkelhet, hans Herres frånwaro, ett förborgadt ställe, hans Frus tystlåtenhet, kunde sätta honom för all misstanka och all skam i säkerhet. Han måste af sin älskarinna befara deß wredes hela ursinnighet och hämdgirighet af en förolämpad kärlek, om han motsatte sig hennes begäran. Alla dessa omständigheter förenade sig, att göra Joseph segren öfwer sitt hjerta ganska swår. Och sen denna unga hjeltens owanliga Dygdsfruktan, Hans wällustiga Frus kärleksbewågelser, de fördelar, hwilka hennes kärlek honom lofwade, det ekluse, han hade att befara af hennes hand, intet af allt detta hade så mycket wåldе öfwer honom, att han öfwerlämnade sig åt den synden, till hwilken han blef retad. Han segrar öfwer alla frestelser genom den stora tanken, som intog hans hela själ: Hwi skulle jag så mycket ondt göra, och synda emot Gud?

Det war min föresats att påminna Eder flere exempel, som föreställas oß i den heliga Skrift såsom Mönster af en gudfruktig ungdom. Jag wille sira Eder till sinnes Samuels höfsighet, den unge konung Josias frombet, och Timothei wishet. Men ing rob, att hafwa gjort allt, för att uppmuntra Eder till prösning af ungdoms Gudsfruktan, när jag rekommenderar Eder ett sådant barns ungdoms-lefnad, som allt sedan människo barn födde blifwit, war det oskyldigaste lydigaste och fullkomligaste Barn. I lären redan utaf denna afskildring kunna sluta, att jag ingen annan menar, än Eder Jesum, som redan uti sina ungdoms-år, har efterlemnat oß en förebild, som wi skola efterfölja. Med wördnad och en helig beundran, nien ock med den fasta föresats, att warda Honom like, låtom oß nu betrakta några drag af Barnets Jesu ungdoms-karakter.

De heliga Författare berätta oß ganska litet om denna utomordentliga Barnets ungdom. De förtiga för oß utdelrättelsen om de första ellofwa åren af Hans lefnad. Men med det tolfte lefnads året i hwilket det barnsliga förståndet märkligen plägar sig utwickla, börja de, att underrätta oß om Barnets Jesu förhållande. Detta året utmärkte sig genom en besynnerlig händelse, hwilken kunde underrätta hela werlden, huru mycket stort och utomordentligt hon af Jesu mognare ålder hade att förwänta. Han gick uti sina Föräldrars sällskap till Jerusalem, för att derstädes fira Påsk-högtiden. Då högtiden war till ända, och de woro i begrepp att återwända till Galileen, så saknade de sin Son. Fulle af bekym-

met sökte de Honom ibland deras reſe sällskap. Sedan de därstädes Honom fruktlöst efterfrågat, så återvände de till staden igen, hwaräst de anwände tre hela dagar, för att Honom upsöka. Ändteligen funno de Honom. Men huru mäste de förwåna sig, då de träffade Honom uti Templet wid en förrättning, som wida öfwergick Hans ålder. Den tolfårige Wilten hade tålamod att åhöra de Judiska Lärares underwisning, omtanka och andans närwarelse, att föreläggа dem sjelfwe frågor, och att beswara de på honom ställda spörsmål.

Huru mycket är i denna händelse förenadt, att göra Eder, mine dyraste, det högsta begrepp om Eder Jesu ungdoms karakter! det förſta som mig wid denna historien rörer, och hwilket som jag hoppas, lärer hos Eder göra lika werkan, är Jesu sällskapslika och kärleksrika umgånge med andra människor. Hans Föräldrar wiſste utaf deras hittills hafda erfarenhet, att de icke behöfde söka sin Son hwarken i ödemarker eller på sådane orter, hwareſt Han lefde afskyadt ifrån allt människo sällskap. De kände Hans sällskapslika wäsende och den människo kärlek, som uti Hans unga själ så djupt war intryckt: och trodde förwisſkull, att finna honom ibland sitt reſesällskap. Huru intagande, i synnerhet för Eder, I sällskapslike ynglingar, är detta stycket af Jesu karakter! Jag föreställer mig denna människo slägtets Allskling, huru Han genom Sitt intagande utseende, men ännu mera genom Sitt ändeligen höga förstånd och göda hjerta förwärfwade sig allas högaktning och wänskap. Jag föreställer mig huru alla godsinta barn i Nazareth

trängs-

trängde sig till Honom, och huru detta ofrasliga wårdslöse barn uti kretsen af sina unga lekkamrater med wänliga miner åt dem smålog, gaf dem wishetens lärdomar, och rådjade sig ibland dem med en nedlåtande godhet: huru Han, wälsignad af sina kamrater, grundrad af de fullwäxta, och älskad af alla rättskaffne, wandrade omkring, och utbredde uti Sitt sällskapeliga umgänge wälsignelse och wishet: huru kärleken till hans himmelske Fader blef synbar i alla ord och gerningar, och huru Han uppmuntrade sina wänner att med lika wärma älska Honom.

Denna Jesu kärlek till Sin himmelske Fader uppenbarade sig wid ett märkwärdigt samtal med den Judiska Skolans Lärare. På en tid, då unga personer af lika ålder uppeldas genom en herrskande böjelse till ungdomens wanliga tidsfördrif, då war och redan Hans wigtigaste angelägenhet, Hans förnämsta omsorg, att handla likmätigt den höga kallelse till hwilken Han af sin Gudomlige Fader war ämnad. Redan då, när man plägar wisa ungdomen eftergifwenhet, när den genom lekar och skämt wanligen får försöka sin lefnad, då war det redan Jesu kärraste tidsfördrif, att sysselsätta Sig med Gudomliga ting, och att wara i Sin Faders hus. Uti de åren, då wåra ungdoms dagar wanligast blifwa uti onyttiga och löjeliga samtal förslösade, wisade sig redan uti detta Gudomliga Barnets samtal ett förstånd och en wishet, som kom de gamla att bliggas. Och hwilken sjelfförsakelse! mina käraste Barn, hwilken utomordentelig sjelfförsakelse ådagalade Eder Jesus? Föreställen Eder en gång, om J till Eder härkomst woren

Kung-

Så förderfwade ock ungdomens seder i wåra dage
åro, skolen I likwäl finna några unga personer, so
utmärka sig genom sedighet, flit och lydnad framfö
den stora hopen af wanartiga Barn. Täflen att e
terfölja deras exempel, ja att dem uti alla anständi
ga saker kunna öfwerträffa. Winläggen Eder, a
blifwa så fromma, som Abel, så saktmodige oc
och tålige, som Moses, så följaktige, som Samuel
så wise, som Salomon, så läraktige, som Timo
theus, så ömsinnte, som Johannes, och så rik
på alla dygder, som Jesus war. Genom Ede
mine Barn, måste en gång wishet och dygd i werl
den utbredas, och dårskapens och ondskans ström för
stoppas. Med Eder höra wi göra oss hopp om
bättre tider, och att få den rättfärdighet tillbaka, so
allt mer synes aflägsna sig ifrån en förderfwad werld
Blifwen Edra Föräldrars tröst, Edra lekbröders glä
dje, och efterwerldens sällhet. Blifwen ock min kro
na på Herrans Jesu dag. Huru skall jag då wälsig
na Eder på uppståndelsens dag, huru skall jag me
hänryckning skynda i Edra armar, trycka Eder til
mitt hjerta, gå med Eder all werldens Domare emot
och tilltala Honom under glädje-tårar: Si Herre
här är jag, och Barnen som Du mig gaf
wit hafwer. *) De woro Dina, och Du hafwe
gifwit mig dem, och de hafwa behållit Ditt ord
De hafwa förklarat Dig på jorden, och fullborda
sin beständelse. Upptag dem då i Ditt himmelsk
rike, och låt dem se den herrlighet, som Du der
förwärfwat hafwer.

Ja

*) Ebr. 8: 18.

Jag fåller wid denna tanken glädjetårar! O! låten mig lyckönska Eder, låten mig wälsigna Eder, kraftе älskwärdaste Barn. Jag lämnar Eder, i det förtjusande hopp, att en gång igenfinna Eder uti himmelen, där alla fromma Barn efter detta förgängliga lifwet omsider skola hamna. Kåre Barn! bliswen i Jesu bliswen Hans lärg och efterlyn trogne, att I mågen hafwa förtröstning, och icke komma på skam, når Han uppenbarad wårder, *) att dömma lefwande och döda. Denna nåd bewise Eder Gud genom Jesum i den heliga Andes kraft. Amen!

*) 1 Joh. 2: 28.

Fjerde Predikan.

Om fördelarne af en from och Gudfruktig Ungdom.

Mildaste Gud! huru stor är Din kärlek, genom hwilken Du lockar oß till uppfyllandet af Dina bud! Du will så gärna göra oß lyckliga, och derföre befaller Du oß, att Dig öfwer all ting frukta och älska. Gif oß lifligt tillkänna huru mycken wälsignelse oß är lofwad i tid och ewighet, om wi redan tidigt wandre på Dina buds wägar. Låt oß därföre i den wissa förhoppning på Din nådelön förakta alla fördelar, som tillåfwentyrs lasternes utöfning kunde lofwa oß. Ett godt samwete, en försonad Gud, en salig död, detta bör wara oß oändeligen dyrbarare än åtnjutandet af alla jordiska lycksaligheter. Gör oß så lycksaliga, att wi en gång måtte erhålla dessa för-

ldelar, och lär oß ſjelf att göra ſten Dit
älbehag, på det oß må wäl gå i tid och ewig-
et. Amen!

Sal. Ordſpr. 3: 13, 15, 16, 17.

Säll är den människa, ſom wishet
inner! Hon är ädlare än pärlor, och allt
et du önska må, är henne icke likt. Längt
if är på hennes högra hand, på hennes
änſtra är rikedom och ära. Hennes wä-
ar äro luſtige wägar, och alla hennes
tigar äro frid.

Mine älſkanswärde Barn!

Deſſa Konung Salomons ord innehålla en
nska innehållande beſkrifning om de förbelar, hwaraf
de hafwa att glädja ſig, ſom beflita ſig om wisheten,
eller hwilket är det ſamma, om en ſann Gudsfruktan.
Han föreställer henne ſåſom en ſak, genom hwilken
man kan wänligt ſäkrare, än genom andra medel, hinna
till rikedom, till långt lif och till ära. Jy alle,
mine unge Wänner, önſken Eder i tyſthet oſelbart
alla deſſa förmåner, genom hwilka det mänſkliga lif-
wet bliſwer ſå lyckligt. Men jag kan änter anwiſa
Eder ſäkrare medel att ernå dem, än en tidig Guds-
fruktan. Ju förr I öfwerlämnen Eder åt wisheten

och dygden, desto tidigare skolen I hinna till
sittning af alla de lycksaligheter, som i detta kor
lifwet kunna glädja Eder. Och skullen I ock i
till hela sin widd, i detta lifwet, åtnjuta denna sal
het, som Salomon här föreställer: O så förwän
Eder ett bättre lif, hwaråst I skolen ernå allt, hw
I kunnen önska; hwaråst icke allenast ett långt, u
ett ewigtwarande lif skall wara på Eder högra har
och oförgängelig rikedom och owanlig ära på Ed
wänstra. Då skolen I först fullkomligen inse o
onyphörligen känna den ljusligher och frid, som Gu
fruktan medförer.

Dock så mycken orsak I hafwen, att uti
bättre werld förwänta ett fullt åtnjutande af de
lycksalighet, till hwilken en tidig dygd Eder före
så kunnen I dock lofwa Eder en stor del af bel
ningar för Eder Gudaktighet redan i werlden. Är
det icke redan en utmärkt stor lycksalighet, när I
wid den öfwertygelsen, att I ifrån ungdomen haf
wen fruktat Herran, åtnjuten den sötaste ro och d
behagligaste frid? Är det icke redan lycksalighet, nä
I åren frie från de qwäljande förebråelser, som mån
ga känna i deras samweten wid åtankan af ung
doms-synderna? Ack tron mig, mine käreste! ett sam
wete, hwilket genom ungdoms-utswäfningar bliftwi
sårad, förorsakar, när det är uppwäckt, outsäglig
qwal. I hafwen kan hända intet sett någon döende
Till det minsta, när I ock någon gång warit när
warande wid Edra syskons död, hafwen I intet bli
wit något warse af den ångest och de osägliga mar
ter, som många känna uti deras sista lefnads stunder

Men

Men hwem wet? om icke en gång Edert ämbete
åt wänskapen skall pålägga Eder den sorgliga
pliken, att besöka Edra döende bröder och systrar?
Då, då skolen I bättre känna werkan af Edra ung-
doms-synder, än jag den Eder nu kan beskrifwa.
Då skolen I på den döende Gubbens panna se swett-
droppar, som ångesten honom utpräss at: I skolen se
honom orolig och trösklös omwältra sig på sitt läger:
I skolen bliswa warse en mera sorgelig syn, ju när-
mare dödens ögonblick nalkas honom. Och då skolen
I ofta höra ord, som skola gifwa Eder upplysning
om orsakerne till denna ångest: I skolen höra den-
ne olycklige klaga: mina ungdoms synder äro större,
än att de kunna mig förlåtas. — Mina okända öf-
wertrådelser ställer Gud i ljuset. — Herre, tänk
icke uppå mina ungdoms synder. *)

Hwad menen I, mine unge wänner! skulle det
icke därföre redan wara mödan wärdt, att tidigt öf-
werlämna sig åt dygden, emedan man då kan wara
befriad från denna gnagande ångest? Men ännu längre
ungenämnare skall en tidig Gudaktighetens utöfning
Eder bliswa, när I betänken den ro och den förnöjel-
se, som därmed är förbunden. Ihogkomsten af Eder
ungdoms oskuld skall bibehålla Edert anletge uti be-
ständig munterhet, och uppfylla Edert hjerta med
glad förtröstan. Edra fordne kamraters wänskap skall
ock på höga ålderdomen bjuda Eder en angenäm er-
inran och lisslig glädje. Hwart åskådande af Edra
Föräldrar och Lärare, som I haftwen genom Edert
wälförhållande förnöjt, skall påminna Eder de glada

*) Psalm. 25: 7.

stunder, som I uti deras umgänge njuten. Ja, å wen uti de wederwärdigheter, för hwilka den sedna hälften af Eder lefnad är utstäld, skolen I uti b traktandet af Edra ungdoms år finna en stärkand wederqwickelse. Och när den sista dagen af Eder le nad kommer, han må nu infalla i sommaren eller h sten af Edert lefnads år, med hwilken själarq skole I kunna gå Eder upplösning till mötes! Edra För äldrars och lärares wälsignelse, hwilka kan hända re han före Eder hafwa lämnat werlden, eller nu s gråtande omkring Eder dödssäng, alla rättsinnigas tac sägelse, som genom Edert efterdöme blifwit förda ti dygd, men ännu mer, ofwertygelsen om Eder wäl förda ungdoms wandel, skall göra Eder frimodige wi dödens åsyn och förtröstansfulle wid Domarens a bidande.

När I betenkten denna förd efter sitt sann wärde, så skolen I lätt inse, att den bör föredraga alla ofriga fördelar, som I lofwen Eder af en me Gudsfruktan tillbragd ungdoms-tid. Men jag fruktar att en hycka, som I tron wara så långt från Eder icke gör nog intryck på Edert hjerta. Jag will för denskull söka att göra Eder uppå sådane fördelar upp märksamme, som ligga Eder ganska nära, och skol göra Eder lefnad glad och behaglig.

En tidig Gudsfruktan har ett mägtigt inflytan de på wår hälsa. För att ofwertyga Eder härom, ä intet widare nödigt, än att jag föreställer Eder d olyckliga werkningar, hwilka en lastfull ungdoms le nad medförer. Om I ofwerse de årliga förteknin

Da

gar på döda, så skolen I finna, att antalet af dem som dö ifrån det första till det sem och tjugonde året, utgör hufwudsumman af de döda. Ibland detta antal, lärer kan hända twå tredjedelar wara, som äro döde i den spädaste ålder eller ofördykta sjukdomar. En tredjedel lärer bestå utaf sådana, som genom ungdoms utswäfningar och oordningar hafwa förkortat sitt lif. Och wore det möjeligt, att man alltid om dessa olyckligas ungdoms wandel kunde erhålla säkra underrättelser, så skulle det wisa sig, att än dryckenskap, än förborgad okyskhet, än lättsinnighet, än wrede hafwa uppoffrat de mäst blomstrande ynglingar. Dock wi hafwa dessa bewis icke af nöden. Det finnas många unga personer ibland oss, som uppå sin wanställda kropp uppwisa förrädaren af deras utsväfningar. Hwarföre är denne yngling, som för korrt tid sedan blomstrade som ett lagerträd, så blek, så utterkad, så trött af behaglighet? Ack, utsväfningarne hafwa beröswat honom med de röda kinderne all ungdomens kraft? Och detta unga Fruntimmer, som war så täckt, så muntert, så qwickt, hwarföre äro hennes kinder krumpna, hwarföre är all lifslighet försvunnen? Ack, en olyck kärlek har förstört hennes fägring. Betrakten dem, dessa beklagliga lasternas offer, och lären däraf sanningen af denna utsago: Synd är folks förderf. *) Men en tidig Gudaktighet bewarar oss för detta elände. Hälsa och långt lif är, som Salomon säger, på hennes högra hand.

*) Ordspr. 14: 34.

sinnder, som I uti deras umgänge hinna. Ja, å wen uti de wederwärdigheter, för hwilka den sköna hälften af Eder lefnad är utsatt, skolen I uti b traktandet af Edra ungdoms år finna en stärkan wederqwickelse. Och när den sista dagen af Eder le nad kommer, han må nu infalla i sommaren eller hö sten af Edert lefnads år, med hwilken själarq skole I kunna gå Eder upplösning till mötes! Edra För äldrars och lärares wälsignelse, hwilka kan hända re dan före Eder hafwa lämnat werlden, eller nu si gråtande omkring Eder dödssäng, alla rättsinnigas tack sägelse, som genom Edert efterdöme blifwit förda ti dygd, men ännu mer, öfwertygelsen om Eder wäl förda ungdoms wandel, skall göra Eder frimodige wi dödens åsyn och förtröstansfulle wid Domarens a kommande.

Räk I betrakten denna fördel efter sitt sann wärde, så skolen I lätt inse, att den bör föredragas alla öfriga fördelar, som I lofwen Eder af en me Gudsfruktan tillbragd ungdomstid. Men jag fruktar att en hycka, som I tron wara så långt från Eder icke gör nog intryck på Edert hjerta. Jag will för denskull söka att göra Eder uppå sådane fördelar upp märksamme, som ligga Eder gansla nära, och skol göra Eder lefnad glad och behaglig.

En tidig Gudsfruktan har ett mägtigt inflytan de på wår hälsa. För att öfwertyga Eder härom, å intet widare nödigt, än att jag föreställer Eder d olyckliga werkningar, hwilka en lastfull ungdoms le nad medförer. Om I öfwerse de årliga förteknin

Ga

lar på döda, så skolen I finna, att antalet af dem som dö ifrån det första till det sem och tjugonde året, ägör hufwudsumman af de döda. Ibland detta antal, torde kan hända tiwå tredjedelar wara, som äro döde i den spädaste ålder eller ofördykta sinkdomar. En tredje-del tårer bestå utaf sådana, som genom ungdoms utsväfningar och oordningar hafwa förkortat sitt lif. Och wore det möjeligt, att man alltid om dessa olyckligas ungdoms wandel kunde århålla säkra underrättelser, så skulle det wisa sig, att än dryckenskap, än förborgad okyskhet, än lättsinnighet, än wredhet hafwa uppoffrat de mäst blomstrande ynglingar. Dock wi hafwa dessa bewis icke af nöden. Det finnas många unga personer ibland oss, som uppå sin wanstälda kropp uppwisa förrädaren af deras nöjeregeringar. Hwarföre är denne yngling, som för korrt tid sedan blomstrade som ett lagerträd, så blek, så utmorkad, så trar af behaglighet? Ack, utsväfningarne hafwa beröswat honom med de röda kinderne all ungdomens kraft? Och detta unga Fruntimmer, som war så täckt, så muntert, så qwickt, hwarföre äro hennes kinder krumpna, hwarföre är all lisslighet förswunnen? Ack, en okysk kärlek har förstört hennes fägring. Betrakten dem, dessa beklagliga lasternas offer, och låren häraf sanningen af denna utsago: Synd är folks förderf. *) Men en tidig Gudaktighet bewarar oss för detta elände. Hälsa och långt lif är, som Salomon säger, på hennes högra hand.

*) Ordspr. 14: 34.

fullkommande evangeliska händelse. Men detta kan jag försäkra Eder, att den himmelska werlden, uti hwilken I genom en tidig eller sen död ingån, skall hålla Eder skadeslöse för allt hwad I här förlorat eller icke kunnat erhålla. Då skall det icke förtryta Eder, när I, kan hända, uti bästa blomman af Eder ungdom blifwit bortryckte utur werlden, eller när I wid sjukdomar eller annat ondt, som Gud öfwer Eder tillståder, icke fullkomligen kunnat känna lyckan af en tidig Gudsfruktan. Mycket mer låren I prisa Gud, att Han genom en tidig död har undanryckt Eder från förderfwet, och genom bedröfwelse beredt Eder till himmelen. Gifwe dock den oändeligen gode Guden, att I alle, som nu warit mine åhörare, mågen af dessa himmelska belöningar blifwa delaktige, genom Jesum Christum. Amen!

Femte

Femte Predikan.

Om klokhet wid njutandet af ungdoms-nöjen.

Tack ware Dig, mildaste Gud! för all glädje och wederqwickelse, som Du oß i detta möddosamma lifwet så rikligen meddelar. Huru mulna skulle icke wåra ungdoms-dagar wara, om Du icke genom så många medel gjorde dem klara. Hwarje glädje, som Du oß skänker, emottage wi med tacksamhet af din hand. Men hwar och en wille wi ock med wishet anwända. Dock wi känne, huru ofördmögne wi därtill äre. Därföre så regera Du sjelf wårt hjerta, att det icke wid någon ungdoms-glädje Dig förgåter, eller gör densamma till sin lefnads hufwudsak. Låt oß bliswa bewarade för alla utswäfningar, uti hwilka wårt gåsande blod kunna störta oß, och gif oß

nåd, att wi, under njutandet af alla förnöjelser, måge bewara ett obefläckadt samwete. Och ändteligen, når wår glädje dör borrt, eller når wi på wår ålderdoms dagar, intet mera skole smaka något nöje, så låt ett Gudfruktigt hjertas glädje, Religionens nöjen, och Ewighetens förtjusningar försöfna wåra dagar, och göra sjelfwa döden lätt för oß. Amen!

Salom. Pred. 11: 9.

Glädd dig du yngling i dinom ungdom, och låt ditt hjerta wara gladt i dinom ungdom. Gör, hwad dino hjerta lyster, och dinom ögon behagar: Och wet, att Gud skall, för allt detta, hafwa dig fram för domen.

Mine dyraste unge Bröder!

Så uppmuntrande och angenäm den första hälften af wår Text är, så eftertänksamme måste den sednare delen göra Eder. Salomon leder Eder wid anwändandet af ungdoms nöjena att efterspinna en omständighet, som är mägtig att dämpa de starkaste känslor. Lika som alla wår lefnads gerningar

böra

böra i afseende på dagens dag betraktas, så böra och sjelfwa wåra tillåtliga förnöjelser åtnjutas uti ett beständigt afseende på domen och ewigheten. Jag skall däruti taga mig anledning att inskärpa Eder den nödiga klokheten wid åtnjutandet af Eder ungdoms lustbarheter.

Men jag finner, att jag i dag kommer att wisa mig för Edr uti en mindre angenäm Gestalt. Kan hända är jag nu icke så lycklig, såsom eljest, att blifwa af Eder emottagen med den glada min, som gaf mig så mycken uppmuntran och hopp, så ofta jag hade samtal med Eder om ungdomens plikter. Kan hända, trön J, att uti Eder Lärares person, se en 'alt för sträng granskare af Edra seder, och en fiende till Edra förnöjelser. Nej, mina bästa Barn! så gromt är jag ej emot Eder sinnad, att jag skulle förbittra Eder lefnads angenämaste stunder, hwilka så förnöjande som de nu äro, aldrig mera lära återkomma. Nej, åtnjuten beständigt den oskyldiga glädje, till hwilken Eder ungdom Eder inbjuder, och hwars ljufwa känsla Gud sjelf har lagt uti Eder själ. Jag will blanda mig, om J det fordren, uti Edra ungdoms lekar, åtminstone uppmuntra Eder genom mitt smålcende, att wara glättige. Men tillåten mig att jag, såsom Eder wän, närmar mig Edra ringdanser, och söker bewara Edra hjertan för glädjens wilda och bullrande utbrott.

Ty det kan icke nekas, att ock de oskyldigaste förnöjelser kunna urarta till syndig glädje. Om Edra hjertan icke äro stärkte genom förnuft och Religion,

så

så löpen I ständigt fara, att wid Edra ungdoms-förnöjelser fåra Edert samwetes oskuld. Och huru lätt är det möjeligt, att I, för att tillfredsställa den Eder inplantade böjelse till skratt och till glädje, förfallen på sådane saker, som efter deras natur äro syndige, och motsäga så högeligen ej mindre mänskligheten, än Kristendom! I haswen fördenskull icke orsak, att förtörnas på dem, som tilläfwentyrs wisligen söka inskränka Eder glädje och styra Edra lekar genom förnuft. Betrakten dem, såsom sådane personer, hwilka utaf kärlek till Eder wilja förhindra den skada, som tilläfwentyrs kunde uppkomma af utswäfningarne och Edra ungdoms-nöjens oordentliga bruk. Och i sådan egenskap betrakten nu äfwen mig, då jag will meddela några föreskrifter till ungdoms-nöjenas förnuftiga bruk.

Förra Regeln. Alla nöjen, som i sig sjelfwe äro syndige, kunna aldrig af unga personer, utan deras samwetens sårande, njutas. De förnöjelser, wid hwilkas åtnjutande I öfwerträden något af Guds bud eller någon af de plikter, som I antingen ären Gud, Eder sjelfwe eller Edra medmänniskor skyldige, äro i sig sjelfwe syndige. När jag fördenskull ser, att några af Edre unge Bröder söka däruti sitt nöje, då de bespotta gamla utlefwade Gubbar, eller göra sig lustige öfwer sådane människor, som äro berömwade för förstånd; när jag ser, att några ynglingar utaf winningssjuka äro på de bedrägligaste spel begifne; eller när jag blifwer warse, huru de utan känsla af medlidande plåga oförnuftiga djur ihjäl: så måste jag

till

till deras löje säga: du åst galet, och till deras glädje: hwad gör du? *) Jag önskade därföre, att I under alla Edra ungdoms lekar måtten anställa en undersökning, och fråga Eder sjelfwe: Hurn? Är detta tidsfördrif, detta spel, detta nöje, af den beskaffenhet, att jag wid detsamma förtröuar Gud, eller bedröfwar mina Föräldrar, och förargar min Nästa? Kan jag wid den lustbarheten, som jag företager, förwänta Guds och alla rättskaffnas wälbehag? Blifwer ingen af mina medmänniskor, då jag ler, twungen att gråta? Kan jag wid den samma bewara min själs oskuld, och mitt samwetes lugn? Och om I ären uppriktige, så låter Edert hjerta sjelf lömna Eder uppå dessa frågor der tillförlåtligaste swar.

Andra Regelen. Det kommer wid ungdoms-förlustandes ganska mycket därpå an, uti hwilket sällskap man der åemutter. Få af Eder, mine unge Bröder! ägen den skicklighet, att härwid träffa ett rätt wal af dem, som I tagen till Edra lekbröder. En wänlig min, en leende blick, en otwungen förtrolighet, som I hos Edra unge Bröder blifwen warse, är merendels tillräckeligt att förtjena Edert sällskap och Edert hela förtroende. Men liten icke altid på dessa lockande retelser; ofta lurar ett falskt förderfwadt hjerta, bak en lismandt, en snikande min. Öfwerlåten walet af Edra Kamrater åt Edra Föräldrar, hwilka äro skickelige att pröfwa de samme, och hwilkas hjertan ålägger den ljufwa plikt, att ock sjelfwe genom sällskapslik glädje gö-

*) Pred. B. 2: 2.

så löpen I ständigt fara, att wid Edra ungdoms-förnöjelser såra Edert samwetes oskuld. Och huru lätt är det möjeligt, att I, för att tillfredsställa den Eder inplantade böjelse till skratt och till glädje, förfallen på sådane saker, som efter deras natur äro syndige, och motsäga så högeligen ej mindre mänsklighet, än Kristendom! I hafwen fördenskull icke orsak, att förtörnas på dem, som tilläfwentyrs wisligen söka inskränka Eder glädje och styra Edra lekar genom förnuft. Betrakten dem, såsom sådane personer, hwilka utaf kärlek till Eder wilja förhindra den skada, som tilläfwentyrs kunde uppkomma af utsväfningarne och Edra ungdoms-nöjens oordentliga bruk. Och i sådan egenskap betrakten nu äfwen mig, då jag will meddela några föreskrifter till ungdoms-nöjenas förnuftiga bruk.

Förſta Regeln. Alla nöjen, ſom i ſig ſielfwe äro ſyndige, kunna alldeſs af unga perſoner, utan deras ſamwetens ſårande, njutas. De förnöjelser, wid hwilkas åtnjutande I öfwerträden något af Guds bud eller någon af de plikter, som I antingen åren Gud, Eder ſielfwe eller Edra medmänniſkor ſkyldige, äro i ſig ſielfwe syndige. När jag fördenskull ser, att några af Edre unge Bröder söka däruttinnan sitt nöje, då de beſpotta gamla inlefwade Gubbar, eller göra ſig luſtige öfwer sådane människor, ſom äro berömwade sitt förſtånd; när jag ser, att några ynglingar utaf winningsſjuka äro på de bedrägligaſte ſpel begifne; eller när jag blifwer warſe, hwru de utan känſla af medlidande plåga oförnuftiga djur ihjäl: så näſte jag

till

till deras löje sägande: du åst galen, och vill deras glädje: hvad gör du? *) Jag önskade därföre, att I under alla Edra ungdoms lekar måtten anställa en undersökning, och fråga Eder sjelfve: Hvem? Är detta tidsfördrif, detta spel, detta nöje, af den beskaffenhet, att jag vid detsamma förtörnar Gud, eller bedröfvar mina Föräldrar, och förargar min Nästa? Kan jag vid den lustbarheten, som jag företager, förwänta Guds och alla rättsinnas wälbehag? Blifwer ingen af mina medmänniskor, då jag nu ler, twungen att gråta? Kan jag vid den samma bewara min själs oskuld, och mitt samwetes lugn? Och om I ären uppriktige, så låter Edert hjerta sjelf lämna Eder uppå dessa frågor det tillförlitligaste swar.

Andra Regeln. Det kommer wid ungdoms-förlustander ganska mycket därpå an, uti hwilket sällskap man der åtnjuter. Få af Eder, mine unge Bröder! ägen den skicklighet, att härwid träffa ett rätt wal af dem, som I tagen till Edra lekbröder. En wänlig min, en lesnde blick, en otwungen förtrolighet, som I hos Edra unge Bröder blifwen warse, är merendels tillräckeligt att förtjena Edert sällskap och Eder hela förtroende. Men liten icke alltid på dessa lärkande retelser; ofta lurar ett falskt förderfwadt hjerta, bak en liten mandel, en snikande min. Öfwerlåten walet af Edra Kamrater åt Edra Föräldrar, hwilka äro skicklige att pröfwa de samme, och hwilkas hjertan ålägger dem den ljufwa plikt, att ock sjelfwe genom sällskapslik glädje

gö-

*) Pred. B. 2: 2.

göra Eder lyckliga. Tron' mig, mine Barn, det bästa ungdoms-hjerta, utaf hwilket man kunde lofwa sig allt, har ofta genom Gudlösa Barns sällskap blifwit förfumradt. Och jag kan icke dölja det, alla Edra nöjen blifwa mig misstänkte, om jag får se Eder uti sådane lek-kamraters sällskap, som hafwa inga andra bygder för sig, än att de kunna leka, skämta och le: hwilka uti skolan gråta, äro hemma knorrande och olydige, och allenast uti deras spelsällskaper wisa lif och munterhet. Ack! tänker jag då, ibland denna lilla hop äro några wälartade Barn. Huru snart skola de uti umgänget med dessa spelwänner förlora sitt goda hjerta, sin wettgirighet, sitt ljufwa wäsende och sin lydnad! O mine dyre, dyre Barn! undwiken för Eder saligheets skull ett sådant umgänge, som kan göra Eder oskyldiga Barna ro skadlig. Förliten Eder icke för mycket på Edert hjerta, eller på de goda beslut som I hafwen fattat. Ondt snack, ondt sällskap, förkränker goda seder *). Den som med wisom omgår, säger Salomo, han warder wis; men den som de dårars ställbroder är, han får olycko. **)

Tredje Regeln. Alla nöjen måste med den största återhållsamhet åtnjutas. När böjelse till spel och dylika skadeliga nöjen har öfwerwäldet uti ungdoms hjertat, så kan åtnjutander öfwerwäld af den mäst tillåtliga glädje blifwa skadligt för Edert sanna wäl. Till det minsta är det ett kännemärke på ett lättsinnigt hjerta, när man så fast öf-

*) 1 Cor. 15: 33.

**) Ordspr. 13: 20.

werlämnar sig åt förlustanden, att man beständigt
tänker på, och ädlare ting därigenom bliswa
ur själen bortdrifne. En yngling, som eftertänker,
warföre han är uti werlden, och till hwilken wig-
ti bestämmelse han skall göra sig skicklig, låter aldrig
slå bort för mycken tid uppå fåfänga tidsfördrif,
som eljest tillhöra ungdomen. Han skall beständigt
komma ihog, att en del af tiden tillhörer Gud, en
annan fädernesländet, och att allenast återstoden må
kunna bliswa anwänd till anständiga förfriskningar,
hwy förnämsta ändamålet af förlustandet går därpå
ut, att upplifwa de afmattade kroppens eller sinnets
krafter, och att därigenom uppmuntra till förnyad
lit uti göromålen. Förlustandet måste icke wara
sjelfwudsaken, utan wår förfriskning; icke wårt dags-
arbete, utan allenast stärkning därtill. Det skulle
wara obetänksamt och lättsinnigt handlat, om en re-
sande, som föresatt sig, att hinna till en wiss ort,
wille wid hwarje källa eller på hwarje gräsbänk, som
han tillfälligtwyrs under wägen råkar på, tillbringa
flere timmars tid till sin wederqwickelse eller förfris-
kning. Han skulle sent eller aldrig hinna till sin be-
stämda ort, om han wille uppehålla sig på hwart
herberge, och lämna sin tid åt en öfwerflödig hwila.
Som mig synes, är det denna bild, under hwilken jag kan
föreställa mig en yngling, som med öfwerdrifwit förlu-
stande förspiller sin tid. Ungdoms-lefnaden är början
på den resan, hwilken människan har att fortsätta
ända till sin död. Om nu den unge wandringsman-
nen wille förgäta rätta föremålet med sin resa, och
i den wåg, som han har att göra, icke annat ut-
rätta, än öfwerlämna sig åt ro och nöje, huru skulle

han

han kunna hinna till sin bestämmelse, eller winna
ändamål, som en förnuftig under hela sin lefnad n
ste sätta sig före. Wår ungdoms-tid är oß af G
icke därtill gifwen, för att blott tillbringa den
lekar och nöjen. Nej, afsigten af wår ungdoms-l
nad går därpå ut, att göra oß skicklige, på det
en gång måge blifwa Innewånare i himmelen, o
här nyttige medborgare för staten. Dessa äro de
stämda mål, till hwilka wi böra gå ifrån första ögo
blicket af wår lefna, och hwilka wi måste söka a
uppnå. Och dömmen sjelfwe, mine bäste Wänne
skall den yngling, hwars hela ungdom blifwit förspi
uti spel och löje, wäl kunna wara i stånd, att gö
sig skicklig till umgåtangen af de plikter, som han
skyldig Gud och sitt Fädernesland? I hafwen sjel
we tillåfwentyrs redan härutinnan någon erfarenh
Är det icke sannt, att I blifwit kallsinnige emot al
alfwarsamma ting, ju mera Eder själ warit in
lektankar sysselsatt? Hwarutaf kom det, att I w
ungdoms-wetenskapernas lärande, woren så trögе, w
bönen så kalle, och wid hwarje annat göromål s
försumlige? Är icke detta orsaken, att böjelsen till för
lustande warit Eder själs herrskande lidelse? Oc
huru olycklige åren I, om all den wetenskap, som
uti Edra ungdoms-år hafwen lärt, består därutinnan
att I åren skicklige att anständigt skämta och leka
I skolen, tron mig, uti Eder lefnads tillkommand
dagar icke finna så ymniga tillfällen, som I nu haf
wen dem, att wara muntre och sorglöse. I bedra
gen Eder högeligen, om I tron att fortsättningen a
Edra dagar, skola blifwa åfwen så glada, åfwen s
behagliga, som de närwarande äro. I trådеn me
des

den manliga åldren uti en werld, hwilken är olik den, som I kunden åtnjuta uti Eder ungdom. Tusende ting skola framställa sig för Eder, som skola afbryta Eder glädje, och otroligt förswaga böjelsen till förlustander. I åren säsom kloke ynglingar förbundne, att göra Eder i detta fall skicklige, och redan i ungdomen lära den konsten, att i stillhet uthärda förestående lidanden.

Fjerde Regeln. Sådane förnöjelser hwilkas misbruk är oundwikeligt, måste sorgfälligt lämnas. I skolen sjelfwe ibland Edra ungdoms lekar finna några som äro af den beskaffenhet, att de pläga urartas till en wild glättighet. Haswen I icke blifwit warse, att I wid somlige nöjen lätt blifwen till wrede, afwund, eller girighet uppretade, eller att andre blifwa därigenom till dessa fel förledde? Päminnen I Eder intet wissa lekar och barnsliga upptåg, hwilka göra Eder owyssade samt till alla alwarsamma förrättningar olustiga? Sen, det äro sådane, hwilka jag så gerna önskade att se från Eder skilde. Och jag är försäkrad, att I desto lättare kolen kunna undwika dem, ju sorgfälligare I åren tt uti Edert hjerta inprägla mina föregående föreskrifter.

Femte Regeln. Betänken wid alla Eder ungdomsnöjen den räkenskap, hwilken I för de samma måsten göra Gud. Detta är den föreställning, Salomo gör uti wår Text, och om jag hoppas, en af dem, hwilka måste göra det

han kunna hinna till sin bestämmelse, eller winna
ändamål, som en förnuftig under hela sin lefnad n
ste sätta sig före. Wår ungdoms-tid är oß af G
icke därtill gifwen, för att blott tillbringa den
lekar och nöjen. Nej, afsigten af wår ungdoms-l
nad går därpå ut, att göra oß skicklige, på det
en gång måge blifwa Innewånare i himmelen, o
här nyttige medborgare för staten. Dessa äro de
stämda mål, till hwilka wi böra gå ifrån första ögo
blicket af wår lefna, och hwilka wi måste söka a
uppnå. Och dömmen sjelfwe, mine bäste Wänne
skall den yngling, hwars hela ungdom blifwit förspi
nti spel och löje, wäl kunna wara i stånd, att gö
sig skicklig till uröfningen af de plikter, som han
skyldig Gud och sitt Fädernesland? I hafwen sje
we tillåtwentyrs redan härutinnan någon erfarenh
Är det icke sannt, att I blifwit kallsinnige emot al
alfwarsamma ting, ju mera Eder själ warit in
lektankar sysselsatt? Hwarutaf kom det, att I w
ungdoms-wetenskapernas lärande, woren så tröge, w
bönen så kalle, och wid hwarje annat göromål s
försumlige? Är icke detta orsaken, att böjelsen till för
lustande wartt Eder själs herrskande lidelse? Oc
huru olycklige åren I, om all den wetenskap, som
nti Edra ungdoms-år hafwen lärt, består därutinnan
att I åren skicklige att anständigt skämta och leka
I skolen, tron mig, uti Eder lefnads tillkommand
dagar icke finna så ymniga tillfällen, som I nu haf
wen dem, att wara muntre och sorglöse. I bedra
gen Eder högeligen, om I tron att fortsättningen a
Edra dagar, skola blifwa åfwen så glada, åfwen s
behaglige, som de närwarande äro. I träden me
de

ten manliga åldren uti en werld, hwilken är olik den, Ni i kunden åtnjuta uti Eder ungdom. Tusende ting skola framställa sig för Eder, som skola afbryta Eder glädje, och otroligt förswaga böjelsen till förlustander. J åren säsom kloke ynglingar förbundne, att göra Eder i detta fall skicklige, och redan i ungdomen lära den konsten, att i stillhet uthärda förestående lidanden.

Fjerde Regeln. Sådane förnöjelser hwilkas misbruk är oundwikeligt, måste sorgfälligt lämnas. J skolen sjelfwe ibland Edra ungdoms lekar finna några som äro af den beskaffenhet, att de wäga urartas till en wild glättighet. Hafwen J icke blifwit warse, att J wid somlige nöjen lätt lifwen till wrede, afwund, eller girighet uppretade, Der att andre blifwa därigenom till dessa fel förledde? Däminnen J Eder intet wissa lekar och barnsliga upptåg, hwilka göra Eder ohyfsade samt till alla alfwarsamma förrättningar olustiga? Sen, det äro sådane, hwilka jag så gerna önskade att se från Eder skilde. Och jag är försäkrad, att J dess lättare kolen kunna undwika dem, ju sorgfälligare J åren ut uti Edert hjerta inprägla mina föregående föreskrifter.

Femte Regeln. Beträffen wid alla Eder ungdoms-nöjen den räkenskap, hwilken J för de samma måsten göra Gud. Detta är den föreställning, Salomo gör uti wår Text, och om jag hoppas, en af dem, hwilka måste göra det

starkaste intryck på Edert hjerta. Betänken det wäl, mine unge wänner, I så wäl, som de ålderstegne Kristne, måste en gång framkomma för Jesu Kristi domstol. Denne Eder Domare skall fordra Eder till räkenskap, åfwen så wäl för anwändandet af Eder ungdom, som för förhållandet i åldre åren. Och huru kan den yngling, som förnött sin ungdoms tid uti wilda nöjen, och skänkt hwarje stund åt utsväfningar, med stilla sinneslugn och utan skam och ånger aflägga sin räkenskap? När han tänker tillbaka på den förargelse, han har förorsakat, på de tårar, han genom sin däraktiga glädje utpräfsat af andra, på de suckar, hans Föräldrar och Lärare måste göra öfwer honom, på de misshandlingar, han tillfogat sina kamrater; kortteligen, när han tänker tillbaka på alla synder, till hwilka han genom sin ungdoms misbruk är blifwen förledd, huru skall han blygas för Guds Son, för Hans Änglar, och sina fromma Bröder, och måste beklaga, ja förbanna deß förspilda ungdomsdagar. Men med hwilken glad och lugn själ skall då den dygdige ynglingen kunna nalkas Jesu domstol. Herre, min Domare! kan han säga; jag har tjent Dig allt ifrån ungdomen, jag har bewarat mitt hjerta för ungdomens lustar, och jämwäl under glädjens åtnjutande bewarat mitt hjertas oskuld. Jag har wid mina barnsliga lekar ingen förolämpat med uppsåt, ingen af mina kamrater förfört, och aldrig afpräfsat mina Föräldrar tårar och suckningar. Nu står jag inför Dig, och förwäntar af Din förtjenst en bättre glädje i det himmelska lifwet, och en oskuld, som skall ewigt pryda mig.

Med

Med dessa tankar, mine älskade unge Bröder! gån nu uti era Edra Föräldrars omfamnande och Edra Kamraters ingånge till mötes. Låten mina faderliga föreställningar blifwa beständigt närwarande uti Edert minne. Amen!

Sjette Predikan.

Tröst under lidande och wederwärdigheter i ungdoms-åren.

Kåre himmelske Fader! wi Dine swage hjelplöse Barn bönfalle hos Dig, att Du icke will wägra oß Din nåd och Din tröst. Wi weta icke de wederwärdigheter, som efter Din willja tillåfwentyrs innan kort kunna förbittra wår ungdomsglädje. Styrk oß, kåre Fader på de stunder, då wi tillåfwentyrs måste gråta, och låt oß icke blifwa, utan hjelp, när äfwen wåra Föräldrar och bäste wänner icke kunna hjelpa oß. Lär oß, att det är oß hälsosamt, om wi redan tidigt skole lida något. Men författ oß ändteligen, för Jesu skull ifrån Mädens i Ditt himmelska rike, hwaråst Du skall oß både till själ och kropp wäl gå ewinnerliga. Amen!

Sal.

Sal. Ordspr. 3: 11, 12.

Min Son! förkasta icke Herrans tuktan, war icke otålig, då Han straffar: Ty, hwilken Herren älskar, honom straffar Han, och hafwer ett behag till honom, såsom en Fader till Sonen.

Mine aldradyraste Barn!

Uti denna Konung Salomons förmaning, talas wäl om sådana lidanden, som efter Guds besynnerliga skickelse mederfaras uppwuxna personer; men denna föreskrift kan och lämpas på allt lidande, uti hwilken ålder som hälst. Ty då wi äfwen uti den mäst blomstrande ålder af wårt lif icke blifwe frie från wedermödigheter, så är det nödwändigt, att wi lära känna dels sjelfwa lidanden, dels wåra plikter därunder. Och det skall blifwa hufwudsaken, om hwilken jag i dag kommer med Eder tala.

När jag betraktar Eder, mine små Bröder, så påminner jag mig det öde, hwilket utländska plantor, som tillföra omplanterade på wår jord, plåga drabbas. Så mycket de blifwa wårdade, och så sorgfälligt de blifwa bewarade för hwarje skarp luft, så är det dock ofta owändwikligt, att de icke skulle lida någon skada. Och hurn mycken möda göra sig

Eder rättsinnta Föräldrar, att afwända ifrån Eder allt hwad som kunde skada Eder ungdoms-blomma, hämma Eder wäxt, eller förswaga Edra krafter. Men wid all omsorgsfullhet och skötsel, hafwa spåda blomster, öfwer hwilka allenast den minsta skarpa qwarnluft behöfwer blåsa, luttande till jorden, och äro utsatte för faran, att efter hand förwissna. Ända ifrån födelsen tills de mognare barna-åren äro de tillfällen, som för Eder lefnad äro skadlige, så många och tillika så farliga, att jag betraktar de barn, som lyckligen öfwerlefwat dem, såsom besynnerliga Under af Guds försyn. Betänken allenast, hwilka fruktansvärda tillfällen den enda sjukdom Eder nådeskänker, som öfwerhöljer Eder hela kropp med sår. Huru hastigt förswer Eder skönhet genom barnkopporna grymhet förstörd! Och det är likwäl ännu det minsta onda, som förorsakas genom denna sjukdom. Sjelfwa Edert lif är uti den ögonskenligaste fara, Edert förstånds bruk är Eder beröswadt, Eder lifskraft aftynar, och plötsligen bliswen I en fasa, med hwilken man flyndar bort utur de lefwandes samfund. Och detta är blott en fiende, som hotar Edert lif. Huru mycket flere anfall hafwen I att uthärda uti Barndomens ömtyndige åe. Tänken allenast på många af Edra unga lekbröder, ibland hwilka I åren upplewerne, huru qwidde de under sina lemmars smärtor, hurn ömkeligen sägo de på Eder, när I tillåswennyes uppfordrade dem till spel, och huru greto de, när de widtördes af sår-läkarens hand. I gråten, mine unge Wänner? Ack, ja en usel och jämmerlig ting är med wårt ungdoms lif. Här är alltid sorg, fruktan, wäntan, och på sidstone döden

den *) Och om wi också för det närwarande ännu äre frie från sådane öden, så är likwäl tillåfwentyrs redan ett ögonblick uti annalkande, då wi skole erfara en del af det mänskliga eländet. Och hwad kan innan kort föreslå? Tillåfwentyrs skolen I snart blifwa beråfwade de Föräldrar, som så ömma älska Eder: tillåfwentyrs skall snart ett af Edra Syskon eller kamrater, uti hwars umgånge I finnen så mycken glädje, blifwa taget ifrån Eder sida: tillåfwentyrs skola äfwen de lidanden drabba Eder, öfwer hwilka I sen så många af Edra lek wänner gråta. Så mycket är åtminstone wiss, att I, förän I ännu hafwen uppnått den manliga åldrens år, mästen ännu röna många wederwärdigheter, som skola kosta Eder tårar och suckar.

Jag föreställer mig, att I med denna Guds inrättning icke låten wara fullkomligen tillfreds. I frågen mig tillåfwentyrs uti stillhet: men hwarföre har Gud förblandat äfwen den angenämaste delen af wår lefnad med så många bitterheter? Ostridigt är det en af Guds afsigter, att I redan i de tidigaste åren skolen wänja Eder wid att betrakta Eder sielfwe och werlden från dess rätta sida. Om I uti Eder ungdoms lefnad åtnjöten intet annat än oafbruten lycka och oföränderlig glädje, så skullen I föreställa Eder werlden såsom ett paradis och därigenom förgäta Eder sanna bestämmelse. Men då Gud redan tidigt pålägger Eder mista wederwärdigheter, så lärer Han Eder den sanna beskaffenheten af Eder lefnad och den närwarande werldens gestallt. Eder

*) Syr. B. 40: 1, 2.

ungdom skall blifwa Eder den rikligaste afgift i Eder hela tillkommande lefnad. Så omwäxlande Edra ungdoms öden äro, så förunderlig skall och förgången af Eder lefnad blifwa. De tårar, som I ungdomen i ungdomen, äro förebud af det elände, som I skolen känna i den mognare åldren. Och de små wederwärdigheter, hwilka I även underkastade, wid inträdet i werlden, äro ett förberedande för Eder till de wederwärdigheter, som i framtiden skola träffa.

Efter denna wisa Guds skickelse har det hittills skedt, att ock de frommaste barn redan blifwit prösvade genom lidande, ofta genom grufwa kårbart lidande. Huru litet smakade Isaak ungdoms-lefnadens behagligheter, när han på den tiden, då lifwet plägar att wara oss mäst dyrbart, redan blef uppfordrad, att uppoffra dertillmed! Huru bekymmerfulla woro Josephs ungdoms år, då han wärste blifwa ett rof, för sina bröders afwund och misshandlingar! Och hwem må icke härwid tänka på Jesu ungdom?

De ögonblick, hwilka I fordom bekymmerlöse bortslumrade wid Eder moders bröst, då ingen såg Eder, som icke wälsignade och kyste Eder, dessa glada ögonblick woro, redan för Barnet Jesu bedröfliga. Knapt hade Han trädt in uti werlden, då de ogudaktige genast drifwa Honom ut ur werlden. Han hade ingen förolämpat, då Han redan sann fiender, som sökte Hans undergång. Knapt hade Han kunnat erhålla en stall till sitt första herrberge i werlden,

så

så voro Han redan twungen, att öfwergifwa dessamme, för att flykta undan Herodis blodiga hat, och blifwa en flyktling. Och ändteligen efter flere slags prösuinuzar, som rådde uti lidandets mångfaldighet och tryckande häftighet wida öfwerwäga alla Eder små ungdoms-wederwärdigheter, uppnådde han den ålder, uti hwilken Han genom Sin lära, genom Sin mandel, och genom Sin död, blef en wälsignelse för hela werlden.

Om I altså mine dyraste Barn! uti Eder ungdoms-ålder kunnen några wederwärdigheter, så möter Eder intet annat, än det som ifrån werldens första dagar är wederfarit de frommaste barn, och hwad så många andra af Edra unge Bröder och Systrar måste förfara. Ack! uti detta ögonblick, då jag talar tied Eder, då I ären så friske och muntre, lärer tkwäl uti mången wrå ett Barn-qwida under osäglign suårsorg tilläfwentyrs fattas det en hwilobädd, tilläfwentyrs en moder, som skulle gifwa det wederqwickelse i sitt skötе, tilläfwentyrs en Fader, som kunde trycka det till sitt hjerta: tilläfwentyrs dör det redan i denna minuten, utan att ännu någonsin hafwa hunnit att finäcka wid sin moders bröst. Och huru lätt kan det icke hända, att, förrän denna dagens sol är nedergången, redan Edert nu mildt leende ansigte blifwer mörkt och badande af tårar! Till det minsta ären I aldrig säkre för wederwärdigheter; hela ställningen af Eder späda kropp, andra människors ondska, Eder oförsigtighet, och tusende andra tillfällen kunna utsätta Eder för den faran, att blifwa olyckliga och eländige.

Och skulle det behaga Edra dagars Herre, att redan tidigt sätta Eder under faderlig aga, så bewisen Eder uti sådane omständigheter såsom wållarad Guds Barn, och uppfyllen den wise Konungens förskrift. Förkasten icke Eder himmelske Faders tuktan, och waren icke otålige, när Han förödmjukar Eder. Öfwerwägen Eder, att det hörer till Guds wisa regering, när Han tillstädjer några bedröfwelsens stormar öfwer Eder blomstrande ungdom. Wi äre ifrån moderlifwet wandringsmän och främlingar på jorden. Och huru kunne wi uti sådant tillstånd förwänta någon oafbruten glädje? Wårt hyddа är bräcklig och bofällig. Huru är det möjligt, att wi kunne åtnjuta en ostörd hälsa? Wåra Föräldrar, Wänner och Kamrater äro dödlige. Huru kunne wi smickra oss, att alldrig förlora dem? Werlden är med så mycket ondt förblandad: Huru kunne wi inbilla oss, att wi kunne lefwa uti beständig ro? Wår Skapare äger rättighet, att inrätta wåra lefnads dagar efter Sitt godtfinnande. Hwad orsak hafwe wi således att knorra, om wåra ungdoms dagar icke äro så angenäme, som wi det önske? Och äfwen i detta asseende handlar Eder Fader, icke efter ett blindt godtycke, utan efter det wisaste råds beslut. Jag kan därföre säga, att Gud förnämligast därföre låter Eder tidigt lida, på det I sedan mägen skörda fördelarne af ungdomens wederwärdigheter under Edert följande hela lefnadslopp.

Det är ett wanligt fel af wår ungdoms lättsinnighet, att wi icke rätt betrakte det närwarande, och icke noga betänke det tillkommande. Wiste wi att

rätt

att mårdera de wederwärdigheter, som röra oß i ungdomen, i afseende till det inflytande, de hafwa på wår tillkommande lycksalighet, så skulle wi finna, att ofta tidiga lidanden äro tidiga wälgerningar. Ju tidigare Edra Föräldrar ofwanja Eder wissa ungdomsmanarter, desto lättare blir det Edert, att afsläga dem. Ja tidigare de låra Eder wisheten, desto lättare skall utöfningen af densamma blifwa Eder i det tillkommande. Och sen detta söker Gud att ernå hos Eder därigenom, att Han redan i barndoms-åren tålägger Eder några lidanden. Huru mjukstinta kulle Edra hjertan blifwa, om I beständigt haden ungenäma dagar i werlden! Huru litet skulle en alfwarsam tanke kunna uppkomma uti Eder själ, om I altjämt haden lika starka böjelser för säfänga och nöjen! Ibland Edra glada stunder måste ock blanda sig några bedröfliga ögonblick, på det I alltjämt måtten blifwa wisare, saktmodigare och eftertänksammare. Wåren är det samma uti naturen, som barndomen är uti Eder lefnad. Men märken I intet, att ofwen uti wårdagarne ofwanförda sugn och storm, wärma och köld, regn och solsken? Wore icke detta omskifte, så skullen I icke kunna afplocka så sköna blomster och så wälsmakande frukt. Och om Eder lefnadswår icke, ibland stundom blefwe höljd med bedröfliga dagar, så skullen I såsom Mån och Guhbar icke wara så rike på frukter och dygder, hwilka göra Eder till wälsignelse för werlden. Lycksaliga Barn, om I redan tidigt blifwen öfwade genom lidande! När I en gång skolen blifwa Fäder och Hustrwuden för Edra Familjer, så hoppas jag, att I utaf erfarenhet skolen bifalla Davids ord: Det war mig

lyst

ljuft, att jag tidigt spåkt blifwit. *) Någon lärer säga: jag war uti min ungdom ett fattigt Barn. Men det war mig nyttigt, att Gud förödmjukade mig. Hade jag haft mer förmögenhet, så skulle jag hafwa blifwit högmodig, Gudsförgäten girig och tilläfwentyrs obrukbar. En annan lärer säga: mig har Gud i mina barna-år låtit lida många sjukdomar och smärtor. Men detta förödmjukande war mig hälsosamt. Min sjukdom gjorde mig wisare, och mätteligare wid åtnjutandet af ungdomens nöjen, och lydig mot mina Föräldrar. Och tilläfwentyrs har jag mitt sjukliga tillstånd i ungdomen att tacka, att jag nu ståndaktigare kan i mogen ålder fördraga lidanden. En annan lärer säga: mig har Gud tidigt gjort till ett faderlöst Barn. Men det war mig godt, att Herren sålunda spåkte mig. Jag skulle tilläfwentyrs icke hafwa blifwit så nyttig för werlden, jag skulle kan hända hafwa mindre älskat Gud, och på Honom mindre förtröstat, om jag icke lidit denna tidiga förlust. Ännu en annan lärer säga: jag har uti mina ungdoms år genom sjukdom förlorat all skönhet och fägring. Men detta lilla förödmjukande war mig hälsosamt. Ack! tilläfwentyrs hade min skönhet förledt mig till stolthet, eller till sådane synder, som en gång skolat plåga mig på sotsängen. Åndteligen lärer man säga: i min ungdom hade jag litet till mitt underhåll, men det war mig ljuft, att jag blef på detta sätt förödmjukad. Jag har lärdt att wara med litet tillfreds och mitt behof har lärdt mig medlidande. — Imedlertid blif-

*) Psalm. 119: 71.

ſkåfve wi ännu, ſå länge wi äu här lefwe, okunnige, anſeende till alla fördelarne af wår ungdoms lidan- en. Ewigheten, hwartill I ſkynden, ſkall härutin- an gifwa Eder den fullkomligaſte upplysning. Dår folen I uti de fromma Barns ſällſkap, ſom genom dröfwelſe redan hunnit till ſin beſtämmelſe, åtnjuta n oſtörd ſalighet. Och därtill förhjelpe Eder och nig herren af nåd för Jeſu Kriſti ſkull. Amen!

Sjunde

Sjunde Predikan.

Uppmuntran till Bönen.

Wårs Herras Jeſu Kriſti Fader! Wi komm till Dig med wår bön. Förkaſta oß icke iſrå Ditt anſikte. Si, hår åro Barn, ſom uppoffr ſig åt Dig. Helga dem uti Din ſanning, od gif dem luſt, att årkänna, att älſka och tillbedj Dig. Bewara wåra hjertan för förſkingrand tankar, och lät det, ſå wål nu, ſom uti hela wå lefnad, bliſwa wårt ögnamårke, att tjena Dig och wandra i Din fruktan. Deſſa Dina Bar weta icke hwad de ſkola bedja. Kom deras okun nighet till hjelp, och når de uti barnſlig enfaldig het och renhet auropa Dig, ſå hörhör dem, od gif dem det, ſom år dem ſaligt, genom Jeſum Kriſtum, Amen!

Math. 21: 15, 16.

När de Öfwerste Präſterne och de Skriftlärde ſågo Barnen ſom ropade i Templet, ſägande: Hoſianna, Davids Son! blefwo de miſsnöjde, och ſade till Jeſum: Hörer Du hwad deſſe ſäga? Då ſade Jeſus till dem: Hwi icke? Hafwen I alldrig läſit: Af Barns och ſpenabarns mun hafwer du fullkomnat lofwet?

Mine älſkanswärde Barn!

Hwilketdera ſätter Eder uti ſtörre förundran? Antingen Barnens fromma ſinnelag ſom emottog Jeſum i Templet, eller Phariſeernas och de Skriftlärdas ondſkefulla tänkeſätt, hwilka förklarade ſynbart miſsnöje öfwer deras menlöſa loſſjungande? Det ſednare är Eder kan hända obegripeligt. Men I ſkolen ännu beſtändigt finna ſådane människor, ſom äro lika de Skriftlärde, och icke kunna fördraga, att Barn redan tidigt äro Jeſu älſkare och efterföljare. Men låten icke genom dylika människor göra Eder willrådiga uti Eder Kriſtendom. Blygens icke, att tidigt lära känna och älſka Jeſum. Blygens icke, att också offentligen uttrycka Edert hjertas wördnad emot Gud och Eder Återlöſare. Om å ena ſidan finnas männi-

ſkor,

skor, som däreföre anse Eder ringa, så skola likwäl ännu finnas nog fromma själar, som för denna dygden skola högakta Eder. Hwäd mig angår, am jag warit åsyna wittne till dessa Judiska Barns förhållande, hade Jag icke kunnat afhålla mig, att kysse dessa små sångare, trycka dem till mitt hjerta, och dem wälsigna. Och så ofta jag ser Barn, som uti sin barnsliga enfald bedja till Gud, så ofta höjer sig mitt hjerta, och jag känner en glädje som jag ej kan uttrycka, men hwilken I äfwen låten erfara, om I menen det uppriktigt med Gud och Jesu. O mine dyraste Barn! gören mig, gören Edra Föräldrar, gören alla rättskaffens människor, ja hwäd ännu mera är, gören Jesum sjelf denna stora glädjen, att I redan uti Barndoms-åren upplysten Edert hjerta till Gud i bönen. Min närwarande föreställning skall uppmuntra Eder härtill. Dock, Gud sjelf uppwäcke Eder härtill genom Sin Anda!

I åren nu uti en sådan ålder, då I förstån de ord, man med Eder talar, och kunnen märka uppå sådane ting, som äro omkring Eder. Anwänden denna förmögenheten därtill, att lära känna Eder store Fader i himmelen. Han kan fuller intet af Eder, nej, intet af de wisaste människor fullkomligen kännas. Men allt hwad I sen, hören eller njuten, kan föra Eder till Honom och göra Eder Hans storhet bekannt. Tänken en gång efter, huru mägtig måste den Herren wara, som skapat Himmel och Jord, wattnet och det torra, solen och månan! Huru god måste Han wara, då Han inrättat allt, hwad Han skapat, till människornas nytta och förnöjelse! Huru

huru wis måste Han wara, då Han gjort all ting i ordentligt och regelbundet! I hafwen redan så ofta gått med Edra Föräldrar och Wänner genom e mångfärgade fält och trägårdar. I sen så skona omster, så mycken säd, så muntra hjordar, så stora ån, så höga berg, så gröna fält. I hafwen om ttetid så ofta åskådat himmelen, huru han är upp- st af månen och med stjernor beströdd. I hafwen så a hört ändra och sett tågande blixtrar. Och hwar- dag kunnen I se solen upp- och nedergå. Allt tta och ännu långt mera, som I ännu ej hafwen frvit warse, och kan hända ej kunnen fatta, här- rer af Gud Eder himmelske Fader. Om Han e wore, så skulle hwarken finnas fält, skog eller : ja, om Han icke wore, så skulle Edra Föräldrar, h således I sjelfwe icke wara till. Af Honom äro l ting, och fördenskull tillkommer Honom ock all ära h tacksägelse. Förgäten icke detta, mine dyraste barn! Eder tillhörer det, att erkänna Eder him- melske Faders godhet. Och om I allenast rätt är- nnen den, så skolen I äfwen komma den samma hog.

Men öfwerwägen i synnerhet wäl, att äfwen n store Guden, som skapat Himmel och Jord, har k gjort Eder, att det är Han, af hwilken I genom dra Föräldrar undfån allt godt. När Edra För- drar gifwa Eder underhåll, så är det Gud wäsentee gen som gifwer Eder mat och dryck. När Edra föräldrar kläda Eder, så är det Gud, där gifwer der kläderna. När Edra Föräldrar underwisa Eder, i är det Gud, som gör Eder förstånd skickligt, att

 fatta

fatta undervisningen. När Edra Föräldrar bewara Eder för felsteg och elände, så är det Gud, som bewarar skyddar Edert hjerta och Eder kropp. Wid alla omständigheter nalkens således först och främst Honom med den barnsliga förtrolighet, och den naturliga enfald, hwarmed I tilltalen Edra Föräldrar, och uppenbaren dem Eder åstundan. Kännen I något behof till Eder kropp, så sägen: Kåre himmelske Fader, mig fattas styrdher, glädje, m. m. gif mig det, om det är mig hälsosamt. Undfån I något, hwaröfwer I fröjden Eder, så sägen: Min älskelige Gud, jag tackar Dig för det goda, Du mig gifwit hafwer.

I hafwen dagen igenom så ymnigt tillfälle, att tänka på Gud, då I århållen så mycket godt af Honom. O! så anwänden då hwarje anledning därtill att fästa Edert hjerta till Eder himmelske Wälgörare. När I om morgonen uppwaknen af Eder sömn, så betänken den wälgerning, Eder härigenom wederfares. Många tusende Barn hafwa under nattetid blifwit genom döden bortrykte, eller genom smärtor hindrade ifrån sömn. Huru kärleksrik har Gud bewisat Sig mot Eder, då Han har förlänat Eder en wederqwickande sömn, och med den nya morgonen ett nytt lif. Wid denna betraktelse skolen I unmärka Eder ödmjuka tackfägelse genom bönen, och säga: Min käraste Gud, jag prisar Dig för Din nåd, att Du har uppwäckt mig åter frisk af sömnen. Och denna stora nåd, ju lisligare I årkännen den, dess mera skall hon uppmana Eder, att fatta det beslut: Nu, min Gud! will jag hafwa Dig gan-

ganska kär, jag will såsom ett lydigt Barn wandra för Dig och wara fullkomlig. *) Men Eder wanmagt skall lära Eder, huru nödwändigt I behöfwen den Gudomliga nådens bistånd, om I willen uppfylla detta beslut. Fördenskull skolen I anropa Gud: Herre! förlån mig Din nåd, att jag denna hela dagen igenom icke må genom synder förtörna Dig.

När I gören Eder färdige till Scholan eller den husliga underwisningen, så betänken wäl, att detta tillfället hörer till de lyckligaste omständigheter af Eder lefnad. Ack! många, många Barn af Eder ålder och af Edra fattnings gåfwor hafwa intet tillfälle, att bilda sitt förstånd eller sitt hjerta: de löpa willfarande omkring, utan att hafwa någon ledare, som kan wisa dem den rätta wägen: de lefwa i werlden, utan att man säger dem, hwartill och huru de böra lefwa. Om I nu rätt inser Edert företräde i denna delen, så låren I fulle af tacksamhet anropa: Min Gud! jag tackar Dig, att Du hafwer gifwit mig Lärare, som sörja för min wälfärd. Eder okunnighet och naturliga trögher skall göra det nödwändigt, att anropa Gud: Gif mig lust och kraft att blifwa wis och fromm. Och Edert tacksamma hjerta skall då lära Eder bedja: Herre! aflöna mina Lärare all trohet och kärlek, som de bewise mig.

*) 1 Mos. B. 17: 1.

Wid måltiden förgåten icke, att det är Eder himmelske Fader som spisar Eder. Han låter fö-dan wäxa utur jorden, som näver Eder, och gifwer wattnet, som wederqwicker Eder. Och åfwen här påminnen Eder andre små Bröder och Systrar, hwilka i samma stund, då I åtnjuten mat och dryck uti hända, i öfwerflöd, tiggande omkring efter bröd, och förtära hwarje bit under suckar och tårar. Huru tacksamt och glädt bör Edert hjerta blifwa wid dessa tankar, och utropa: Min Gud, jag tackar Dig för den näring, Du gifwer mig. Låt den kända mig till trefnad och uppmuntra mig, att ännu mera älska Dig, min Gud!

Om aftonen när I wilsen lägga Eder till hwila, så låten Edert hjerta wara fullt af glad tacksamhet, och uppmuntren Eder, att lofwa Herran, som åter har lånt Eder lägga en dag tillbaka. Öfwerlämnen Eder intet förr åt sömnen, än i hafwen anbefallt Eder åt Hans beskydd och Hans nåd öfwer den förestående natten. En endaft Gud är det, som wakar hos Eder när I sofwen, som gör oß därigenom munitre och starke, och som bibehåller oß wid lifwet. I skolen då af egen öfwertygelse bedja: Kåre Gud! lår mig roligt och wederqwickande sofwa. Och när I tänken på Edra Föräldrar, från hwilka I på några timmar blifwen skilde, så skall kärleken lära Eder bedja: Himmelske Fader förlåna ock mina Föräldrar en rolig sömn.

I

I allmänhet skall det icke fattas Eder anledning, att oftare upplyfta Edert hjerta till Gud i Bönen, om I endast hafwen böjelse för, att göra det. Än skall himmelens åsyn erinra Eder om den salighet, som I därsammastädes hafwen att förwänta. Än skola Edra felsteg och swagheter beweka Eder, att söka nåd och förlåtelse hos Gud för Jesu skull. Än skall åsynen af de eländige, sjuke och krymplingar, uppmuntra Eder, att bedja till Gud för dem. Än skola Edra behofwer uppmana Eder, att taga Eder tillflykt till Gud. Än skall det förledande, hwilket I wid umgänget med Edra kamrater åren underkastade, lära Eder Dawids Bön: Herre! lär mig göra efter Ditt behag, och Din gode Ande före mig på en jämn wäg *). Wänjen Eder i alla dessa och ännu flera fall, att uti naturlig enfald uttrycka Edert hjertas känslor emot Gud, och att med barnslig förtrolighet yppa för Honom Edert åliggande. Om I åren angelägne därom, att nytra Edra tänkesätt emot Gud, så kan det alldrig felas Eder ord, att uttrycka desamma. Det kommer här icke helt och hållet an uppå orden, utan uppå hjertat. Så litet I ängsligen eftertänken, huru wäl I böreu inrätta Edra Böner till Eder Föräldrar, utan då öfwerlåten Eder fritt till Edert hjertas tankar: så föga hafwen I nödigt, att wara bekymrade för ord, när I talen med Gud i Bönen. Låt wara det wore så felaktigt, som möjligt är, så ärsätter Eder Frälsare genom Sin förbön det felaktiga af Eder bön. Den barnsliga enfalden och hjertats rättskaffenhet, om den ock uttryckes blott genom stammande och juckande, är Herranom angenäm.

*) Psalm. 143: 10.

I Barn! när först I lärt den späda tungan röra,
Wänn' Er den Högstas Namn, på Edra läppar föra
Hur swagt Ert låte är, det på Hans hjerta rör:
Han är en Far som ej de späddas röst försmår.

Wid denna bönens tidiga öfning skolen I mine dyraste Barn, hima till ett förtroligt umgänge med Gud. Om I ock åren ifrån alla Edra lekbröder afslägsne, skolen I finna det bästa och saligaste tidsfördrif, när I hafwen want Eder, att uti stillhet tänka på Gud. Ja, ju längre I utöfwen denna förrättning, desto mer behag skolen I röna, desto lättare skolen I kunna sakna alla flöjande ungdomsnöjen. Och när En gång Edra kamrater i den mognare åldren, komma att med blygd och ånger tänka tillbaka på de förslösade stunder, så kunnen I med glädje och tacksägelse, se tillbaka på de ögonblick, som I hafwen tillbragt uti umgänget med Gud. Dessa skola icke följa Eder efter till Ewigheten, men Bönens wälsignelse skall ledsaga Eder för Jesu domstol, och följa Eder efter till himmelen.

Jag kan icke släppa Eder, mine unge Bröder! utan att förut genom mitt efterdöme hafwa uppmuntrat Eder till denna plikt. Kommen, wi wilja kasta oß neder för Herran, och upptäcka för Honom alla wåra ungdoms-behofwer. Bedjen med mig:

Herre, Treenige Gud, förbarma Dig öfwer oß! Du wår Fader och Skapare, förbarma Dig öfwer oß! Jesu, Du Guds Son, wår Medlare, förbarma Dig öfwer oß! Du Guds Ande, wår Fullkomnare, förbarma Dig öfwer oß! Skåda, wi äre elände, fattige och hjelplöse. Förbarma Dig öfwer oß!

För

För wår stolthet, för wår lättsinnighet, för wår trögghet, för wårt onda hjerta, bewara oß Herre, wår Gud!

För ungdoms nöjens farlighet, för onda sällskapers elände, för olydnad emot wåra Föräldrar och Lärare, bewara oß, Herre wår Gud!

Kriſte Jeſu! genom Din ungdoms oſkuld, genom Ditt förſta lidande, genom Dina freſtelſer, genom Din tidiga död, hjelp oß och förſona wår ungdoms-ſynder.

Uti ſtrid emot ungdoms-luſtarne, uti wåra wederwärdigheter, uti wåra freſtelſer, i döden och i domen, hjelp oß, Herre wår Gud!

Bewara wåra Föräldrar och Wänner, och gif dem ett långt lyckſaligt lif. Bewara wåra ſyſkon och kamrater, och gif dem wälſignelſe och trefnad.

Förbarma Dig öfwer alla ſjuka Barn och lindra deras ſmärtor!

Jeſu Kriſte, Guds Son! förbarma Dig öfwer oß. Amen!

Attonde Prediken.

Om de ſmå menlöſa Barnens liknande i oſkuld.

Kåre, himmelſke Fader! gör oß Dig allt framgent wälbehagligare. Du känner wårt hjertas wanart, och Dig äro de hinder bekannte, ſom ſå ofta hålla oß ifrån Dig tillbaka. Skänk oß denna ſjälenes oſkuld, ſom fordom pryddе oß, då wi ännu woro omyndige Barn. Det ſamma wåra förſta barna-års ſtilla och undergifna uppförande, hwarigenom wi bleſwo Dig och wåra Föräldrar ſå wälbehaglige, förlåna oß, kåre Fader! Wi bekänne det, ack wi äre icke mera de Barn, öfwer hwilka Änglarne glädja ſig. Men det är wår hela önſkan, att åter bliſwa Dine Barn like. Förlåna oß därtill Din nåd för wår Frälſares ſkull. Amen!

Math.

Math. 18: 3.

Utan I omwänden Eder, och warden såsom Barn, skolen I icke komma i himmelriket.

Mine dyraste unge Wänner!

Dessa orden talar Eder Återlösare till Sina Lärjungar, då de genom äregirighet låto förleda sig, att yppa en rangstrid sins emellan. För att årinra dem om sin dårskap och leda dem till en bättre eftertanke, ställer Han ett Barn ibland dem, och gifwer dem den läran, att, om de wille blifwa samma lemmar af Hans rike, måste de uti sina tänkesätt och uppförande warda de menlösa barnen like. Uti just detta afseende will jag nu återföra Eder till Edra första Barndoms dagar. Åtanken på de samma, huru förnämsukande den för Edert stolta hjerta plägar wara, skall dock blifwa Eder lärorik och en drifsjäder till dygden.

Huru ganska mycket älskanswärde woren I då, när I ännu knapt haden tillryggalagdt hälften af de år, I nu räknen! Huru oskyldigt war Edert sinnelag, huru hänryckande Edert förhållande, huru intagande hwarje ord, huru förtjusande hwarje min, då I ännu gingen wid ledbandet i Barnklädnaden, och iladen till Eder Moders skötte. Jag har ofta

warit härtill åsyna wittne, och Gud wet huru hänryckt jag blef, når I med så förundranswärd ömhet omfamnaden än Eder Fader, än Eder Moder, och syntens wara förlägne för ord, med hwilka I willen tillkäla Edert hjertas älskade. Blott en något owänlig, eller icke nog klar min, som I blifwen hos Edra Föräldrar warse, war redan i stånd att göra Eder oroliga och gråtande. Deras smäleende, deras kärleks betygelser, woro Eder kärare än alla läckerheter. Det war Eder glädje, att följa dem, och blott ett ord, blott en wink war af nöden, för att rätta Eder. Jag will medgifwa, att det för den åldren, uti hwilken I nu åren, icke skulle wara nog anständigt, om Eder kärlek wore ännu för det närwarande så barnslig, men det skall anstå Eder, om I ock blifwit tre gånger äldre, att bewisa ett hjerta utan falskhet, en warm kärlek, en uoggran lydnad emot Edra Föräldrar, och att äfwen uppenbara den oskuldsfulla ömhet, som då styrde alla Edra gerningar, i hela Edert uppförande.

Erindren I Eder ännu, hurú tillfreds Edert hjerta war, då I ännu lefden uti Eder barnsliga oskuld? I begärden intet mera, än hwad som hörde till Eder nödtorft. I sökten intet annat företräde, än den uti Edra ögon allt öfwerträffande åran, att af Edra Föräldrar blifwa framför allt älskade. När I af dem blefwen omfamnade och smekade, så tyckten I Eder wara de rikaste, förnämste och lyckligaste Barn. Edra förlustander woro hwarken kostbara eller med konst uppfundna. En oberydlighet war redan i stånd, att röra Eder till hänryckning. Eder hun-

hunger war lätt stillad, och I worrn beredwillige, att af Edert öfwerflöd meddela andra. I woren tillfreds, när Eder kropp war skyld, utan att wara bekymrade om Edra kläders wärde eller skönhet. — Hwarföre åren I icke ännu ähwen så sinnade? Hwarföre åren I nu icke mera så rolige, så tillfreds, så ödmjuke, så sorglöse? Jag ser ofta, när jag bewistar Edra ungdoms lekar, huru sorgfällige I åren, att Edra mindre Bröder må lämna Eder något företräde hwilket, som I tron, tillkommer Eder, om icke för Eder egen mera wärdighet, dock i anseende till Edra Föräldrars bättre ständ. Och huru ofta brösten I Eder, och ansen andra med föragt, när Edra Föräldrar skänkt Eder en ny klädnad! O! låren, låren af Edra omyndige Bröder och Systrar förnöjsamhet och ödmjukhet, som kan befordra Eder ro och lycka intill högsta åldren. Ju mera nöjde I uti denna åldren åren, desto mera ro skolen I åtnjuta i Eder lefnads tillkommande år. Om I redan nu låren den konsten, att låta Eder med litet nöja, desto lättare skolen I en gång kunna lida brist. Ju mindre I för det närwarande söken Eder åra uti säfänga öfwerflödiga ting desto mer skolen I tidigt winlägga Eder om sådana egenskaper, som göra Eder heder hos Gud och människor.

Jag tänker ännu med innerlig förnöjelse på den tiden tillbaka, då jag såg Edra små händer upplyftade mot himmelen, när Edra Föräldrar gjorde Bön till Gud. Huru gärna höxden I på, när man berättade Eder om de fromma Män, hwilka för oß omtalas i den heliga Skrift! Huru häuryckt blef

Edert

Edert hjerta når man höll samtal med Eder om Himmelens ſkönhet! Men deſſa känſlor haſwa blifwit genom ungdomens förſtröelſer efter hand utträngde. I bedjen nu icke ſå mycket utaf höjelſe, ſom af wänner och wana. I hören nu hällre fabelaktiga berättelſer, än ſådane händelſer, ſom äro ſå tjenlige till Edert förſtånds och hjertas bildning. I älſken nu werlden mer än himmelen. Men, O! måtten I dock i denna delen antaga Edra förſta barnaårs ſeder! Wortlägga allt framgent de barnſliga dårſkaper, ſom ej paſſa ſig för Eder nu warande ålder: men låten icke med detſamma Edert hjertas godhet och oſkuld tillika ifrån Eder blifwa aflagde. Gudsfruktan är en ſak, ſom pryder hwarje ålder: men ſom blir för Eder allt mer anſtändig, ju äldre I blifwen. Jag will ſäga ännu mer, uti Eder omyndiga ålder war i wiſſt afſeende Gudsfruktan Eder icke ſå nödwändig, ſom den nu är för Eder. Då war Edert hjerta ännu icke ſå förderfwadt, ſå ſåfängligt och ſtollt, ſom det nu är. Då woren I ännu icke blottſtälde för de friſtelſer, ſom nu äro ſå farliga för Eder. Men nu, då med den tilltagande åldren ock Edert hjertas dårſkap och ſåfänglighet tilltager, I blifwen allt mera bekante med werlden och dess ſtar, då I uti umgänget med Edra lekbröder finnen ſå många retelſer till ſjelfswäld, nu är Gudaktighetens öfning och alla medels anwändande, ſom föra Eder därtill, Eder ännu mera oumbärlige.

Ännu

Ännu en omständighet af Edert närvarande förhållande årinra mig om Edra första ungdomsår. Jag blir warse, huru I wid många tillfällen och äfwen wid spel, uppenbaren Edert hjertas stolta, och händgiriga böjelser. I umgåns icke gerna med Barn, som ej äro så wäl klädde, som I åren, eller hwilka uppå sin kropp bära några synliga lyten. Hwarje ringa förolämpande sätter Eder uti hetta, och I tänken straxt uppå medel, att hämnas på Edra kamrater. Om någon af Edra lekbröder erhåller flera kärleksbetygelser eller wälgerningar, så åren I däröfwer misnöjde. O! huru helt annorledes woren I artade uti Eder spädare Barndom! När Barn af alleslags ständ woro blandade ibland Eder, huru roligt, huru stilla, huru fredsamt gick det uti Edra små sällskaper till! I wisten då intet utaf den åtskillnad, som ständ, födelse eller ägodelar göra ibland människorna. I bemötten dagkarlarnes barn så kärleksfullt, som om de hade warit Eder i alla delar lika. Det war Eder största omsorg, huru I måtten underhålla och föröka Eder lilla sammankomsts oskyldiga nöjen. Det som fägnade en af Edra lekbröder, war Eder alla angenämt: det som bedröfwade en, gick Eder alla till hjertat. Och om än små twistigheter tilldrogo sig ibland Eder, warade de likwäl ej länge. Uti samma ögonblick då I blefwen upphetsade, lade sig äfwen Eder hetta, och freden war lika så snart slutad, som han blifwit störd. Förglömmande de lidna förolämpningar fortsatten I åter Edra påbegynta lekar uti endrägt och glädje, och gäfwen hwarannan ömsom hyssar. — Omwänden Eder mine kåre Bröder, och

war

warden såsom Barn. Bemöden Eder genom Gud och Hans Andas bistånd, att underhålla de samm tänkesätt uti Edert hjerta, genom hwilka I fordor blefwen Edra Föräldrars älsklingar och Eder Gud wänner. Då skall Hans wälsignelse hwila öfwe Eder, och I skolen en gång, om I dön tidigt elle sent, så roligt och saligt afsomna, som uti den menlö sa åldren. Denna nåden bewise Eder den barmher tige Guden, genom Jesum Kristum. Amen!

Nionde Predikan.

Om Ungdomens ledande till Arbetſamhet.

Nyraſte Jeſu! Lät Din arbetſamma ungdoms-
nad uppmana oß, att wi alldrig måge förſlö-
wåra kraſter uti orkliös lättja. Gör oß ſå
rkſamme, att göra godt, ſom Du war, och
oß willighet, att ock med undergifwenhet för-
iga wåra ungdoms-beſwärligheter. Och om
då efter den kraft, Du oß gifwer, redeligen
ätte wåra göromål, ſå wälſigna wår flit, och
Din ära och wår wälfärd genom denſamma
ordras. Hör och bönhör oß för Din nåds
ll. Amen!

Sal.

Sal. Pred. 6: 7.

Hwarjo och ene människo är arbet
pålagdt, efter hennes mått.

Käraste Barn!

Denna den wise Konungens utsago är så all
mån, att ingen människa, af hwilket stånd eller ålder
hon wara må, kan undandraga sig den pligt, som ut
densamma föreskrifwes. Äfwen skolen I däraf kun
na taga den lärdomen, att I den åldren hwarutinnan
I nu åren, är Eder pålagdt arbete efter ett bestämdt
mått, och att I åren förbundne, att redan uti de ti
digaste åren wänja Eder till arbetsamhet. Låten mig
fördenskull i detta ögonblick inskärpa Eder denna plikt
och upptagen så wänligen mina påminnelser, som jag
dem Eder meddelar.

I weten, mine Dyraste, så litet I och känna
det mänskliga lifwet, att det är fullt af mödo och ar
bete. Till det minsta hafwen I öfwerflödiga till
fällen, att dageligen märka, huru hwarje människa
har sin kallelse, och således äfwen sitt arbete. I haf
wen ofwidigt redan ofta hört om stora Konungar och
Furstar, hwilka beherrska hela Riken och Länder, som
hafwa rikedomar och magt, att förskaffa sig alla
förnöjelser. Men äfwen desse lyckliga människor äro
icke frie från arbeten och mödor, om de sjelfwe wilja regera och uppfylla sina pligter. Redan ofta, när

Eder

Edra Föräldrar hafwa fört Eder på fälten, låren I bliswit kandt folk warse, från hwilka wid plogen en ädlig swett öfwer ansigtet nedrunnit. Sägen I intet, när I blefwen förde uti smedernas, timmermännens och andra handtwerkares werkstäder, huru beswärligt deras arbete war dem? Och så ofta I besöken skolan, så sen I, huru mödosamt det ämbetet är, att tillbringa hela dagen ibland en hop ohyfsade Barn, att strida med deras wanarter, och att uthärda otalig förtret. Körteligen, när I gån ifrån bondbodden till Konungens Pallats, ifrån de rikas boning till de fattigas kojor, så skolen I finna, huru sann Salomons utsaga är: Hwad jo och ene människo är arbete pålagdt, efter hennes mått.

I kunnen intet taga Eder undan ifrån denna allmänna föreskrift. Ty så ringa och Edra ungdomsarbeten synas betyda, så äro de likwäl förrättningar, som tillkomma Eder ålder och hafwa ett wigtigt inflytande på Eder tillkommande lycksaligheet. I skolen sjelfwe inse, att alla arbeten, man fordrar af Eder, på långt när icke äro så beswärliga, som de, hwilka fullwuxna personer måste förrätta. Inga göromål pålaggas Eder, som utpräffa swett, inga göromål, genom hwilka I nödsten förtjena Edert underhåll, inga göromål, som beröfwa Eder krafter och hwila. Alla Edra arbeten äro lätta och angenäma. Huru mycken, måtte göra sig Edra Föräldrar och Lärare, att lätta swårigheterna! Huru tänka de på tusende ombyten för att betaga Eder afsmak för alfwarsamma handlingen! För att göra Eder swåra ting dexterliga, och mödosamma arbeten angenäma,

blygas de intet att sjelfwe blifwa Barn, och att med dunstunt nedlåtenhet förnedra sig till Eder barnsliga enfald. Och det som besynnerligen kan förökna Edra arbeten, är detta, att I sen, huru Edra Förmän tänkd på allahanda förfriskningar, hwarigenom de söka att belöna Edra bemödanden.

I allt detta asseende wore det oförswarligt, om I icke med glädje willen företaga Eder de arbeten, som Eder ungdoms kallelse af Eder fordrar. Men jag wet af min egen erfarenhet, huru stor wänst till alla göromål, plägar wara i den ålder, hwaruti I nu åren, när göromålen fordra någorlunda eftertanka och arbete. Jag årinrar mig ämnu, och icke utan blygsel, mina ungdoms wanarter. Huru swär tyktes mitt lättsinniga hjerta den befallning wara, att tillbringa några timmar uti skolan och wid mina Lärares underwisning! Huru ofta föll en oädel tår utur mitt öga, när jag i stället för mina lekar och tidsfördrif skulle lära wisheters och Sedagtigheters grundsanningar! Huru misnöjd war jag, när jag skulle öfwergifwa mitt lek sällskap, och uti ett eller annat arbete bistå mina Föräldrar! Huru lycklig tyckte jag mig wara, när jag kunde sofwa, spela, swärma omkring eller gå orklös! Och jag måste upprichtigt bekänna för Eder, jag skulle ännu warit så sinnad, om icke mine Föräldrar, hade anwändt all sorgfälighet att förswaga uti mig denna oluft till arbetet, och att genom förnuftiga och wänliga föreställningar återföra mig till mina pligter. Och dessa föreskrifter, hwilka hos mig hafwa werkat en så lycklig förändring, will jag nu förelägga Eder. Med sam-

samma faderliga ömhet, som fördöm äfwen mitt hjerta hade så stor magt, will jag nalkas Edra själar, och smickrar mig med det angenäma hopp att jag hos Eder skall finna ett öppet och läragtigt hjerta.

Winläggen Eder först och främst därom, att wisligen indela Edra dygnsstunder. Jag will så utsätta, I tillbringen utom sängen femton timmar. Huru mycket godt och nyttigt kan på denna tiden förrättas, och ändå anwändas några timmar till wederqwickelse och till nöje. Jag will tillstädja Eder tre timmar till matens åtnjutande och till andra små förrättningar: jag will medgifwa Eder äfwen så många timmar till Edra förlustander. Hwartill willen I bruka de återwarande öfriga Nio timmarna? Skulle det icke wara billigt, att åtminstone anwända hälften af denna hela summa till wigtigare göromål än till sömn, eller lekar, eller orklöshet? Så mycket är wisst, hwarje dag af Eder ungdoms lefnad är att anse för förlorad, på hwilken I inter blifwit wisare, dygdigare eller lyckligare. Och om I betänkten detta, så skolen I inse, huru nödwändigt det är, att I så indelen Edra timmar, att de minste iblandt de samma måge blifwa förlorade.

Uppoffren Eder tidigt åt ett wisst lefnads-sätt, uti hwilket I en gång willen tjena Gud och werlden. Om I gören detta, så skolen I ständigt finna öfningar, som kunna anses såsom ett förberedande till Edert tillkommande stånd. I willen en gång blifwa Handelsmän. Huru nödigt är det, att I således redan tidigt låren det, som till handelswettenskapen är

angeläget. I willjen en gång blifwa Predikanter eller Skol-Lärare. Hwad är förderskull nödwändigare, än att I redan nu fogen därtill anstalt? Och sen Edra Hus- och Skol-Lärare äro i detta affeendet de werktyg, genom hwilkas flit I skolen blifwa beredde till Edert tillkommande lefnadssätt.

Anwänden förgäfwligt den drift till arbete, som Eder Skapare har lagt uti Edra späda hjertan. Om I åren uppmärksamme på Edert hjerta, så skolen I blifwa warse, att det beständigt uppmanar Eder, att wara sysloſatte. I skolen ständigt finna hos Eder en böjelse, att förrätta något, och om det också blott wore ringa ting och barnsligheter. Söken att underhålla denna böjelse hos Eder, och att fästa den på anständiga och nyttiga ting.

Wänjen Eder att hålla en daybok uppå anwändandet af Edra timmar. Förr än I gån till sängs, så öfwerräknen de timmar, som I anwändt till arbete, och de, hwilka I upoffrat till att leka, äta och dricka, m. m. Gifwen akt på de fel, som I wid tidens anwändande begått, och iakttagen på den flit I hafwen anwändt. Det sköna nöje hos Eder förorsaka bygd och ånger, det sednare glädje.

Tagen den underwisning emot, som Edra Förmän meddela Eder, för att på ett nyttigt sätt och likwäl icke i otid Eder sysselsätta. Ätagen Eder sjelfwe de göromål, som äro nyttige för Eder själ, Eder kropp, Eder hälsa, och Edert tillkommande stånd.

Flyn

Flyn wekliſqheten, ſåſom det ſtörſta hinder för wisheten och dygden. För all ting låren att rätt wärdera den koſtbara morgonſtunden, ſom I redan ſå länge hafwen genom den wälluſtiga ſömnens njutande och den mjuka bädden förſpillt.

Deſſa äro de föreſkrifter, mina dyre Männer! genom hwars forgfälliga behjertande och utöfning böjelſen till lättja, ſom war ſå djupt inrotad i min ſjäl, blef lyckeligen dämpad. Så ofta jag nu ſitter i min läskammare, och finner ett ſå hänryckande nöje uti eftertänkande och ädla ämnemål: ſå ofta wälſignar jag mina Föräldrars och Lärares aſka, genom hwilkas wiſa forgfällighet arbetſamheten har blifwit mig en ſå angenäm böjelſe. Och när äfwen I, mina bäſta Barn! ſkolen en gång uti Edra werk-ſtäder, på Edra handels kontor, eller uti räkegångs-rummen arbeta med oförtruten flit för Gud och Edert fäderneſland, ſå ſkolen i ock, ſom jag åtminſtone ſmickrar mig, wälſigna mina förmultnade ben, och med tackſam kärlek tänka tillbaka på Eder lärare, ſom fordom för Eder predikade arbetſamheten.

Denna tanken har för mig ſå mycket retande ja jag kan ſäga hänryckande, att jag ej kan underlåta, innan jag ännu lämnar Eder, att gifwa mina Eder meddelta föreſkrifter ännu en wigt därigenom, att jag förer Eder fördelarne af en tidig arbetſamhet till ſinnes, och ännu ytterligare underhåller Eder uppmärkſamhet på de bewekande ſkäl, ſom böra lärare böja Edert hjerta till denna dygden.

Men Eder likwäl omkring. Märken I intet, huru allt i hela naturen är uti beständig arbetsamhet och werksamhet? Till och med de minsta kreaturen, när de knapt hafwa begynt att lefwa, utmärka de sin bestämmelse, hwadsåre de äro uti werlden. Foglarne, när de knapt kunna röra sina wingar, swinga sig uti höjden och besjunga sin Skapares lof; Bien, huru werksamme äro de, att arbeta för människornas bästa, och upprätta för oß sitt korta lif! Skulle det icke wara owärdigt, om I wilden låta Eder af djuren öfwerträffas? Eder har Skaparen gifwit en så förträfflig själ, ett så genomträngande förstånd, så starka lifskrafter, och ett längre lif än de flesta djuren kunna uppnå, i ingen annan afsigt, än att I skullen hjelpa till att göra så mycket mera godt på jorden.

Och kunnen I wäl wid den tröga lärdomen, åt hwilken I öfwerlämnen Eder, utan blygsel se på Edra Föräldrar? Huru mycken beswärlighet hafwa dessa dyra personer, huru arbeta de, huru ofta afsäga de sig wid sitt mödosamma arbete sommen och all förnöjelse? Och för hwilka göra de allt? För Eder, mina Wänner! För Eder beröfwa de sig kanske mycken bequämlighet, som de, om de icke måste sörja för Er, kunde åtnjuta. För Eder skull förtära de sina krafter, och äfwen sig alla de beswärligheter, som äro med deras stånd förbundne. Kunnen I nu i sägen mig det uppriktigt, kunnen I oklandradt wid ett sådant efterdöme? Kan något arbete wara för swårt, eller någon försakelse för stor, som I icke skullen med glädje åtaga Eder, om I genom Eder

inga tjenstfärdighet kunden blifwa Eder Föräldrar wälbehagliga? Är af alla ungdoms-arbeten något af sådan tyngd, att I däraf skullen blifwa uttröttade och däröfwer knorrande? Huru kunnen I begära mer ledighet eller mera bequämlighet, då de icke hafwa den, hwilka med större rätt kunde söka en sådan bequämlighet?

Men tillåfwentyrs tänken I, att I uti den mognare eller manliga åldren skolen finna nog anbud och drift till arbete, och att Edra ungdoms-år emedlertid berättiga Eder, att lefwa uti lättja. Hwem har gifwit Eder den rättighet, att göra sådant bruk af Eder ungdoms ålder? De förſta åren af Eder lefnad höra tillfwenmåt Gud och Edert Fädernesland till: I åren redan såsom ynglingar förbundne, att träffa sådane förberedelser, som en gång kunna göra Eder till goda Kristna och rättskaffens medborgare. Ty huru kan det möjeligt, att I uti Eder mognare ålder kunnen utöfwa flit och arbetsamhet, om I icke blifwit redan i ungdomen därtill wande? I sen dagligen en stor mängd lättingar gå omkring. Desse eländige människor skulle nu icke lefwa sig och werlden till wanheder, om de uti ungdomen blifwit ifrån lättjen tillbakahållne. Hwarenuti alla de, som uti sina upwäxande år blifwit öfwade uti att uthärda hwarjehanda beswärligheter, att färdigt och med oförtruten flit föra sina göromål, skulle nu sakna dessa dygder, om man icke tidigt hade wande dem wid, att uthärda beswärligheter, och att wända sin lefnadstid wäl. När I således en gång uti det stånd hwaruti Gud sätter Eder, inkasagen arbetsamhetens,

Men Eder likwäl omkring. Märken I intet, huru allt i hela naturen är uti beständig arbetsamhet och werksamhet? Till och med de minsta kreaturen, när de knapt hafwa begynt att lefwa, utmärka de sin bestämmelse, hwarföre de äro uti werlden. Foglarne, när de knapt kunna röra sina wingar, swinga sig uti höjden och besjunga sin Skapares lof; Bien, huru werksamme äro de, att arbeta för människornas bästa, och uppeffen för oß slät korta tid! Skulle det icke wara owärdigt, om I wilden låta Eder af djuren öfwerträffas? Eder har Skaparen gifwit en så förträfflig själ, ett så genomträngande förstånd, så starka lifskrafter, och ett längre lif än de flesta djuren kunna uppnå, i ingen annan afsigt, än att I skullen hinna till att göra så mycket mera godt på jorden.

Och kunnen I wäl wid den tröga lärdom, åt hwilken I öfwerlämnen Eder, utan bekymmer se på Edra Föräldrar? Huru mycken beswärlighet hafwa dessa dyra personer, huru arbeta de, huru ofta afsäga de sig wid sitt mödosamma arbete sömnen och all förnöjelse? Och för hwilka göra de allt? För Eder, mina Wänner! För Eder utstå de ofta fällmycken bekymmerlighet, som de, om de icke måste sörja för Er, kunde åtnjuta. För Eder skull förderfwa de sina krafter, och åtaga sig alla de beswärligheter, som äro med deras stånd förbundne. Kunnen I nu säga mig det uppriktigt, kunnen I bliswa likgiltige wid ett sådant efterdöme? Kan något arbete wara för smärt, eller någon försakelse för stor, som I icke skullen med glädje åtaga Eder, om I genom Eder

ringa tjenstfärdighet kunden blifwa Edra Föräldrar wälbehagliga? Är af alla ungdoms-arbeten något af sådan nytta, att I däraf skullen blifwa uttröttade och däröfwer knorrande? Huru kunnen I begära mer ledighet eller mera bequämlighet, då de icke hafwa den, hwilka med större rätt kunde söka en sådan bequämlighet?

Men tillåfwentyrs tänken I, att I uti den mognare eller manliga åldren skolen finna nog anbud och drift till arbete, och att Edra ungdoms-år emedlertid berättiga Eder, att lefwa uti lättja. Hwem har gifwit Eder den rättighet, att göra sådant bruk af Eder ungdoms ålder? De första åren af Eder lefnad höra tjfwenutöt Gud och Edert Fädernesland till: I åren redan såsom ynglingar förbundne, att träffa sådane förberedelser, som en gång kunna göra Eder till goda Kristna och rättskaffens medborgare. Ty huru är det möjeligt, att I uti Eder mognare ålder kunnen nöfwa flit och arbetsamhet, om I icke blifwit redan i ungdomen därtill wande? I sen dagligen en stor mängd lättingar gå omkring. Desse eländige människor skulle nu icke lefwa sig och werlden till wanheder, om de uti ungdomen blifwit ifrån lättjen tillbakahållne. Hwarenter alla de, som uti sina upwäxande år blifwit öfwade uti att uthärda hwarjehanda beswärligheter, att färdigt och med oförtruten flit sköta sina göromål, skulle nu saknа dessa dygder, om man icke tidigt hade wandt dem wid, att uthärda beswärligheter, och anwända sin lefnads tid wäl. När I således en gång uti det stånd hwaruti Gud sätter Eder, inkasagen arbetsamheten,

trohetens och ihärdighetens plikter, så tacken därföre Edra Föräldrar och Lärare, som hafwa gjort Eder dessa dygders utöfning lätt och angenäm.

Doch detta är icke den endaste förbeten, som I hafwen att lofwa Eder af Eder ungdoms arbetsamhet. Redan nu skolen I finna belöningarne för Eder flit. När ynglingar, hwilka öfwerlämna sig åt lättja, blifwa förförde än till wällust, än till sjelfswåld, så skall arbete blifwa en hälsosam läkedom mot dessa själenes sjukdomar. Om hwarje stund, som desse tillbringa uti lättja, blir för dem ett år, så skall tiden för Eder förlöpa glad och angenäm. Om desse efter njutandet af sin orklösa lefnad före eller sednare känna ånger och samwetsqwal, så skolen I med Hjob kunna säga: **Mitt samwet gnager mig intet för alla mina lifsdagar.** *) Låt wara, att I i början finnen några swårigheter, men ju längre I utöfwen denna dygden, desto lättare skall hon blifwa Eder. De arbeten, som woro Eder i början ganska beswärlige, blifwa Eder omsidor till förnöjelse, när I för dem funnit smak. En ny sanning, hwarmed Edert förstånd blifwit riktadt, en närmare bekantskap, som I wunnit med wisheten och dygden, Edra Lärares bifall, och Edra Föräldrars wälbehag, betalar Eder rikligen den mödan, och kommer Eder att glömma all förtret. Men den största belöningen skall Eder arbetsamma lefnad ärhålla uti himmelen. Där skola alla Ynglingar, Män och Gubbar, som här hafwa arbetat sig trötte, åtnjuta en

*) Hjob. 27: 6.

en ostörd hwila, dår skall hwarje god gerning de lefwa gjort, följa dem efter, dår skola de uti oafbrutten werksamhet tjena Gud och deras Återlösare, och wara outsägeligen salige Till denna högst önskeliga hwilan före oß Jesus Kristus, når wåra arbets dagar hafwa en ända, för Sin ewiga kärleks skull. Amen!

Tionde

Tionde Predikan.

Om Ungdoms-lättsan.

Barmhertige Gud! bewara oß för all tröghet och lättja, hwarigenom wi kunne wanhedra oß, och göra oß för tid och ewighet olyckliga. Gif oß den sanna wisheten, att anwända wår tid wäl, och låt hwarje arbete, som wi af godt hjerta åtage oß, af Dig warda wälsignadt. Fräls oß ändteligen af nöd ifrån allt ondt, och upptag oß uti Ditt himmelska rike, hwilket Du, O Jesu! hafwer oß förwärfwat. Amen!

Syr. 33: 29.

Lättsan lärer mycket ondt.

Mine

Mine unge Bröder!

Syrach föreställer uti dessa orden, på ett korrt och grundeligt sätt, skadan af en last, hwilken i synnerhet unge personer plåga wara mycket tilgifne. Och ändskönt jag hyser den goda tankan om Eder alla, att I åren frie ifrån lättjans förderfliga last, så håller jag det likwäl för min plikt att afskildra för Eder så wäl skammen som skadan af densamma, på det I hwarken uti denna eller Eder tillkommande ålder mågen blifwa därtill förledde.

När jag betraktar wår ungdoms förderfwade seder, så ser jag en gansta bedröflig bekräftelse på denne wise mannens utsaga: Lärtjan lärer mycket ondt. Hwarhelst jag ser, så komma mig ynglingar för ögonen, hwilka uti alla utswäfningar hafwa uppnått en sådan färdighet, som lämnar mig ofta uti twifwelsmål om jag ser för mig Ynglingar eller i ondskan ålderstegne Gubbar. Jag plägar då beklaga icke blott dem sjelfwe, utan deras föräldrar och efterwerlden, uppå hwilka eländets hela tyngd måste falla. Min lifliga inbillningskraft wisar mig då uti personer af dessa förderfwade Ynglingar Domare, utan insigt och redlighet: Handelsmän, utan erfarenhet och uppriktighet: Handtwerkare, utan samwete: Predikanter, utan Gudsfruktan och wishet: Soldater, utan mod och trohet: Husfäder, utan kärlek och rättskaffenhet. Och då plägar jag ofta utaf öfwerilning göra den önskan, att jag dock snart måtte blifwa tagen utur en werld, hwaräst den tillkommande tiden

läter

Tionde Predikan.

Om Ungdoms-lättsan.

Barmhertige Gud! bewara oß för all tröghet och lättja, hwarigenom wi kunne wanhedra oß, och göra oß för tid och ewighet olyckliga. Gif oß den sanna wisheten, att anwända wår tid wäl, och låt hwarje arbete, som wi af godt hjerta åtage oß, af Dig warda wälsignadt. Fräls oß ändteligen af nöd ifrån allt ondt, och upptag oß uti Ditt himmelska rike, hwilket Du, O Jesu! hafwer oß förwärfwat. Amen!

Syr. 33: 29.

Lättsan lärer mycket ondt.

Mine

Mine unge Bröder!

Syrach föreställer uti dessa orden, på ett kort och grundeligt sätt, skadan af en last, hwilken i synnerhet unge personer plåga wara mycket tilgifne. Och ändskönt jag hyser den goda tankan om Eder alla, att I åren frie ifrån lättjans förderfliga last, så håller jag det likwäl för min plikt att afskildra för Eder så wäl skammen som skadan af densamma, på det I hwarken uti denna eller Eder tillkommande ålder mågen blifwa därtill förledde.

När jag betraktar wår ungdoms förderfwade seder, så ser jag en ganska bedröflig bekräftelse på denne wise mannens utsaga: Lärtjan lärer mycket ondt. Hwarthän jag ser, så komma mig ynglingar för ögonen, hwilka uti alla utswäfningar hafwa tilwunnit en sådan färdighet, som lämnar mig ofta uti twifwelsmål om jag ser för mig Ynglingar eller i ondskan ålderstegne Gubbar. Jag plägar då beklaga icke blott dem sjelfwe, utan deras föräldrar och eftermerlden, uppå hwilka eländets hela tyngd måste falla. Min lifliga inbillningskraft wisar mig då uti personer af dessa förderfwade Ynglingar Domare, utan insigt och redlighet: Handelsmän, utan erfarenhet och uppriktighet: Handtwerkare, utan sammwete: Predikanter, utan Gudsfruktan och wishet: Soldater, utan mod och trohet: Husfäder, utan kärlek och rättskaffenhet. Och då plägar jag ofta utaf öfwerilning göra den önskan, att jag dock snart måtte blifwa tagen utur en werld, hwaräst den tillkommande tiden

läter

låter oß hoppas ännu mindre godt, än den närwarande. Dock ja, jag skall, snart skall jag öfwergifwa den plats, som jag nu intager i werlden, och tillåfwentyrs icke wara så olycklig att erfara så mycket af det elände, hwilket mitt hjerta mig förespår. Men I, mine bäste Yngslingar! skolen efter Eder Skapares willja ännu längre blifwa uti denna oß till pröfning lämnade werlden tillbaka, och blifwa åsyna wittnen till Edert tidehwarfs tilltagande förderf. Och måtten I likwäl blott blifwa åsyna wittnen, utan att sjelfwe erfara eller hafwa wållat eländet.

I kunnen likwäl, på det säkraste undwika detta eländet, om I redan tidigt wänjen Eder att uti hjertat afsky lättjan, såsom källan till många synder. Jag kan meddela Eder det herön, att I ännu intet åren nedsmitne till den skamliga last, genom hwilken man blifwer en afsky för Gud och människor. I hafwen ännu alldeles dragit Eder ifrån alla förrättningar, som äro med Eder ungdoms ålder öfwerensstämmande. Men kanhända gören I mindre, än I kunden göra, om I woren flitige och oförtrytne; kan hända hafwen I mera böjelse för ett lättjefullt, än ett werksamt lefnadssätt: kan hända låten I finna nog onyttiga och säfänga ting, med hwilka I sysselsätten Eder. Men äfwen dessa höra till lättjans synder, och strida både emot Guds willja och Eder wärdighet, såsom menniskor.

Ni

Uti hela naturen är allt werksamt, allt fullkomligt att uppfylla sin Skapares afsigt. Från minsta mask ända till Elephanten, från gräset ända till Cederträdet, från djuret ända till Ängelen: finns wi en allmän täflan, att werka och arbeta efter Skaparens lagar. Gud har gjort den ineräkning, att åkern ej kan bära, om den icke blifwer plöjd. Hwilka anstalter har Han träffat, för att uppmuntra människorna till arbete, och att för dem göra arbetet lätt! Öfwer Eder står en omätlig stor stjerna, för att gifwa Eder ljus och wärma. I hafwen en kropp som är byggd med så mycken wishet och konst, att Edra böjliga lemmar och blomstrande krafter uppmuntra Eder sjelfwe till werksamhet. Den själ som uti Eder är, har så förträffliga förmögenheter, hwilka skulle wara utan nytta om I icke wilden bruka dem. De lärare, som Gud gifwit Eder, äro beständige därtill, att underwisa Eder uti anständiga göromål. Jorden gifwer Eder näring, sömnen så mycken wederqwickelse, för att skaffa Eder krafter till arbetet. Korteligen, allt uppmuntrar Eder, att fly den trögа lättjan, och att tillbringa Eder lefnad uti beständig werksamhet.

Men hwad gör den unge lättingen? Han ser allt uti rörelse, och han allena rörer sig icke. Allt förer en werksam lefnad, och allenast han är död. Allt efterkommer Guds ordning, och allenast han öfwerträder densamma med föresats och öfwerdåd. I låren ibland Edra kamrater finna nog exempel därpå. I låren finna Ynglingar, som genom indelandet af tiden under sin lefnad, förwandla sig ända till djuren.

Man

en källa till alle onde, som utbreder sig öfwer hela städer och samhällen. Därföre hafwa alle Lagstiftare därpå ställt sitt syftemål, huru lärtjan måtte blifwa förhindrad. De hafwa förordnat, att man allt ifrån barna åren skall göra ungdomen begripligt, att en stadigwarande flit är säkraste wägen till ära, men lärta ja det närmaste steget till nedrighet: att idoghet gör en stat floreranda, men owerksamhet bröfwar honom sina krafter och sin rikedom. I åren icke ännu så starkt bewandrade uti historien, att I däruti kunden förleda dessa lagars samling. Men I weten likwäl, att det Judiska riket, ett af de förste och mägtigaste, råkat i det skändligaste förfall, så snart detsammas inbyggare öfwerlämnade sig åt en wälllustig lärtja och ett utswäfwande lefnadssätt. Så hafwa ock uti wåra dagar mägtiga riken förlorat sitt anseende, uti hwilka genom en orimlig Religion lärtjan blifwer gynnad, ja ställd ibland antalet af förtjenande handlingar. Är nu Edert fäderneslands wälfärd, Religionens förkofran, och wetenskapernes tilkwäxt, ja, är Gudsfruktan Eder dyrbar, O! så flyn, flyn, bästa Barn! orkloshetens last. Waren emot Edert fäderneesland icke så grymme, att I lämnen alla goda förhoppningar, som det har rätt wänta af Eder, owissfyllda, och blifwen olyckssaliga werktyg till dess undergång.

Handlen jämwäl intet emot Eder sjelfwe genom därigenom, att I tillbringen Edra ungdoms dagar uti en trög owerksamhet. För det närwarande är ännu på Edra kinder denna ungdomens rodnad, denna frihe-

fälig-

ärg. som gör en arbetsam ungdoms anskte så intet lande. Men huru snart skall Edert ansikte blifwa blek, Edra sulla kinder ihopkrumpne, och Edra ögons eld utslocknad, som I öfwerkämmen Eder år lätejan och de däraf uppkommande laster. Ack, många af de ädla Barn, som woro utmärkte af den täckaste ungdomens fägring, men nu wandra ibland Eder såsom dödes skuggor, och afwundas de brusta bondgossarne sin sunda rodnad, många, som I kännen, skola för Eder wisa talande exempel, huru högeligen lättjan förstörer hälsan. Dock tillåfwentyrs är Eder denna föreställning icke öfwertygande nog; wåran så betrakten dessa kärlens Waru uti deras ålders mognare år. Många utaf dem, hwilka nu tillbringa sin ungdom uti lättja och dårskaper, skola en gång tillåfwentyrs af Eder, genom flit och arbete, förwärfwas de rikedom söka understöd uti sin torftighet. De skola blifwa twungne att uti sina sednare år lära det samma med nöda, som uti deras tidigare år hade warit dem så lätt att lära och så angenämt att utöfwa. Ty låt oss wara, att nöden oansedd tröfwer dem, att förrätta sig något arbete, och sysselsätta sig med gagnande göromål: hwilken tillfredsställelse skola de då finna? Hwarigenom skola de förstå sent århålla den skicklighet och förmåga, som fordras till arbetet? Deras förstörade själ kan intet på en gång bruka sina krafter? Ty huru skulle deras genom så många utswäfningar kraftlösa kropp kunna åga den munterhet och det drifftigg anlag, som är till göromålen nödwändigt? Och hwem lärer anförtro sådane personer saker af wigt, som hafwa

genom eget förmållande, gjort sig förlustige till förtroende.

Men understundom lyckas det de orklöse, at de icke få genast få åtfara skadan af sin last. Ja jag har känt personer, som ifrån sitt åttonde ända tills det åttationde lefnads året gått sysselöse, och likwäl warit uti utwärtes lyckliga omständigheter. Låt wara, att detta slags människor icke alltid känna den med lättjans last förenade skada. De äro dock olycklige. Och om de woro de rikaste, sundaste och mäst hedrade människor, så äro de likwäl skamliga, olycksaliga warelser. Jag will icke tala därom, att för sådane människor blir hwarje stund till ett år; att de äro sig sjelfwe till börda, att de äro twungne, att fördrifwa tiden med oädla och syndiga göromål. Så stort detta eländet än är, så tror jag likwäl, att det är ringa och obetydligt emot det elände, som wäntar dem på domedagen och ewigheten. Hwilken fasa skall en gång öfwerfalla desse lättsefulle människor, när deras Domares dundrande röst blifwer dem förkunnad: Gör räkenskap af ditt förgoderi! *) Hwad skola de till sitt rättfärdigande kunna framföra, när de skola afläggа räkenskap för alla de stunder, de så wårdslöst förspillt, för sina krafter och gåfwor, som de dels alldeles intet, dels illa anwändt, för sina Barn, som de uppfödt uti lättja, och för sin förmögenhet som de uppoffrat åt lasterna. Och huru outsägeligen eländige skola de blifwa, när de då mäste uti en ewig

owerk-

*) Luc. 16: 2.

berksamhet leſwa ibland de förd[illegible]das ſkara!
ck, Gud bewaare Eder för denna olycka, mine dyra-
e Barn! Han låte Eder ſnarare hinna dit,
warâſt I meb alla trogna Guds tillbedjare, ſko-
n efter detta lifwets arbete, åtnjuta ewig hwila
h gládje. Amen!

genom eget förmätande, giort sig förlustige till förtroende.

Men understundom lyckas det de orklöse, at de icke få genast få åtfara skadan af sin last. Ja jag har känt personer, som ifrån sitt åttonde ända tills det åttationde lefnads året gått sysselöse, och likwäl warit uti utwärtes lyckliga omständigheter. Låt wara, att detta slags människor icke alltid känna den med lättjans last förenade skada. De äro dock olycklige. Och om de woro de rikaste, sundaste och mäst hedrade människor, så äro de likwäl skamliga, olyckaliga warelser. Jag will icke tala därom, att för sådane människor blir hwarje stund till ett år; att de äro sig sjelfwe till börda, att de äro twungne, att fördrifwa tiden med oädla och syndiga göromål. Så stort detta eländet än är, så tror jag likwäl, att det är ringa och obetydligt emot det elände, som wäntar dem på domedagen och ewigheten. Hwilken fasa skall en gång öfwerfalla desse lättsinnige människor, när deras Domares dundrande röst blifwer dem förkunnad: Gör räkenskap af ditt förgyderi! *) Hwad skola de till sitt rättfärdigande kunna framföra, när de skola afläggа räkenskap för alla de stunder, de så wårdslöst förspillt, för sina krafter och gåfwor, som de dels alldeles intet, dels illa anwändt, för sina Barn, som de uppfödt uti lättja, och för sin förmögenhet som de uppoffrat åt lasterna. Och huru outsägeligen eländige skola de blifwa, när de då måste uti en ewig

owerk-

*) Luc. 16: 2.

berksamhet leſwa ibland de fördömdas ſkara!
ck, Gud beware Eder för denna olycka, mine dyra
e Barn! Han låte Eder ſnarare hinna dit,
waråſt I med alla trogna Guds tillbedjare, ſko
n efter detta lifwets arbete, åtnjuta ewig hwila
h glädje. Amen!

Ellofte Predikan.

Om ungdoms-lefnadens Korrthet oc Beſwärlighet.

Herre! uti Dina händer ſtår wår tid, wårt l och hwarje förändring af detſamma. Ännu leſ wi. Men Du behöfwer allenaſt ſäga ett or ſå äre wi borttagne utur de leſwandes anta Lär oß, O Fader! beränka detta alfwarligen, o bewara oß för ett lättſinnigt mißbruk af w korrta lefnad. Gör det till wår iſrigaſte omſor at anwända wår lefnad wäl, tills wi hinne t ett annat ſaligt lif uti himmelen, ſom är ewi och af oändelig herrlighet. Hjelp oß därtill nåd för Jeſu Chriſti ſkull. Amen!

Hjel

Hjob. 14: 1/ 2.

Människan, af qvinno född, lefwer en liten tid, och är full med orolighet; växer upp som ett blomster, och faller af; flyr borrt som en skugge och blifwer icke.

Mine dyre kåre Wänner!

I dessa orden talar en Man, som har ärfarit alla det mänskliga lifwets omskiften. Inom en tidrymd af få år erfor Han glädje och bedröfwelse, rikdom och fattigdom, hälsa och sjukdom, ära och förakt. I kunnen därföre fulleligen tro honom, när han af egen erfarenhet gör Eder en så bedröflig afskildring om mänskliga lifwet. Hans utsaga är allmän, och sträcker sig till människor af alla stånd, lefnadssätt och åldrar. Jag kan fördenskull lämpa dessa orden med en liten förändring äfwen på Eder ålder. Ungdomen lefwer en liten tid, och är full med orolighet; växer upp som ett blomster, och faller af; flyr borrt som en skugge, och blifwer icke. Låten mig nu meddela Eder mina betraktelser öfwer dessa Hjobs ord. Och Gud låte dem blifwa på Edra själar välsignade.

Eftertryckeligare kunde denne rättskaffens man icke afskildra det mänskliga lifwet, än han gjort

uti orden af wår Text. Hafwen J. wäl på någon sommar morgon betraktat en ros eller neglika? Huru behagligt blomstrade hon, huru balsamisk war hennes luke, huru stollt sköt hon fram ibland de ringare blomstren, huru många älskare af blomster drogo till sig hennes fägring, att förnöja sig af hennes utseende! Men hennes skönhet warade allenast kort tid. Det kom en wind, eller en förtärande middagshetta föll uppå henne, eller en tilltagsen hand plockade henne af, eller om hon ock undgick denna wåldsamhet så förwissnade hon på sin stjelk, borttorkade och förgicks. Dessa blomster åren J, mine dyraste Barn! Edert lif är till sin waragtighet icke säkrare än lifwet af en ros, eller ett annat blomster, som är med alla naturens behagligheter smyckadt. Och så betraktar jag Eder nu uti Eder ungdoms blomma. Huru roda åro Edra kinder, huru smäleende Edra miner, hurn hänryckande Edert utseende, huru ganska mycket åren J skapade till behag och kärleksbetygelser. Men när jag ser på Eder, så blandar sig understundom fruktan uti min glädje. Ack! tänker jag då, desse älskwärde Barn, som nu åro sina Föräldrars förnöjelse, sina kamraters åra, och sina wänners glädje, åro kanske snart icke mera till. En fruktanswärd sjukdom skall förstöra deras behag, en hitsig förtärande-feber skall uttorka deras krafter, och betaga deras kinder sin behagfulla rodnad. Tillåfwentyrs innan kort skola de ligga där bleke, wanskälkde, kalle och liflöse, och blifwa af de kära personer begråtne, som de annars alldrig sågo, utan hugnad och förnöjelse. — Om denna tankan förefaller Eder förskräcklig, så undrar jag ej därpå, efter som den uppfyller mig sjelf med wemodig-

dighet. Men tanken är likwäl grundad på fanning, hwilken I skolen finna stadfästad, om I med uppmärksamhet betrakten Eder lefnad.

Tänken allenast en gång på Edra aflidne små Bröder och Systrar, som gjorde Eder, men ännu mer Edra Föräldrar så mycken glädje, då de blefwo födde. Knapt woro de uti werlden: knapt hade de genom oskyldiga kärleksberygelser wunnit sina Föräldrares hjerta; knapt hade de fett med uppmärksamhet på de ting, som omgofwo dem, knapt hade de begynt att tänka och att önska; så war redan deras tid till ända, hwilket de blott några dagar hade åtnjutit. De woro like ett blomster, som förtorkas, förrän det hunnit utwecka sina blader. I, mine unge Wänner! räknen wäl i Eder lefnad flera dagar; I hafwen öfwerstått de anfall, som hota den spädare barndomen; I hafwen redan blomstrat några wårtider igenom. Men I bedragen Eder, om I tron, att I hafwen mindre att befrukta hädanefter. Tusende tillfälligheter kunna ännu sönderslita Eder lefnads tunna wäfnad, förrän den har ernått sin behöriga fasthet och styrka. Så skönt I nu blomstren, och så stolte I däröfwer åren, så kan likwäl en dödlig sjukdom eller en annan tillfällighet nedkasta Eder döde till jorden. Med den tilltagande åldren förökar sig Eder lefnads omwäxlingar. Eder kropp blifwer genom omättlighet och lättsinnighet allt framgent swagare. Man kan fördenskull med rätta påstå, att hälften af dem, som worda födde, återgå snart utur werlden, och dö borrt uti de första femton åtens tideryming. Öfwerräknen en gång Eder unga

kamrater, ibland hwilka I åren nyligen. Erinren I Eder icke, att ännu för ett par år, woro många af Edra små sällskaps medlemmar tillstädes, som nu ej mera äro på jorden? De woro äfwen så blomstrande, så muntre, så förhoppningsfulle, som I åren. Och hwar äro de nu? Ack, där äro de, dit I dock ändteligen måsten komma, tidigt eller sent: i grafwen, i förruttnelsen, i ewigheten.

Låt wara, att I lefden några år uti werlden, låt wara att i dagen gamle och mätte af dagar och ålder, Edert lif blifwer ändå ett korrt besynärligt lif. Och efter åttatio år skolen I, om I wilsen tala sanning, intet annat kunna bekänna om Edert lif, än Jacobs ord: Liten och ondt är mins eländes tid *). Sannerligen Edert lif är i alla afseenden korrt. Det är korrt i anseende till de många och wigtiga gökemål, som wi inti detsamma hafwe att förrätta; det är korrt i afseende på wår själ, som är skapad och återlöst till odödlighet: det är korrt, i jämförelse med ewigheten, hwilken wi alla ile till mötes.

Och detta korrta förgängliga lifwet är oförmärkt och plötsligen förlorad. Det flyr bort, som en skugge, säger Hjob, och blifwer icke. Huru hastigt förswinna dagar, månader och år! I åren nu mera tio, tolf, femton år gamle. Men sägen mig, äro dessa åren icke förswunna, utan att i märkt det, utan att knapt ett intryck deraf tillbakablifwit? Och hwil-

*) 1 Mos. B. 47: 9.

öwerken ibland Eder är skicklig, att i minnet återkalla eller eftertänka, huru snabbt de gått sin kos, och att på de samma gifwa en beskrifning? Huru många af Edra första år hafwa under barndomens nöjen smugit förbi! Huru många flera år undflyr Eder i ungdomen, då I så litet willen betänka, och wid åtnjutandet af ungdomens förlustande förgåten den sanna afsikten af Eder lefnad! Huru många timmar förslyen på hwilka I sofwen, eller icke anwänden Eder själs förmögenheter, och handlen mera efter blinda böjelser, än efter öfwerläggning?

Dock Edert öde skulle wara ännu dräglige, om detta korta, flyktiga lifwet wore rikt på lycka och förnöjelse. Men der är fullt med oroligher, säger Hjob. En usel och jämmerlig ting är med alla människors lefwerne, allt ifrå moderlifwet intill deß de i jordene, den allas mår moder är, begrafne warda. Här är alltid sorg, frukran, wånran, och på sidstone döden. *) I mågen föreställa Eder Eder ungdoms lefnad än så angenäm, så är det likwäl oneklige, att den medförer mycken oro och beswärlighet. Är det icke bedröfligt, att I, uti ungdoms åren, åren omgifwe af så många farligheter och snaror, som ligga i förfat, än för Edert lif, än för Eder ofkuld? Är det icke en olycka för Eder, att I lyden ungdomslustarne under sken af loflige förlustande, och låten Eder af desamma bedragas? Kännen I ingen ord, när I bliftwen plågade än af hopp och frukran, än af åregirighet, än af wrede? Och jag tror det hörer för-

*) Syr. B. 40: 1, 2.

förnämligaſt till Eder ungdoms-leſnads beſwärlighet, att I på ſå mångahanda ſätt åren ſwage och hjelpbehöfwande. Hurtu ſwagt är ännu Edert förſtånd! I åren ännu oförmögne, att fatta höga och ſwåra ſaker. Hwilken möda måſten I anwända, allenaſt att lära de förſta bokſtäfwerne utaf Barna-kunſkaperne, och att begripa ſådane ſaker, ſom egentligen intet åfo widare än obetydligheter. Huru ringa måſten I förekomma Eder ſjelfwe, när I jämfören Eder wetenſkap med ſådane mäns inſigter, ſom utmäta jorden, beräkna ſol måne och ſtjernor, och kunne begrunda wår ſtore Skapares egenſkaper! Och ſägen mig uppriktigt, är det icke beſwärligt, att I måſten tillbringa ſå många år, för att allenaſt erhålla någon färdighet uti läſande, ſkrifwande, räknande och andra göromål. Och när I då härutinnan kommit widare, hwad är Eder wetenſkap, hwad är Eder årfarenhet? Intet i ſjelfwa werket, annat än en ſwag ofullſtändig början till wisheten. Då Edre ungdoms år äro ſå flygtige, och hindren ſå ſtora, då I åren med ſå många retelſer till luſtarne omgifne, hwad kunnen I wäl ſamla för kunſkap uti en tidsrymd af några år? Och när det då lyckas Eder, att öfwerwinna Eder oaktſamhet, Eder lättſinnighet, Edet tröghet, när I ſkafwen gjort en lycklig början, att ſamla Eder ett förråd af wisket, ſå inſinner ſig döden, ſom gör alla Edra beſmädanden och förhoppningar om intet.

Men det ögonſkenligaſte bewiſet på ungdomsleſnadens orolighet och beſwärlighet finner jag uti Edra

Edra böjelser. Jag beklagar Eder af allt hjerta, om jag märker huru Eder hela åstundan går därpå ut, att äga obetydligheter och fåfängt lekwärk. Jag anser det såsom Eder själs beklagligaste förderf, när I med så mycken hetta sträfwen efter ting, som hwarken förskaffa en sann nytta, eller en ren förnöjelse. Och I sjelfwe, när I ännu tillbyggadagt några år, huru skolen I le öfwer Eder enfaldighet, då I för dom funnen en förnöjelse uti så ringa obetydligheter! Huru skolen I en gång blygas för de göromål, i hwilka I nu söken Eder ära! Då hoppas jag, skolen I säga: Min ungdoms tid, hwilken jag så oädelt tillbragte, war en beswärlig och eländig lefnad. War det icke beklagligt, att jag, i stället för att lära den sanna wisheten, bemödade mig om dårskaper? War det icke owanständigt, att jag fann ett nöje uti barnsligheter, då jag hade lägligher, att bilda min själ till mognare eftertanka? War jag icke ett eländigt Barn, att fåfänga tidsfördrif behagade mig mera, än alfwarsamma göromål? Detta är ock, hwad jag af hela min själ Eder önskar. När I öfwerlefwat lättsinnighetens ålder, o! så anställen sådana förnuftiga betraktelser öfwer Eder förflutna ungdom. Medfören för all ting icke in uti mognare ålderen de dårskaper, den oroligher och de fåfänglighetes, som gjorde Edra första lefnads-år så beswärliga. Söken fast mera genom flit, genom kärlek till wisher och dygd, att ärsätta förlusten uti Eder föregående lefnad.

Jag

Jag har härtills talat till Eder om en sak, på hwilken I sällan plägen tänka; tilläfwentyrs, emedan Eder flygtiga ungdom finner ringa förnöjelse uti alfwarsamma betraktelser: tilläfwentyrs, emedan denna föreställning, som jag gjort Eder om Eder lefnad, är allt för bedröflig: tilläfwentyrs, emedan I sjelfwe icke kännen bördan af Eder ungdom, och lofwen Eder ett långt och lyckfaligt lif. Men I mästen utaf en orsak, hwilken som hälst, härtills hafwa försummat dessa betraktelser, så försäkrar jag Eder icke desto mindre, att de äro särdeles wigtige och nödwändige. O! tänken ofta, jag ber Eder wid allt, hwad som kan wara Eder dyrbart, tänken ofta på Eder ungdoms lefnads korrthet, flygtighet och oroligthet. Tänken därpå wid retelserne till alla dårskaper och synder. Huru sorgfälligt skolen I anwända hwarje stund, når I betänken, att Eder lefnad är så korrt! Huru långtande skolen I efterstråfwa himmelen, når I betänken att Eder lefnad är så full med oroligthet och beswärligthet wå jörden! Huru högeligen skolen I låta det wara Eder angeläget, att tjena Gud och Eder Frälsare, når I öfwerwägen, att I tilläfwentyrs innan korrt måsten uppenbaras för Hans domstol. I dag, ja i denna dag gören början med detta så wigtiga göromål! I morgon — ack! kan hända åren I i morgon redan döde. Till äfwentyrs, förrän jag ännu lämnar Eder, förrän I till Edra Föräldrar återwänden, kan öfwerfalla Eder en sjukdom, som störtar Eder i grafwen — Och hwad skulle blifwa utaf Eder mine dyre, dyre Barn! om detta tilläfwentyrs inträffade? — lefwen wäl, mine Barn! Jag lämnar Eder nu. Dock hwem wet, hwilken af Eder

jag

jag skall saknа, när jag kommer till Eder åter? Hwem wet, om I icke skolen saknа mig sjelf? Ty äfwen mitt lif är såsom Edert kort och flygtigt. Jag är en höstblomma, som tillåfwentyrs kan ännu bräddare och plötsligare förwissna än en wårblomma. Det må wara. Om wi allenast komme tillsammans där uti himmelen, så går det Eder, så går det mig för ewigt wäl. Amen!

Tolfte

Tolfte Predikan.

Om ett wäl anwändande af den korta och beſwärliga ungdoms-tiden.

Den dyrbara tiden flyr haſtigt undan oß, och förr än man wet ordet af, äro deſſa ögnablick för oß för ewigt förſwunne. Lät oß därföre, Herre wår Gud! wid denna tidens flygtighet aldrig förgäta, huru oſkattbare de närwarande ſtunder äro, ſom Du oß tilldelat. Uppmuntra oß därige, nom till flit, medan nådens tid ännu warar, att wi måge anwända denſamma till wår wälfärd och Din ära. Blif när oß med Din nåd att wårt lif på jorden må blifwa rikt på goda frukter, ſamt nyttigt för wår näſta. När ändteligen wår död infaller, ſå war Du wår tröſt, Herre Jeſu! Amen.

Pſalm.

Psalm. 39: 5.

Herre! lär mig dock, att det måste få en ända med mig, och mitt lif ett mål hafwa, och jag hådan måste.

Dyraste Wänner!

Då jag slutade min sista föreställning om ungdoms lefnadens korrthet och flygtighet, så skildes jag ifrån Eder med den fruktan att det tillåfwentyrs kunde behaga Herran att antingen skilja Eder ifrån mig, eller mig ifrån Eder. Dock ware Herren Edert och mitt lifs Uppehållare, prisad! Wi se hwarannan friske och munre åter. Ack! tillåfwentyrs har denna angenäma omständighet uti Eder själ förswagat de föreställningar, till hwilka jag wid min sednare predikan Eder uppmuntrade. Emedan jag befarar detta, har jag företagit mig att förnya åtanken på Eder lefnads flygtighet och korrthet, och att underwisa Eder, hwartill I måsten den samma anwända. Detta skall af mig ske uti fem föreskrifter. Men bedjen Herran med mig, att Han må gifwa Eder så wäl lust, som kraft, att dem utöfwa.

Första Föreskriften. Är Edert lif så korrt, så söken att anwända det wäl, och att icke genom Edert eget förwållande ännu mer förkorrta detsamma. Flere af Edra unga Wänner lefwa så, som de kunde göra sig den säkra-

sie

ſig räkning på många lefnads-år. De mygga med ſina timmar ſå flöſaktigt, ſom om det ſtode uti deras macht, att beſtämma deras antal. Hwad kan jag oſt ſå många unga perſoners lefnad anmärka, än hwad Moſes förklarar: De lyckta ſtiga år, ſåſom ett rål? *) Öfwerwägen det en gång, mine unge Bröder! paſſar ſig de fläſte ynglingars uppförande med deras ungdoms-lefnads korthet och flygtighet? Wår en förnuftig människa, öfwertygad, att allenaſt få ſtunder äro henne gifne, anwända den förſta delen af dem på kiſtarnes tillfredsſtällande och njutandet af ſå ſkäfiga förnöjelſer? Kan hon förſlöſa ſin lefnad uti ſådan kättja? Kan hon anwända ſå många timmar till ſömn, till ätande och dricksande, eller till förluſtander? I ſanning, det är den förſta och oförſwarligaſte klarſinnighet, när man wid all öfwerthygelſe om ſin lefnads korthet, ändå will handla ſå twärt emot denna öfwertygelſe. Jag wet det, Edert hjerta, Eder känſla, Eder erfarenhet, ſå ringa den ock ännu är, hafwer gifwit mig bifall, då jag ſiſt predikade om Edra ungdoms dagars flygtighet. Wåkan ſå ſöken och att uti Eder wandel ädagalägga denna öfwertygelſe. Lefwen ſå, ſom om hwarje dag wore Eder ſiſte. Ty hwar och en kan wara den ſiſte! Nyttjen Edra ſtunder ſå förgifvitligt, ſom om I hade lång flera att förwänta. Jag will i detta afſeende lära Eder de grunder, efter hwilka i kunden handla. Mitt ungdoms-råd är kort. Jag will därföre beträna mig af hwarje tillfälle, att lära godt och göra godt. Det är ſannolikt, att uti det korta loppet af min ungdoms lefnad intet ſå begwämt tillfälle kan mera

uppaſ-

*) Pſalm. 90: 9.

yppas. Efter någon tid är jag redan äldre, och ohågad till det goda. Mina lefnadsstunder flyr hastigt förbi. Jag will förden skull bruka hwar och en till de göromål, hwartill de äro mig gifne. Jag will wisligen indela dem, och föra inga andra till räkenings, än dem, jag ej har orsak att ångra.

Andra Föreskriften. Är Edert lif så korrt och förgängligt, så anwänden redan Edra ungdoms dagar till ett förberedande på döden. Eder hälsa, Eder ungdom, Eder munterhet och styrka gifwer Eder intet säkert hopp på en längre lefnad. Enkans Son i Zarpat, Sunamithins Son, Ynglingen i Nain, Ynglingen i Troas, Öfwerstens Barn, alle desse dogo borrt i sin ungdom. Dock hwad behöfwer jag gå tillbaka uti dessa tider? Dageligen blir ett stort antal af Edra unga Bröder och Systrar burne till grafwen. Och om I willen gå omkring i denna Stad så skullen I swårligen finna ett hus, uti hwilket icke skulle finnas ett sjukt eller dödt barn, eller hwilket icke nyligen blifwit beröfwadt någon ung inwånare. Sägen således icke: wi hafwe ännu långt till det sextionde eller sjuttionde året. Då kunne, då willje, då måste wi tänka på döden. Hwem är Eder borgen, att I ock blott lefwen så många dagar, som I lofwen Eder år? Och tron mig, ju äldre I blifwen, desto swårare, ja omöjligare skall förberedelsen till döden blifwa Eder. Jag erfarer dageligen, huru obenägen människans natur är till dödsbetraktelser, ju närmare jag nalkas till Gubbens år. För tretio eller fyratio år, skulle det warit mig lättare att dö, än det

mig nu är: då hade jag ingen äkta maka, som fäst trade mig wid werlden; då hoppade ännu ej dessa små omyndige omkring mig, ibland hwilka mina dagar så förnöjde förswinna; då kände jag werldens ännu icke så fullkomligen, som nu ofta genom sin mycknа behaglighet tränger dödstankarna ut; då hade jag ännu intet så många synder att ångra, som nu ängla mitt hjerta; då skulle jag hafwa ilat så glad till döden, som till min moders skötе. Men nu, ack mina bäste Barn! nu blifwer mig döden bittrare, och dödsbetraktelsen obehagligare. Men tillförwentyrs sägen J: är dödsbetraktelsen för Dig obehaglig, som Du nu är några steg närmare grafwen, än wi, huru bitter måste den wara för oß, då wår ungdoms-lefnad berättigar oß till glädje. Hwar skola wåra förlustanden, wåra tidsfördrif, wåra lekar blifwa, huru skole wi kunna känna ungdoms-åldrens behag, om wi nu genast skole begynna att tänka på döden? Behållen, mine syre Yngslingar, behållen ständigt Edra losliga förnöjelser. Det ware fjerran ifrån mig, att, då jag uppmuntrar Eder till ett tidigt förberedande till döden, jag skulle undandraga Eder något af Edra oskyldiga nöjen, eller undanrycka Eder någon rättskaffens medbrodet. J kunnen njuta Eder unga lefnad, allenast låten njutandet af dessamma wara mättligt. Söken allenast att bibehålla Edra hjertan till Guds Tempel, hwartill de äro helgade i dopet inwigde. Söken allenast i den mognare åldren och uti Eder dödsstund, att föra med Eder den samwets ro, utan hwilken J hwarken på ålderdomen eller uti döden kunnen wara lyckliga. Söken allenast att bibehålla hjertats oskuld, en redlig kärlek till Gud

och

och Jesum Kristum, och en ädel likgiltighet emot werlden uti Edra själar. Den som har denna, den är ständigt beredd att dö, den kan alltid dö roligt och saligt, hans död må följa tidigt eller sent.

Tredje Föreskriften. Är Edert lif så korrt, och all ungdoms-fägring så förgänglig, så är det icke wisligen handladt, att I så öfwerdrifwet älsken Edert lif, och åren så stollte öfwer Edert behag. Det är wisserligen intet något obetydligt, när Gud skänker Eder lif, munterhet och skönhet. I hafwen orsak för hwar och en af denna skänk, att tacka Eder wälgörande Fader. Men wänjen Eder tidigt, att lära den underdånigwenhet, med hwilken I kunnen lida alla dessa tingens förlust. Det kommer, det kommer en tid, då Edra bruna matta ögon skola blifwa fördunklade; då dessa jämna röda kinder tilläfwentyrs genom kopporna, tilläfwentyrs genom någon annan sjukdom skola wara sönderrifne och wanskapliga. Det kommer en tid då denna sköna klädnad hwaröfwer I åren så stollte, tilläfwentyrs skall blifwa Eder dödsklädning, då Edra höfliga wärma lemmar skola blifwa stele och kalle. Och när då detta ögonblick är för handen, då döden förstörer all Eder fägring, uti hwilken medömkanswärd ställning skullen I synas mig, om I blefwen beröfwade all Eder behaglighet, om intet blefwe öfrigt, som kunde sättas uti dessa förgängliga skönheters ställe! Söken därföre att förskaffa Eder sådane förderlar, som ingen tilfälligheter, ingen sjukdom, ingen död kan Eder beröfwa. Icke däröfwer gläd jen Eder, om I öfwerträffen Edra lek-

bröder uti kläderne, eller uti Edert anſigtes fägring. Utan detta, detta ware Eder ſtolthet, att I åren wiſare, dygdigare och lydigare än andra. Huru mycken förtret, hwilken pinſam oro ſkolen I undgå, om I alldrig ſkatten för högt Eder kropps utwärtes fullkomligheter, om I tilläggen Eder kropps wärd eller ſkönhet intet ſtörre wärde än de förtjena. Undergifne kunnen I då ſe förluſten af Eder munterhet och gå Edra krafters aftagande till mötes. Jag wißte det wäl, kunnen I då ſäga till Eder ſjelfwe, att jag ware en förgänglig ros. Jag wißte det wäl, att min ungdoms ſkönhet war förgänglig. Jag har alltid hållit mig på deſſa förändringar beredd. Min fägring har alldrig gjort mig högmodig. Huru lycklig är jag, att jag har förut för min ſjäls ſkönhet! Denna kan mig alldrig fråntagas. — Och detta är den

Fjerde Föreſkriften. Åt Edert lif ſå korrt, och all ſkönhet ſå förgänglig, ſå fäſten Eder förnämſta omſorg wid ſjälen. Hwad omſorg hafwen I icke, att ſå kläda Eder, att I mågen behaga dem, hwilkas bifall är Eder ängelägnet! Huru ſorgfälligt ſöken I att upptäcka alla fläckar och oordning, ſom kan finnas uti Edert anſigte eller på Edra kläder! Och detta gjören I uti ſådane ſaker, ſom likwäl intet hafwa några ſannſkyldigt wärde, ſom äro ſå förgängliga och föränderlige. O hwarefore, mine Döttre! hwarföre gjören I det icke för Eder ſjäl? Hwarföre bemöden I Eder icke att behaga Gud, och att förbättra Eder ſjäls briſter? Låten ſjälen wara Edert ſtörſta och förſta ögnamärke. Öfwerwägen detta wid Edra ungdoms nöjen. I kunnen

leka

leka, le, skämta, dock förspillen aldrig dygden, hwilken kan gifwa Eder längre renare och beständigare förnöjelser, än umgänget med den lilla werlden. Öfwerwägen detta wid den sorgfällighet, som I anwänden på Eder kropps utsirande. En själ som bär wisheten och dygdens prydnad, åtsätter rikligen den förust, som I liden på Eder kropps skönhet. Öfwerwägen detta, om I sägnen Eder öfwer Eder sundhet. Om Eder själ är sund, det är wis och dygdig, så är det wärdt oändeligen större glädje. Öfwerwägen detta på de stunder, som I uppoffren åt en oskyldig ro eller wederqwickelse. Saligare kunna de icke förnöjas, än då I anwänden dem till omsorgen för Eder själ. Öfwerwägen detta, när Edra Lärare underrätta Eder uti wisheten och Gudsfruktan. Ju mera wisher och Gudaktighet i samken uti Edra själar, desto behänligare, nöjdare och lyckligare skolen I wara. Låt sedan Eder lekamliga fägring förswinna, låt äfwen Edert jordiska lif taga slut; Eder själs fromhet skall gifwa Eder fullkomlig ärsättning.

Femte Föreskriften. Är Edert lif så korrt, så tröften Eder med ett annat bättre och ewigt lif, som I ilen till mötes. Jag skulle beklaga Eder mine dyre Barn! af hela min själ, om I skullen dö, utan att hafwa den förhoppning, att åter komma till lif igen: om I skullen förlora alla Edra ungdoms behag, utan att i deras ställe erhålla skönare. Då hade Edra Föräldrar orsak att oförtröstligt begråta Eder, och I sjelfwe woren icke att tadla, om I ansägen en tidig död med uskry och förskräckelse. Men nu fröjdar jag mig, när jag hör

att ek fromt Barn är taget ifrån werlden. O! tänker jag då, huru säligt lärer detta Barn wara! Huru behagligt lärer det se ut i sin oskuld! Hwad lärer det uti ett oförgängligt lif åtnjuta för en stor glädje! Huru herrligt lärer det wara, när numera änglar lära wara deß kamrater! Och skullen i icke äfwen fröjda Eder öfwer denna förändring, som Eder föreståt? Skullen I icke fröjda Eder, att på en annan salig ort träffa dessa Edert hjertas älskade, som äro med Eder uppwuxne? Där, där äro de, Edra fromma kamrater. Edra Syskon, Edra Skolwänner, som I så hjertligen begrepp, då de lågo för Eder uti lik klädningen. Där äro de, och åtnjuta en ewig glädje, en oförwanskelig ungdom en himmelsk skönhet. Där skolen I ock finna mig. Och när I då en gång inträden uti himmelen, så skall jag framgå för Edra förklarade unge wänner, sluta Eder uti mine armar, och med Eder tacka Eder Gud och Frälsare, att Han hafwer både Eder och mig så saligen fullkommat. Amen!

Trettonde Predikan.

Om Umgänget med de Onda.

Herre! Du wår Ungdoms Mäſtare, Din nådiga tillſyn och Din gode Andes ledande anbefalle wi alle wåra wägar, wårt umgänge, wår heſa lefnad. Gif Din fruktan uti wåra hjertan, på det wi alldrig måge wika ifrån Dig alldrig med onda människor hafwa gemenſkap. Upptäck för oß den fara, hwarutinnan wi ſwäfwe, när wi öfwerlämne oß åt ſynden, och låt oß genom de ſtora fördelar af ett fromt umgänge bliſwa uppmuntrade, att ſöka och föredraga det framför alla alla förföriſka nöjen. Uppwäck oß dertill genom Din nåd för Jeſu ſkull. Amen!

Sal. Ordspr. 1: 10, 15, 16.

Min Son, om syndare locka Dig, så följ icke. Wandra intet den wägen med dem. Ty deras fötter löpa till det ondt är.

Mine unge Bröder!

Dessa orden äro så begripelige, att jag intet wet att tillägga till deras förklaring. Salomon föreställer den skada, som uppkommer utaf umgänget med lastfulla människor, och söker därigenom att tillbakahålla Eder ifrån en synd, som är ungdoms-åldren så egen. Jag will därföre komma till hufwudsaken, för hwars skull jag i dag har uppträtt ibland Eder, och meddela Eder de starkaste uppmuntringar, att undwika umgänget med onda människor. Men Herren Gud lära Eder och att härutinnan göra efter sitt behag, och Hans gode Ande före Eder på en jämn wäg.

I behöfwen icke tänka, att blott ibland sulla warna sådana personer skulle finnas de, hwars umgänge är för kropp och själ förderfligt. Men ock så ibland Edra unge wänner befinna sig wäsende, hwilkas sällskap borde af Eder omsorgfälligt undwikas. Jag will ej göra Eder mot Edra Kamrater misstänksamme. Men det är likwäl allt för samt, att många af dem förtjena, att I emot dem blifwen misstänksamme.

Till

Till äfwentyrs, märken I det intet, eller I willen utaf lättsinnighet och blind kärlek icke märka det huru olydige, Gudsförgätne, utsmöfwande, sjelfwaldige, trotsige och högmodige många af Edra lekwänner äro? Men mine Bäste Barn! wären i detta stycket rätt uppmärksamme. När I sen Barn, som intet hafwa lust till annat, än till lekar och sjelfswäld; som skratta ut Eder, när I ären alfwarsamme och sedige; som uti ingen del äro sina Föräldrar lydige; för hwilka intet faller kättare på tyngan, än att skymfa, baunas och swärja; när I sen sådane Barn, hwilka gjöra just motsatsen af allt det, som Edra fromme Föräldrar och Lärare befalla Eder att gjöra, detta äro de samme människor, som I på allt sätt skolen undwika. I behöfwen för den orsaken icke hata dem, ty däriqenom skullen I äfwen förfynda Eder. Allenast wälljen dem icke till Edra förtrogna wänner. Ty ett förtroligt umgånge med unga befwar är Eder i alla affeenden skadligt. Och detta will jag Eder nu utförligare wisa.

Först och främst skolen I genom umgånget med wanartiga och lastfulla ynglingar oförmärkt förlora alla goda tänkesätt och alla intryck af dygd, som blifwit inplantade uti Eder siäl. I mine bäste Barn! hafwen framför många tusende Barn den lyckan, att I tidigt ären blefne förde till Gud, till wisheten och till dygden. Ännu ären I icke emot alla föreställningar förhärdade, I hafwen ett känslofullt hierta. I kunnen när I hafwen felat, ej tillbakahålla Eder ånger. Men huru snart blifwa dessa goda tänkesätt undertryckte ja alldeles utplånade, om I umgås med

sådane Kamrater, som redan länge för detta blifwit förledde till de afskywärdaste ungdoms lustar. Jag har känt Yngllingar, som prunkade med all ungdomsdygdens sägring, som genom sin Gudsfruktan kommo åfwen Männ och Gubbar att blygas, men hwilka innan korrt genom någon lastfull wän blifwit störtade uti sådane laster, att de sedan blifwit af alla rättskaffens människor afskydde. Denna årfarenhet har lärt mig, att en ung person icke kan wara nog forgfällig, att undwika allt umgänge, som kunde osärmärkt förleda honom på lastens bana. Ty I mågen wara än så faste grundade uti dygden, Eder afsky för det onda må wara än så stark uti Eder själ, I mågen hafwa fattat än så goda beslut och föresatser: så åren I likwäl ej säkre för förförelser. Edert hjerta, hwilket är så mjukt wax, skall emottaga alla intryck, I skolen förr än I det förmoden, ja åfwen i det ögonblick, då I tänken Eder wara som mäst faste wid Edra goda grundsatser, skolen I blifwa öfwerwunne, och inledde att bära de lasters oanständiga fjättrar, öfwer hwilka I trodden Eder att kunna segra. Således föll Simson, således David, således Salomon, således Petrus, och således falla alla, som i tillit på sina krafter och goda tänkesätt wåga sig uti de Gudlösas sällskap. Jag har redan hunnit öfwer twå tredjedelar längre på min wädjobana, jag har redan flere år handlat efter de goda grundsatser, som blifwit mig uti ungdomen inprägladе, jag har så tämmeligen lärt känna werlden, så wäl från hennes sama som bedrägliga sida. Men tron mig, jag skulle ändå hålla mig för swag, att emotstå alla retelser och frestelser, som kunna årbju-

das

das mig ütt umgånget med den stora werlden. Hurú mycket mera haftden I, mine unge wänner, denna förſiktigheten af nöden! I haſwen förſt tillryggalagt några få år, I åren ännu ſå lättſinnige, I haſwen ännu ernått ſå liten kännedom om werlden, tron I Eder wäl att wara nog ſtarke att öfwerwinna retelſerna till det onda? När Edra wänner kärligt ſmickra Eder, när de förſkaffa Eder något tidsförderif, ſom ſynes att wara för Eder rätt paſſande, när de uppfordra Eder till nöjen, ſom I ännu icke känneu, och juſt därföre deſto häftigare begären dem när de wiſa Eder tuſende utwägar att bliſwa rike, ärade och förnöjde: ſkolen I wäl då kunna tänka tillbaka på Edra fromma Föräldrars påminnelſer, och emotſtå alla freſtelſer? Jag ſkulle tillföra Eder denna dygden om icke Edert hjerta wore ſå lätt förförd, och wårt närwarande tidehwarf icke ſå rikt på beklagliga exempel af förförde och bedragne ynglingar. Ju längre jag lefwer i werlden, deſto ſtarkare bliſwer jag öfwertygad om ſanningen af denna Gudomliga utſaga: **Barndom och ungdom är fåfängelighet** *).

Jag önſkade fördes, att i måtten bliſwa öfwertygade hurú mycket Eder olycka, Eder dygd, Eder lycka är för tid och ewighet uti ſtora, om I utan öfwerläggning lämnen Eder åt wilda ſällſkaper. O! kunde jag dock nu i denna ögonblick framſtälla för Edra ögon de olyckliga ynglingar, ſom genom umgänget med ogudaktiga äro nedſunkne uti djupet af det ſtörſta elände och den bittraſte wanära! Hwarföre är denne Man ſå fattig? Han ſtraffas för ſin ung-

*) Pred. B. 11: 10.

ungdoms synder. Ack, redan tidigt begaf han sig uti förfarares sällskap: redan såsom Yngling tände han att förstöra sin förmögenhet genom frästeri. Hvarföre äro dessa röda kinder så bleknade och krumpne? Denna anledningar så korta? Dessa sölter så styfve och mockkande? Hwarföre äro deß inälfvor så kraftlöse? Hwarföre är denne Yngling redan en swag Gubbe? Hair straffas för sin ungdoms synder. Hans yngre års kamrater lärde honom älska wälluften, och förtära sina krafter uti mutandet af skamliga lustar. Hwarföre är denne en afsky för alla rättskaffens människor? Han straffas för sin ungdoms synder. Redan tidigt öfvergaf han den samma dygdens bersom, och sökte uti lasterna och umgänget med deras slafvar sin ära. Hwarföre måste denne bö under bödelens händer? Han straffas för sin ungdoms synder. Umgänget med böfvar gjorde honom tidigt till en kyskhets förstörare, till en oskuldens mördare, till ett afskum bland människor. Och med fasa tänker jag på de följder som wanskapen med de ogudaktige skall hafwa i ewigheten. Ack, många af dem, hwilka ärnan ånger och bättring döde äro, skulle icke hafwa fallat uti ett så förskräckligt elände, om de icke uti sina yngre år, wid umgänget med werldens barn, hade utlärnat alla goda böjelser, alla ädla tänkesätt, alla rättskaffens grundsatser utur sina hjertan. Den stora tidiga färdighet uti lasterna gjorde dem deras owänskliche owilliga. Och hwad äro de nu för det närwarande? Ack uti fasans och förtwiflans boningar, uti djefwarnes och de syndiges sällskap. Allt, hwad som här tjente dem till ljusföredrift, är dem där för ewigt berofwadt. Där är ingen läglighet mera, att

att tillfridsställa de sinnliga lustarne. Där hafwa de nöjen enända, som här hafwa bemsat dårachtiga yunglingars hjertan.

Dock jag will icke uti beskrifningen af detta elände gå widare, då jag talar till Barn, hwilka man intet har af nöden att forskräcka med helfwetet, när man will uppmuntra dem att trachta efter himmelen. Betänken allenast en gång hwad för ädla förenöjelser I förloren wid umgänget med de ozyndaktige. I mågen uti Edra förderfwade sällskaper förwänta nog så många nöjen och lycksahigheter; hwar och en tron det allenast, hwar och en, som I därstädes inbillen Eder att finna, är allenast en drôm, som snart åter förswinner, och lämnar en tomhet, men alls intet werkeligt efter sig uti själen. Edra lekkamrater måge föreställa Eder sitt lefnadssätt än så angenämt, de måge intala Eder, att uti den deras umgänge är intet sannskyldigt nöje, ingen frihet, ingen rolighet att finna: tron för all ting icke dessa bedrägliga föreställningar. I sanning, de kunna intet annat nöje gifwa Eder, än det som dragen efter sig ånger, ingen annan frihet, än den som gör Eder till de skamligaste trälar, intet annat ro, än den som förorsakar samwetsagg. Och emårtom sakner I sådane förnöjelser, som uppkomma utaf wänskapen med de fromme. I mästen uti Edra bullrande sällskaper sakna de stilla nöjen, som umgänget med Edra rättsinniga Föräldrar skänkte Eder, när de underrätta Eder, än om dygdens skönhet, än om lastens styggelse, än om werldens fåfänlighet, än om sin förfarenhet, eller när de hafwa sammanträffat med Eder om lifwets behaglighet. I mästen under Edra spelsällskaper altid sakna den sä-

la-

lare, som är en osförliknelig förnöjelse af dygden. I kunnen icke glädja Eder af den åran och tycken, att Jesus är Eder sällskapsman och Änglarne Edra vänner. I kunnen på intet sätt lofwa Eder den salighet, att en gång, när alla jordiska förbindelser äro upphäfne, blifwa upptagne uti de förklarades, Änglarnes och sielfwa Eder Återlösares sällskap. Alla dessa förelräden förloren I ej allenaste genom umgänget med lastbara människor, utan I liden ock på Eder lycksalighet, den oberligaste skada. Och nu ber jag Eder, sägen mig, hwarutinnan wärdet af Edra sällskaper kan bestå. Sägen mig, hwad det äro för wänner, som I köpen för ett så dyrt pris, och hwad I af dem hafwen att wänta till ärsättning för Eder förlust? Ack! eländige, ursinnige, ogudaktige bofwar äro de. Allt hwad de kunna gifwa Eder, är intet emot det, hwad de beröswa Eder. Är ett Gudlöst skämt, en ursinnig förbannelse, ett tanklöst skratt, ett däraktigt tidsfördrif, är allt fåfängt nöje så mycket wärdt, att I därföre upoffren lif och hälsa, alla rättsinnades kärlek, och Eder själs salighet? Är ett korrt falskt nöje så mycket wärdt, att I för det samma willen bortgifwa ewighetens oförändeliga glädje?

Förlåten mig, mine dyre Barn! Min kärlek till Eder wälsånd har nödgat mig, att tala uti sådane uttryck, som synas wara för Eder owanliga och fördenskull för hårda. Men om jag icke så brinnande, så ganska faderligen älskade Eder, så skulle jag till åtwentyrs hafwa kallsinnigare warnat Eder för faran. Och för denna min owanna kärleks ber jag Eder, låten mina ord beständigt wara uti

Edra

Edra hjertan närwarande. Jag är nu redan rädd, när jag tänker tillbaka, att tilläfwentyrs många utaf Eder måtte afgifwa ett exempel på skadan af ett lastbart umgänge. Huru djupt lärer då först mitt hjerta blifwa sårade, om jag skulle se på en enda af Eder detta elände! Dock, jag will bortjaga denna fruktan ur mitt hjerta. Jag will fast mera styrkra mig med den förhoppning om Eder, att I nyttjen Gudsfruktan rum uti Eder själ, och låten Eder af den samma ledas. Genom den hafwen I hittills blifwit bewarade för umgänget med de onde. Herren har regerat Eder med sin Ande, och låtit Edra Föräldrars warningar icke blifwa fruktlöse. Tacken därföre Edra Förälder, att de ock härutinnan hafwa så sorgfälligt wakat för Edert wäl. Tacken dem därföre, att de redan tidigt hafwa uppfyllt Edra späda hjertan med en wördnadsfull känsla af Guds alleståndesnärwarelse, med en längtan, att behaga Gud och med en ängslan för, att förtörna Honom. Tacken dem därföre, att de hittills så ömsint hafwa sörjt för Eder förnöjelse, på det I aldrig behöfden längta efter andra förnöjelser. Belönen deras trohet därigenom att I aldrig bedröfwen deras hjertan genom deltagande uti ungdoms-lustarne. Föresätten Eder under anropande af Guds och Hans Andas bistånd, att undwika de ogudaktigas wägar, och att fly alla sällskaper, som äro genom fängslighet och synden besläckade. Wäljen Eder sådane Barn till Edra Kamrater, som frukta Gud, fråga efter wishet, och gerna följa sina Föräldrars råd. Och om då onda sällskar wilja locka Eder till sina lekar och utswäfwande nöjen, så warren så rädde, som den unge Joseph, och sägen till

dem

dem: ~~Hwi skulle jag så mycket onda giöra, och~~ synda emot Gud? *) Wälsigna will jag Eder då, ja millioner gånger will jag wälsigna Eder, mine bäste Barn! Min wälsignelse, men ännu mycket mera Eder Guds och Frälsares wälsignelse, skall följa Eder in i grafwen, in i ewighet. Efter [illegible] eller sednare skall det ock komma med Eder så wida, att I och mästen öfwergifwa Edra oskyldiga glada sällskaper. Men då skolen I anlända till ett bättre sällskap uti himmelen, ifrån hwilket I aldrig åter skolen öfwa skilde. Måtte Herren Eder sielf bewara, och behålla Eder ostrafflige in till Hans tillkommelse dag. Honom ware ära nu och i ewighet. Amen!

*) 1 Mos. B. 39:9.

Förtonde

Fjortonde Predikan.

Om Fader- och Moder-lösa Barns Tröst.

Herre! lär oß ofta och moget betänka, att icke allenaſt wi ſjelfwe, utan ock alla de mäſte dö, ſom Du haſwer gifwit oß till detta timmeliga lifwets tröſt och lycka. Och ſkulle det en gång behaga Dig, att taga wåra Föräldrar ifrån wår ſida, ſå lär oß wiſſwa ſtärkte däraigenom, att wi haſwe Dig till Fader. Dock wi wille gärna ännu länge åtnjuta umgänget med wåra fromma Föräldrar. Är det oß nyttigt, ſå bibehåll oß dem. Wi öfwerlämne oß härutinnan med barnſlig undergifwenhet åt din heliga och goda wilja. Blif Du, o Herre! emedlertid wid wår ſida, wårt beſkydd och wår Ledſagare; Lät oß alldrig wika ifrån Dig, ſå ſkall det tjena till wårt bäſta. Hör oß för Jeſu wår Frälſares ſkull. Amen!

Psalm 27. v. 10.

Fader och Moder öfwergifwa mig: men Herren upptager mig.

Mine alldrakäraste Wänner!

Jag skall på denna stunden tala till Eder om en sak, som rörer Eder ganska nära, och hwilken kan helper sedvane skall uppfylla Edert hjerta med bedröfwelse. Om jag skulle säga Eder, att I snart skolen förlora Edra Kamrater, Edra nöjen, Eder hälsa, så skulden I wisserligen därwid icke kunna blifwa likgiltige. Men detta allt är en oberydlighet emot den förlust, som Eder föreståår. Ty så mycket orsak I haswen, att älska de dyra personer, som Gud gifwit Eder till Föräldrar, så högeligen de förtjena, att wara Eder glädje och Eder tröst, så mycket sällsyntare belöning och så stor wälsignelse I kunnen finna uti umgänget med Edra Föräldrar, så är det dock odeckligt, att de snart kunna blifwa tagne ifrån Eder. Wanligast så Barn wederfares den lyckan, att de kunna tjena sina föräldrars gråa ålderdom till stöd och tröst. De späde Barn måste redan uti sin lefnadsblomma bewäta sina Föräldrars förlust. Jag önskar att ibland Eder, mine Dyraste! ingen enda må wara, som miste sin Fader och Moder i sina Barndoms tidigaste åldrar. Låtom mera heder jag Gud för Eder om den stora nåden, när Edra Föräldrar blifwa ålderstigne och mätte af dagar, att då ännu åtnjuta deras hugnande umgänge och wälsignelse. Men till åstwenbyrs be-

ha-

hafwer det icke Herren, att tillhöra Edra och mina önskningar. Till åfwentyrs är lidandet Eder redan förbehållet i Eder ungdom, att I med David måsten säga: Fader och Moder öfwergifwa mig. I detta fall will jag nu meddela Eder den tröst, som ligger däruti, om I kunnen lägga till Eder klagan dessa orden: Herren uptager mig.

Förlusten af hulda Föräldrar är alltid kännbar, men ännu mera, när den timmar uti ungdomen. Öfwerwägen allenast en gång, hwad I nu hafwen mist Edra Föräldrar, så skolen I lätt inse, hurumycket I genom deras död förloren. Med hårdnackenhet och godhet leda de Eder wårfarna ålder. Eder lättsinnighet förhindrar hos Eder ofta den öfwerlåtelsen, som fordras till Edra plikter. Wilandwis öfwerlåtelsen I Eder icke fallan är de faror, som kunna förstöra Eder oskuld och Eder lif. I åren af mogna angelägenheter så okunnige att I behöfwen Edra fullwuxna Bröders underwisning. Hwad för en förnöjelse är der då för Eder, när I med anständig förtroglighet kunnen nalkas Edra Föräldrar, och göra Eder deras förtrogenhet och tillgifwenhet till nytta! I behöfwen icke frukta, att de skola le öfwer Eder okunnighet, eller för Eder swagheds skull förakta Eder. Med ett ömt öfwerseende skola de föra Eder till rätta, och med kärleksfulla råkommor förekomma Eder felsteg. Men hwad skall då wilfwa af Eder, när dessa trogna rådgifware, dessa erfarna ledare mogna ifrån Eder sida? Då, mina käre Barn, då förnär Herren Gud hjelp för Eder. Han, den Allwise skall gifwa Eder i sådane fall de säkraste råd, uti hwilka den

den underwärdiga Wärme, som af Eder Förfäldrar, kommer Eder till nytta. I Folen uti Hafvorn finna en Gud, hwilken såsom Almoganens Wälgiörare kan nu de enfaldige wise och wälsignade förmaningar och förfäktige. Hans wisher skall ej heller afwisa Eder mid sådane tilfälligheter uti hwilka Edra Förfäldrar, om de och annu lefde, ej skulle kunna meddela Eder något säkrare råd.

Ack! hörer jag Eder säga, hwad skall det nå oss swaga hielplöse warelser, när de icke äro till stådes, som kunde skydda oss för alla oförrätter och faror; hwilka med ömhet skydda somt, när de allranast på löpa hål, blesmo warsh ett offer, som kunde träffa oss, hwilka för ro och säkerhet så gerna unnat oss sin egen ro, ja till och med sitt lif? Hwem skall då beskydda oss? Hwem skall uppfinna oss uti ett wederwärdigande lefwerne och uträtta Gwer oss kärlekens nytta? Herren Gud wåre Barn! upptager Eder sielf uti Eit allmänneligt beskydd. Under Hans nådiges och almägtiges winge skolen I blifwa beskärmade och förwarade ut fall bewarade. Det kunna tilfälligheter och omständigheter uti hwilka Edra så ömt älskade Förfäldrar icke kunna hielpa Eder. I kunnen sälla med saknad hwarsth Ni måsten omkomma för deras ögon, efter hwarmed de icke kunna för sin fägnawagns skull hielpa Eder. Men Eder himmelske Fader kan wid alla tilfällen gifwa Eder bistånd. Han är nästa hos Eder, ingen fara är så förborgad, ingen, hi inre eller yttre Hamnade skulle undwärdja och afwända.

Det

Det är sant, äfven detta skall göra Eder vid Edra Föräldrars död bekymrade, att I blifwit Eder angenämm och kärotika umgängne beröfwade. Ty hwad kan wäl tillwägabringa för Eder en behagligare och mera ljuflig förnöjelse än när I uti Emman Föräldrars sällskap kunnen tillbörliga Edra enfaldiga stunder. Det nedlåtande sätt, på hwilket de tala till Eder, deras wänliga ord, de kyssar, som de gifwa Eder, den milda min, I hos dem blifwen warse, allt detta, och åfwen tusende andra behagligheter, göra Eder Edra Föräldrar till de bästa och angenämaste wänner uti Eder lefnad. Huru öde skall då det hus blifwa, uti hwilket de ej blifwa buren! Huru sorgliga alla Edra kära ungdoms förströelser! Huru ringa behagligheter skola alla sällskaper af äfwen de bästa wänner kunna gifwa Eder! Huru ängsligt skolen I söka Eder hjertats älskade, huru ömt tepa deras namn, och när I icke finnen dem när de icke swara Eder, skolen I då och gråta uti Eder ensamhet. Ja, det kären I göra. Men om I då uti Eder enfaldighet öfwerlemnen Eder helt och hållit åt den smärtfulla åtanken på Eder Föräldrar, o! så tänken och efter den store som lemnade Werlden! Herren uppräger Eder. Uti Honom kunnen I finna utlösningen af den swåra hjertats, som annars gjorde umgängnet med Edra kära Föräldrar så angenämt. Gemenskapen med Honom skall lindra Edra bekymmer, och hålla Eder för den lidna förlusten skadeslöse. Tagen Eder tillflykt till Honom och uthållen i Hans skötte Eder barnsliga klagan. Han skall icke lemna Eder hjelplöse. Han skall genom ett wist sammanhang af Sin försyn uppwäcka Eder andra wänner. Han skall ingifwa

CHRISTOPHER CRISP'S FUNERAL.

Pastor Mag.

CHRISTOF. CHRIST. STURMS

Predikningar

för

Barn

af

Mognare Ålder.

Öfwersättning från Tyskan

af

MAGN. GABR. LÖHR.

Kommunister.

Senare Delen.

Lund 1807.

Tryckt hos Direktören Christ. Fr. Berling.

På Öfwersättarens Förlag.

Imprimatur

JOHAN. J. HELLMAN.
Den Heliga Skrifts Doctor, Theol. Professor,
Ledamot af Kongl. Nordstjerne Orden,
Theol. Fakult. n. t. Dekanus.

Lund den 9 September 1805.

Företal!

De många mycket välmenta anmaningar, som jag har erhållit af Föräldrar och Barn, att fortsätta dessa Predikningar, hafwa uppmuntrat mig, att utgifwa detta sednare Bandet. Under den tid första Bandet wisat sig i Tryck, hafwa utan twifwel Mine unge Läsare och Läsarinnor gjordt goda framsteg uti Religionens kännedom, hwarföre dessa sednare Predikningar, uti hwilka jag har bemödat mig att tala utförligare och mera grundeligt, skola wara för deras ökade kunskaper passande.

de. Jag will åtminstone förmoda, att de i förening med Seilers Religion för Ohmyndiga, kunna tjena till en nyttig läsning, för unga Personer. Magdeburg den 15 Januarii 1774.

M. CHRISTOF. CHRIST. STURM.

Innehåll

Innehåll

af

Sednare Delen.

Första Predikan.

Om Ungdoms-Lättsinnighet. Sid. 1.

Andra Predikan.

Om Ungdoms-Utswäfningar. — 13.

Tredje Predikan.

Om Ungdoms-Utswäfningarnes olyckliga följder. — 23.

Fjerde Predikan.

Om Ungdoms-Utswäfningarnes olyckliga följder. — 55.

Femte Predikan.

Till en lättsinnig Ynglings nödwändiga eftersinnande — 48.

Sjette Predikan.

Föräldrars glädje öfwer sina Barns Bättring. — 59.

Sjunde

Sjunde Predikan.

Om hjelpmedlen att emotstå Ungdomsfrestelserne. — 68.

Åttonde Predikan.

Om Ungdoms-Åldrens Dygder. — 78.

Nionde Predikan.

Om Barnens plikt att komma till Jesum. — 89.

Tionde Predikan.

Om Beständigheten i det goda. — 99.

Elfte Predikan.

Förmanings-Tal till Ungdomen före Konfirmationen. — 109.

Första Predikan.

Om Ungdoms-Lättsinnighet.

Mildaste Gud! åt Din nådiga Regering anbefalle wi dessa Barn. Bewara dem för den Lättsinnighet, genom hwilken så många blifwa förledde, att ringa wärdera sin själs nytta och bästa och att förakta sina Föräldrars förmaningar. Låt dem beständigt komma ihog sina plikter, som de äro skyldige Dig, deras Gud och Fader, och dem, hwilka göra för deras uppfostran. Ack! låt icke något af dessa Barn ärfara Lättsinnighetens och Ondskans bedröfliga följder, icke genom utsväfwande ungdoms-lustar blifwa olyckligt till kropp och själ. Låt dem alla blifwa ledde genom wishet och Gudsfruktan i deras hela lefnad, på det dem må wäl gå i tid och ewighet. Amen.

Luc. 15: 11, 12.

En man hade två Söner. Och den yngre af dem sade till Fadren: Fader få mig den parten af ägodelarne, som mig tillkommer. Och han bytte ägodelarne dem emellan.

Mine käraste Barn!

Jag weten, att Jesus wid flera tillfällen, sökte att upplysa wissa sanningar, om hwilka Han gerna wille underrätta sina Åhörare, genom liknelser och berättelser, och att därigenom gifwa dem mera intryck och gjöra dem desto begripligare. Samma nådiga afsigt hade Han ock wid den berättelse, som jag nu har föreläsit Eder. För att rätteförbliga Sitt förhållande emot Sina fienders tadel, och att finna de syndare, hwilkas Frälsare Han war, uti förtrogenhet till Honom föreställer Han en Faders mildt förfarande, som med den kärleksrikaste ömhet uppföd en wanartad Son, då han kom till sina nitschälstillingars ärkänsla. Så wigtig berättelsen från denna sidan är, så är den det dock icke mindre, när wi betrakta den, såsom en wälträffad målning af ungdomens yra och oförstånd. Den förlorade Sonen afbildar för oss en yngling, som öfwerlämnar sig till lärtsinnigheten, hetsar och hållit, utöfwar obetänksamt hwarjehanda missgärningar, men ändtligen röner sitt utsväfwande lefnadssätts

sätts bedröfliga följder. Ack! mine Barn! huru många Ynglingar ser jag, som äro denne unge slösaren like, och bereda sig för sine senare år fattigdom, skam och elände. Åsynen af dessa förlotade söner är för mig äfwen så smärtande, som den tanken är mig fägneslom, att ingen ibland Eder skall blifwa denne olycklige Sonen lik. Åtminstone will jag genom min underwisning, genom mine förmaningar, och genom min bön, söka att bidraga så mycket till mig står, att ingen af Eder må blifwa så lastbar och så eländig som den förlorade Sonen. Till den ändan will jag nu föreställa Eder Hans exempel till warning; Gud gifwe! att det må göra på Edert hjerta ett wälsignadt intryck, och stärka Eder uti Gudaktigheten.

Det är lätt att förmoda, att den förlorade Sonen uti sin Faders hus lärer hafwa åthållit all nödig anwisning till wishet och Gudsfruktan. Af en Fader, som wid sin Sons elände bewisar så mycket öfwerseende och ett så ömmt deltagande, kan ej annat förmodas, än att han, så länge hans Barn är under hans ögon, lärer göra allt, för att bilda deß förstånd till wishet och deß hjerta till Religion. Till åfwentyrs förmärkte Fadren redan tidigt hos sin yngre Son en herrskade böjelse till sjelfswåld och slösaktighet. Till åfwentyrs såg han hos honom uti de tillwaxande åren, böjelsen till lättja och till en tygellös frihet blifwa allt starkare, och hans hjerta allt mera genomträngt och afwigt emot tukt och anständighet. Denna hans Sons wanart måste nödwändigt göra den rättsinnige Fadren desto mera bekymrad om hans

uppfostran, och uppmana honom, att anwända all flit, att endskans brodd måtte blifwit qwafd i sin första början uti ynglingens hjerta. Hwad kunde han fördenskull annat gjöra, än betaga sin Son alla tillfällen till utsiwåfningar och olofliga lustbarheter, tillbakahålla honom ifrån umgänget med förderfwade ynglingar, och låta uppfostra honom under sina ögon uti Herrans struktan och förmaning?

Men denna wisa förgfällighet, hwilken Fadren anwände wid sin Sons uppfostran, war det just, som giorde honom det faderliga huset odrägligt. Någon tid uthärdade han wål uppfostrans twång och undergifwenhetens tyngd. Men då han tykte sig wara gammal och wis nog att rådа sig sjelf, så ledsnade han wid den faderliga uppsigten. För en yngling hwilken liksom den förlorade Sonen, war så utsiwåfwande i sina böjelser, war Fadrens hus för enfligt, lefnadssättet för fromt och för inskränkt för hans wilda begär, och den indragenhet, uti hwilken han måste lefwa, odräglig. Han önskade att ej bero af sin Faders wilja, att wara en Herre öfwer sin tid, sin förmögenhet, och sina nöjen. Här war det farliga ställe, hwaräst denne Ynglingens förderf tog sin början. Misnöjet öfwer hans Faders wälde och önskan efter tygellös frihet war första steget ifrån oskuld till synd, och ifrån denna till förderf. Nu war det ganska naturligt, att han sökte att komma till besittning af den förmögenhet, utom hwilken han ej kunde åtnjuta sin frihet. Därutaf kom den oöfwerlagda bönen: **Fader! få mig den parten af ägodelarne, som mig tillkommer.** Hittills hade han i stillhet nära den för-

ret i sitt hjerta, att han måste se rikedomen uti sin Faders wåld. Men nu låter han den utbryta, nu blyges han icke, att utkräfwa hos sin Fader en fordran, som war lika så obillig som oförnuftig. Ty hwad hade han för rättighet, att ännu under Fadrens lifstid fordra de ägodelar, till hwilkas besittning han först efter densammas död genom wälförhållande borde gjöra sig wärdig? Och hwad woro rikedomarne uti en lättsinnig, oförständig och utswäfwande Ynglings händer annat, än befordringsmedel till hans ogudaktighet och hans undergång?

Emedlertid samtykte den eftergifwande Fadren sin Sons obetänksamma begäran och gaf honom så mycket af sina ägodelar, som wid arfskiftet skulle hafwa kommit på hans andel. Utan all twifwel beledsagade han denna handling med de mäst rörande förmaningar och warningar, då till äfwentyrs en hemlig aning sade honom, att hans Son ini mera innan kort skulle ärfara de obehagliga följderna af sitt oförstånd. Men den obetänksamme Yngelingen, hwars häftiga begärelser hade fördunklat hela hans själ, som war full af täfänga planer och förhoppningar, aktade icke på sin Faders föreställningar. Nu då han war blefwen Herre öfwer sina ägodelar, skattade han sig fullkomligen lycklig och tänkte allenast på uppfyllandet af sina dåraktiga önskningar.

Men J, mine Barn! skolen J wäl och hålla denne lättsinnige yngling för lycklig? Efter utseende

hyttades honom nu intet i den förnöjelse och i den lycksalighet, som han uti sina lustars förtjusning hade inbillat sig. Han war nu fri, oberoende och Herre öfwer en stor förmögenhet. Men just denna frihet, denna sjelfständighet, denna stora förmögenhet beförderade småningom hans undergång. Ty huru war det annorlunda möjligt, än att en ung människa, som satte friheten uti en tygellös lefnad som ännu icke hade klokhet nog, att på ett nyttigt sätt förwalta en stor förmögenhet, måste blifwa förförd till sådana dårskaper och utswäfningar, som påskyndade hans slutliga förderf? Om ock denne Yngling hade warit mindre lättsinnig och utswäfwande än han werkeligen war, så skulle dock den hastiga förändring uti hans willkor, lätteligen hafwa haft ett elakt inflytande på hans hjertas oskuld. Tänken sjelfwe efter, hurn fardiga skulle det blifwa för Edert hjerta, om I i en hast kommen utur det faderliga husets stilla indragenhet, uti förförliska sällskapers och förblindande nöjens hvirfwel; om I, då I hittills haden föga eget oförmodligt kommen till besittning af en ansenlig förmögenhet, om I uti en hast funnen tillfälle, att tillfredsställa alla Edert hjertas önskningar; om I blefwen kastade utur den lilla krets, hwarutinnan I lefwen, utan ärfarenhet, utan uppsigt, utan wägledande uti stora werlden! Tren I wäl, unge Barn! att under sådane omständigheter kunna wara säkre för förförelse och utswäfning? Ack om I willen inbilla Eder detta, så skullen I blott röja Edert oförstånd och lättsinnighet.

Dock

Dock detta är just ett fel, som är så ganska allmänt ibland Personer af Eder ålder, och för hwilket jag nu will warna Eder. Den önskan, att lefwa uti frihet och att wara sin egen Herre, war den förste onda böjelse, som uppstod i den förlorade Sonens hjerta och som efter hand störtade honom uti laster och elände. Denna begärelse, som uti ungt folks högmod och lättsinnighet har sin grund, bemägtigar sig alltför lätt ynglingens hjerta. Naturligtwis skäfwa unga Personer efter ett fritt och angenämt lefnadssätt, som deras upphetsade inbillningskraft målar dem för ögonen. Att kunna anwända friheten, sin tid, sin förmögenhet, sina förnöjelser efter sitt hjerras förderfwade böjelser, detta synes dem att wara ett önskwärdt tillstånd. Däremot de wisaste och kärleksrikaste Föräldrars mildaste uppsigt hålla de för ett twång, som afhåller dem ifrån åtnjutandet af deras inbillade lycksalighet och ifrån hwilket de således önska att kunna slita sig lösa. Och har en gång denna böjelsen blifwit herrskande i själen, då äro desse obetänksamme uti mycken fara, att blifwa lika så lastfulle och olycklige, som den förlorade Sonen blef.

Ännu gjör jag mig om Eder, mina käre Barn, den förhoppning, och Edert förhållande hittills berättigar mig dertill, jag gjör mig om Eder den förhoppning, att böjelsen till frihet och sjelfswäld ännu icke har bemägtigat sig Edert hjerta. Men desto inständigare beder jag Eder, att waka öfwer Eder själ och att alfwarligen kämpa emot de ringaste frestelser till denna synden. Jag föreställer mig, att när I

Frihet, rikdom och magt, om de för det närwarande äro i Edra händer, hwad skulle de annat wara, än farliga werktyg uti omyndiga Barns händer, hwarmed de sära sig sielfwe? Glädjens blomsterfulla wäg inbjuder oförsigtigt Edra fötter att framträda; nöjenas rosor smickra Edra utwärtes sinnen, och deras sköna utseende hindrar Eder, att blifwa de farliga törnen warse, som äro derunder förholde. Beträden dessa blomster stigar aldrig annars, än wid Edra Föräldrars eller Lärares hand. Öfwerlämnen åt dem den omsorg att leda Edra snafwande fötter, att upptäcka den fara, som kan hända hotar Eder, och att bewara Eder för lasternas afwägar. Följen med lust deras underwisningar, och gån utan knot den wäg, på hwilken de föra Eder, om han ock skulle synas Eder ojämnare, beswärligare och obehagligare, än den blomsterwäg, på hwilken I blifwen af Edra kamrater förledde.

O mine unge wänner! så sökten då ock härutinnan att handla wisligen, och låten känna, det som tjenar till Edert bästa. När I inser, att alla Edra Föräldrars bemödanden syfta därpå, att göra hela Edert lif lyckligt, så skolen I blifwa tillfreds med hwarje inrätning, som de träffa i anseende till Eder ungdoms uppfostran. Låt wara att I härwid måsten afsäga Eder många retande förnöjelser, så skall denna försakelse, in längre I den utöfwen, icke allenast jämwäl blifwa för Eder angenäm, utan I skolen ock deraf uti Edra manliga år årfara den största fördel. Räken I, som det så lätt kan hända, uti

ber

bekymmersamma omständigheter, hwaraf I måsten erfara friheetens, nöjets och andra fördelars förlust, så skolen I kunna desto wilkare fördraga detta lidande, om I hafwen want Eder redan ifrån ungdomen att förfaka mycket, hwartill I kan hända hos Eder ländens höjelse. Då skolen I ännu tacka Edra Föräldrar och Lärare, att de tidigt förde Eder till dygden, hwars utöfning nu förskaffar Eder så mycken tröst och tillfredsställelse. Ännu wid grafwen skall det wara Eder en angenäm åträndran, att I uti de åren, hwilka en stor del Yunglingar miszbruka till sielfswåld, redan haden Edert lifs ändamål och bestämmelse för ögonen. Det komma ganska säkert dagar i Eder lefnad, då I skolen dömma annorlunda, än I till åfwentyrs nu tänken om uppfostran i Edra Föräldrars hus. Det war mig hälsosamt lären I säga, att jag måste lefwa under wissa inskränkningar i min ungdom. Jag skulle annars tidigt blifwit förledd till en tygellös lefnad, och nu warit fördärfwad. Det war mig hälsosamt, att jag ej war uti besittning af stora rikedomar. Nu skulle jag kan hända warit Gudsförgätenare, omänskligare och wällustigare, än jag är. Det war mig nyttigt, att jag blef af mina Föräldrars ögon så noga bewakad. Jag skulle nu redan hafwa förlorat mycket af känslan af det som är godt eller ondt. Det war mig gagneligt, att jag ej kunde lefwa oberoende, eljest skulle jag warit långt odrägligare i det mänskliga samfundet, ja långt mera utsväfwande. Sålunda, mine Barn skolen I en gång dömma, när I kommit till mognare ålder och förstånd.

Gud

Gud gifwe Eder nåd att denna wishet må leda Eder uti Eder hela lesnad. Guds gode Ande regere Eder, på det ingen af Eder må blifwa lik den förlorade Sonen uti böjelsen till syndig frihet och ändteligen uti olycka. Gud bewise på Eder denna barmhertighet för Jesu Kristi skull! Amen.

Andra Predikan.

Om Ungdoms-Utsvåfningar.

Heligste Gud! inplanta Din Fruktan uti alla Ynglingars hjertan, på det de ej måge synda emot Dig och försätta Din nåd. Låt dem icke genom elaka människors exempel blifwa förledde, att med dem wandra på lastermas wäg: utan regera dem genom Din Ande, att de måge bewara sitt hjertas oskuld, och blifwa Dig, såsom deras Gud och Frälsare, ewigt trogne. Låt äfwen dessa Barn wara åt Din Faderliga uppsigt och ledande anbefallde. Bewara dem alla för syndens förförande, och för alla ungdoms-lustar, som skulle gjöra dem ewigt olyckliga. Led dem wid

Din

Din hand igenom den förföriska verlden, och ställ dem med mig och mig med dem obeflöckade för Din Thron. Amen.

Luc. 15: 13.

Och icke många dagar däreſter, då den yngre Sonen hade lagt all ſin ting tillhopa, for han långt bort i främmande land; och där förfor han ſina ägodelar, och lefde öfwerflödeliga.

Mine käraſte Barn!

Nu hade den förblindade Yngtingen, hwilken Fadren hade öfwerlämnat ſin arfwedel fått ſin önſkan uppfyld. Knapt hade han bekommit den förmögenhet, efter hwilken han ſå begärligt hade traktat, i ſina händer, ſå ſkyndade han uti ſina luſtars fulla rus borrt utur ſin Faders hus för att på en aflägſen ort kunna oförſynt öfwerlemna ſig åt de laſter, till hwilka han redan länge hade uti ſig kännt en herrſkande böjelſe. På afſtånd willje wi ſtå och betrakta denne eländige Yngling, huru han ſteg för ſteg, kommer de mäſt utſwäfwande laſter och genom de ſamma ſin undergång närmare. Och I mine öfre Barn! ſom ſå ofta fälden tårar öfwer ett öfwergif-

wet

mot faderlöst fattigt Barn, när det af Eder tiggde sig till en allmosa. Skänken och denne förlorade Sonen en medlidande tår. Han förtjenar, emedan han är lastbar, med långt mera skäl att blifwa begråten, än ett tiggarbarn, emedan det är fattigt.

Uti min sednare Predikan sade jag Eder, att Fadren genom sin yngste Sons otidiga begäran blef beweckt att öfwerlämna honom den arfwedel, som en gång skulle tillfalla honom. Förmodligen lärer den rättsinnte Fadren hafwa ledsagat denna handling med de eftertryckligaste warningar och förmaningar, och uppmuntrat honom till ett wist anwändande af den honom nu anförtroda förmögenheten. Men huru litet intryck dessa föreställningar må hafwa haft uppå hans Sons hjerta, kunnen I däraf sluta, att denne lättsinnige Yngling, sedan han tagit sin förmögenhet i besittning, fattade det dåraktiga beslut, att icke allenast öfwergifwa Fadrens hus, utan äfwen sin födelseort, för att kunna desto friare öfwerlämna sig åt sina lustar. I kunnen ock lätt föreställa Eder, mine Barn! hwad nytt bekymmer den olycklige Fadren mårte hafwa kännt öfwer detta sin Sons beslut. Nu insåg han orsakerna, hwarföre Ynglingen så inständigt hade anhållit om sitt arf: och nu återstår för honom intet annat, än att ännu genom de sista förmaningar, om ske kan, afhålla honom ifrån sitt obetänksamma företag, eller att åtminstone göra honom eftertänksam. Allt, hwad endast rörande en godsinnt Fader under sådane omständigheter kan säga, det war utan all twifwel innehållet af hans sista före-

ställ-

stämning: "Du will, min Son! förbyta ditt faders "trygga hönings med en orolig lefnad i främmande "länder? Men har du öfverwägat resans förtagheter, "din ålders wårfarenhet, de fö få för hwilka ditt lif, "din dygd och din förmögenhet är utsatta, har du be"tänkt alla olycksfall, alla förforelser, alla obeqwäm"ligheter, för hwilka du icke kan wara fri uti främ"mande land? Utan att hafwa en wän och ledare, "will du öfwerlämna dig åt de förströelser, som äro wål "gamska retande och lockande, men desto farligare för "din ålder! Ack, min Son! du känner ännu icke den "stora werlden, uti hwilken du will inträda. Men "tro mig, som redan länge lefwat i werlden, tro mig, "du skall icke finna werlden och dig ämnjutande så "angenäm, som din uthetsade inbillningskraft målar "dig för ögonen. Wål lärer du finna flera hojande "nöjen, flera tidsfördrif och flera ombyten, utom din "Faders hus: men i sanning så stilla förnöjelser, ett "så oskyldigt umgänge, en så godsinnat, dig ömma ål"skande Fader lärer du ingenstädes, ingenstädes finna, "om du ock skulle genomresa den hälfwa werlden. "Ack! jag är rädd om dig, min lättsinnige och ändå "kåre Son. En hemlig aning säger mig, att ditt "lif, ditt lugn, och hwad långt mer än detta är, "din oskuld och din ewiga wälfärd skall råka i "fara."

Sägen mig, mine Barn! om Eder Fader så inständigt, så hjertelagen, så rörande talade med Eder, om I sägen de tårar, som ledsagade hwarje hans ord, kunden I wål wid dessa omständigheter blifwa obe-

obenvuxligt? Så god än den tanken är, som jag hyser om Edert hjerta, och så mycken mänsklighet och kärlek jag kan tilltro Eder, så har jag likväl orsak, att vara mindre tillitlig, än jag önskar. Ack, den förlorade Sonen, som kan hända hade uti sina Barnaår ett lika så ömt hjerta, som I nu hafven, kan tjena Eder till exempel, huru lätt en ung människa, som låter sig beherrska af ungdoms lustarna, kan förlora all känsla af samvete. Den arme obetänksamme Yngslingen hörde sin Fadere sista förmaningar, såg den medlidande ömhetens tårar, som nedflöto öfver Fadrens kinder, han såg den brinnande ifver, med hwilken hans Fader tryckte honom till sitt bröst, och ändå for han borrt i främmande land.

Wi behöfwe icke att weta mer än detta, för att kunna känna de utswäfningar, åt hwilka den förlorade Sonen hade sig öfwerlämnat så snart han aflägsnat sig ifrån Fadrens hus. Hans lättsinniga önskningar blefwo nu mera uppfylde. Han kunde oförsynt utöfwa alla de lustar, från hwilka han hittills blifwit hindrad genom Fadrens närwaro och uppsigt. Han behöfde icke befrukta, att genom sin sorgfällige Fadere dagliga bestraffningar och påminnelser blifwa störd uti åtnjutandet af sina djuriska förnöjelser. Hans faderliga röst förmanade honom icke mer, hans ögon gaf icke akt på honom, och hans tystnad kom honom ej att bygga mer. Ostörd öfwerlämnade han sig åt sina glada böjelser, hwilka han uti dans salar, uti spel sällskaper och wid slösaktiga måltider, samt på liderliga ställen förlustade wåring. Wid dessa för-

ställning: "Du will, min Son! förbyta min faders "lyckliga konung med en orolig lefnad i främmande "länder? Men har du öfwerwägat resans särskilheter, "din ålders mörkfarenhet, de fö säll för hwilka ditt lif, "din dygd och din förmögenhet är utsatte, har du be"tänkt alla olycksfall, alla förforelser, alla obeqwäm"ligheter, för hwilka du icke kan wara fri uti främ"mande land? Utan att hafwa en wän och ledare, "will du öfwerkänna dig åt de förströelser, som äro wål "gamska retande och lockande, men desto farligare för "din ålder! Ack, min Son! du känner ännu icke den "stora werlden, uti hwilken du will inträda. Men "tro mig, som redan länge lefwat i werlden, tro mig, "du skall icke finna werlden och dess åtnjutande så "angenäm, som din uthetsade inbillningskraft målar "dig för ögonen. Wäl lärer du finna flera hojande "nöjen, flera tidsfördrif och flera ombyten utom din "Faders hus: men i sanning så stilla förnöjelser, ett "så oskyldigt umgänge, en så godsinnit, dig ömma ål"skande Fader lärer du ingenstädes ingenstädes finna, "om du ock skulle genomresa den hälfwa werlden. "Ack! jag är rädd om dig, min lättsinnige och ändå "kåre Son. En hemlig aning säger mig, att ditt "lif, ditt lugn, och hwad långt mer än detta är, "din oskuld och din ewiga wälfärd skall råka i "fara."

Sägen mig, milne Barn! om Eder Fader så inständigt, så hjertelagen, så rörande talade med Eder, om I sägen de tårar, som ledsagade hwarje hans ord, kunden I wäl wid dessa omständigheter blifwa obe-

obewekliga? Så god än den tanken är, som jag hyser om Edert hjerta, och så mycken mänsklighet och kärlek jag kan tilltro Eder, så har jag likwäl orsak, att wara mindre tillitlig, än jag önskar. Ack, den förlorade Sonen, som kan hända hade uti sina Barnaår ett lika så ömt hjerta, som I nu hafwen, kan tjena Eder till exempel, huru lätt en ung människa, som låter sig beherrska af ungdoms lustarna, kan förlora all känsla af samwete. Den arme obetänksamme Yngelingen hörde sin Faders sista förmaningar, såg den medlidande ömhetens tårar, som wedföro öfwer Fadrens kinder, han såg den brinnande ifwer, med hwilken hans Fader tryckte honom till sitt bröst, och ändå for han borrt i främmande land.

Wi behöfwe icke att weta mer än detta, för att kunna känna de utswäfningar, åt hwilka den förlorade Sonen hade sig öfwerlämnat så snart han aflägsnat sig ifrån Fadrens hus. Hans lättsinniga önskningar blefwo nu mera uppfylde. Han kunde oförsynt utöfwa alla de lustar, från hwilka han hittills blifwit hindrad genom Fadrens närwaro och uppsigt. Han behöfde icke befrukta, att genom sin sorgfällige Faders dagliga bestraffningar och påminnelser blifwa störd uti åtnjutandet af sina djuriska förnöjelser. Hans faderliga röst förmanade honom icke mer, hans ögon gaf icke akt på honom, och hans tystnad kom honom ej att bliygas mer. Ostörd öfwerlämnade han sig åt sina ekaka böjelser, hwilka han uti dans salar, uti swel sällskaper och wid slösaktiga måltider, samt på liderliga ställen förskaffade sig. Wid dessa för-

nöjelser förspor han, som wår Frälsare säger, sina ägodelar, och lefde öfwerflödeliga, det är, med allahanda slösaktighetens, wällustens och lustbarheternas handlingar. Den slösande Ynglingen smickrade sig med föreställningen af den rika skatt, hwilken han ägde, utan att betänka, att äfwen Kungliga rikdomar kunna genom omättlig slösaktighet blifwa utöste. Ännu mycket mindre tänkte han därutpå, att den förmögenheten, med hwilken han så slösaktigt med-fört, blifwit med möda och beswär förwärfwad af hans Fader. Sådane och dylike betraktelser, på hwilka en förnuftig människa kan blifwa förd, komma icke i hans själ; och om han än någon gång flyktigt tänkte på de samma, så blefwo de dock genast genom andra wälkustiga tankar utträngde. Han störtade sig fördenskull uti alla de laster, som ibland unga Personer af förmögenhet äro wanlige. Men hans rikedom förwinskade sig efter hand; och förr än han blef det wahr, war allt förslösadt.

I detta ögonblick framställa sig för mig dessa rättsinnige Ynglingar, som man dageligen blifwer warse, och hos hwilken den förlorade Sonens warnande exempel och eländе åter upplefwer. Ack! mine Barn, huru många unga Personer ni Edert stånd och Eder ålder befinna sig uti det nämnliga samfunder, som undandraga sig sina Föräldrars upsigt, och uti tygellös frihet öfwerlämna sig åt wälluster och lyckligheter utsvämningar! I åren ännu icke med den stora werlden hog bekante, eller I hafwen ännu icke hållit det mödan wärdt, att gifwa akt uppå un-

ga

ga persedlers dårskaper och lustar, ehjest skullen I finna många, hwilka lefwa lika så kättsinnigt, så wållustigt, så slösaktigt, som den förlorade Sonen. I skullen se ynglingar, som uti sup sällskaper förduukla sitt förstånd och wid prägtiga gästabud öfwerlasta sin kropp med mat. I skullen se ynglingar, som uti spel-sällskaper ofta på en olycklig afton bortslösa så mycket penningar, som deras Föräldrar hafwa förwärfwat uppå ett helt år. I skullen se Ynglingar, som uti njutandet af otuktig kärlek upoffra sin själ, sin hälsa och sin förmögenhet. I skullen ändteligen se Ynglingar, som tala lika så obetänksamt, som de wållustingar, hwilka Författaren till Wisheetens Bok talande införe: Så kommer nu, och låter oss lefwa wäl, medan wi kunne, och bruka oss, medan wi unge äre. Wi wilje fylla oss med bästa win och salfwo; lät oss icke förfumma Majblomstren. Lät oss bäwa kransar af unga rosor, förr än de falna. Lät ingen af oss wara lottlös i wårt braskande, att man allestädes må spörja, hörn wi glade warit hafwa; wi hafwe dock intet mer däraf än der. *)

O! huru lycklig kan jag prisa Eder, mine dyraste Wänner! att ännu icke antalet af dessa obetänksamme ynglingar, klifwit genom Eder förökad? Ännu ansen I, det som billigt, för Eder lyda, att stå under mårsinnata Föräldrars uppsigt, att åtlyda deras förmaningar, warningar, och wägledningar, och att

*) Wish. B. 2: 6, 7, 8, 9.

nöjelser förstör han, som wår Frälsare säger, sina ägodelar, och lefde öfwerflödeliga, det är, med allahanda slösaktigheters, wällustens och lustbarheters handlingar. Den slösande Ynglingen smickrade sig med föreställningen af den rika skatt, hwilken han ägde, utan att betänka, att äfwen Kungliga rikedomar kunna genom omättlig slösaktighet blifwa utöste. Ännu mycket mindre tänkte han därupå, att den förmögenheten, med hwilken han så slösaktigt medfarit, blifwit med möda och beswär förwärfwad af hans Fader. Sådane och dylike betraktelser, på hwilka en förnuftig människa kan blifwa förd, komma icke i hans själ; och om han än någon gång flyktigt tänkte på de saknna, så blefwo de dock genast genom andra wällustiga tankar utträngde. Hur störtade sig denne skull uti alla de laster, som ibland unga Personer af förmögenhet äro wanlige. Men hans rikedom förswinskade sig efter hand; och förr än han blef det nogsamt warse, war allt förslösadt.

I detta ögonblick framställa sig för mig dessa lättsinnige Ynglingar, som man dageligen blifwer warse, och hos hwilken den förlorade Sonens warnande exempel och elände åter upplefwer. Ack! mine Wenner, hurur många unga Personer uti Edert stånd och Eder ålder befinna sig uti det nämnliga samfundet, som tilbakastinga sig sina Föräldrars upsigt, och uti tygellös frihet öfwerlämna sig åt wällustens och lyxighetens anfäktningar! I ären ännu icke med den stora werlden nog bekanta, eller I hafwen ännu icke hållit det mödan wärdt, att gifwa akt uppå un-

ga

ga personers dårskaper och laster, ehest skullen I finna många, hwilka lefwa lika så lättsinnigt, så wällustigt, så slösaktigt, som den förlorade Sonen. I skullen se ynglingar, som uti stup sällskaper fördinkla sitt förstånd och wid prägtiga gästabud öfwerlasta sin kropp med mat. I skullen se ynglingar, som uti spel-sällskaper ofta på en olycklig afton bortslösa så mycket penningar, som deras Föräldrar hafwa förwärfwat uppå ett helt år. I skullen se Ynglingar, som uti njutandet af otuktig kärlek upprösta sin själ, sin hälsa och sin förmögenhet. I skullen ändteligen se Ynglingar, som tala lika så obetänksamt, som de wälluslingar, hwilka Författaren till Wisheetens Bok talande inför: Så kommer nu, och låtom oss lefwa wäl, medan wi kunne, och bruka oss, medan wi unge äre. Wi wilje fylla oss med bästa win och salfwor; låt oss icke förfumma Majblomstren. Låt oss bära kransar af unga rosor, förr än de falna. Låt ingen af oss wara lottlös i wårt braskande, att man allestädes må spörja, hörn wi glade warit hafwa; wi hafwe dock intet mer dårgaf än der. *)

O! huru lycklige kan jag prisa Eder, mine bröste. Warn! att ännu icke antalet af dessa obetänksamme ynglingar, skiftat genom Eder förökad? Ännu anser I dem som billigt, för Eder lycka, att stå under rättsinnata Föräldrars uppsigt, att åtlyda deras förmaningar, warningar, och wägledningar, och att

*) Wish. B. 2: 6, 7, 8, 9.

att af den åtfölla den bästa anmaning till klokhet och Gudaktighet. Ännu har Guds nåd bewarat Eder för sådane wånners förförelser och sällskap, som genom sitt esterdöme underrätta Eder uti lasterna och störta Eder med sig uti förderfwet. Ännu hafwen I icke tillfälle, att förslösa Eder förmögenhet och att taga del uti den stora werldens såfånga tidsfördrif. Och hwilket framför annat uppmuntrar mig till glad tacksamhet emot Gud, ännu hafwen I icke förlorat känslan för dygd och last. Men så mycken orsak jag har, att för alla dessa förmånens skull skatta Eder lycklige, att fröjda mig öfwer Eder och att tacka Gud för denna glädje; så kan jag dock ej annat, än desto inständigare bedja Eder, att I sören sorgfälligt att bewara denna lyckan. Det war en tid, på hwilken den förlorade Sonen wisserligen befann sig uti lika sinnes-författning. Till åfwenmyns war han i sin omyndiga ålder en Son af det bästa hopp, af hwilken hans Föräldrar i framtiden lofwade sig den säkraste glädje. Men ungdoms lustarne, hwilka med den tilltagande åldren blefwo uti honom allt mera herrskande, gjorde denna Yunglings hjerta wildt och förde honom gradwis uti de laster, som sedan störtade honom i förderf. Hurut sorgfällige måste förståndskull detta betraktandet göra Eder, att I icke mågen förstora Edert hjertas oskuld eller den böjelsen till det goda, som Guds Ande har inplanterat i Edra Själar! Wakten Eder för det första steget på lasternas wäg. Mången Yngling har genom de samma blifwit förledd till otaliga synder, till hwilka han trodde sig att wara oskicklig och obenägen. Flyn med all sorgfällighet ungdomens lustar, och låten icke de retelser bedåra Eder, genom

hwil-

hwilka de smyga sig in uti Edert hjerta. I början synas dessa lustar att föra Eder på ett fält, där all behaglighet och glädje herrskar, där under tusende om, märlingar nöje omkring Eder utbreder sig. Men ju längre I i striden på denna blommiga wäg, ju mer förlora sig dessa behagligheter, som hade skapat sig en fördärflig inbillningskraft: och wid ändan, — ack, mine Barn! wid ändan af dessa blomstrande fält, gnägfwer Eder en förfärlig natt, som fördöljer för Eder den afgrund, hwilken I på denna wäg nalkats, och uti hwilken många blindtwis störta sig, som hafwa följt ungdoms lustarnes förförliska retelser.

Hwad kan jag fördenskull anbefalla Eder mera, än att I med den största ifwer waken öfwer Eder själ, och så mycket möjligt, bewaren den för de intryck, som det sinnliga plägar att göra på den sanuna? Många ubjen kunna bliswa för Eder ytterst farlige, om de just icke draga efter sig en ända af de skadliga följder, som gemenligen äro förbundne med den galna werlds glädjens åtnjutande. En wis Yngling, som gerna will bewara sitt hjertas oskuld, har uppå intet så mycket att akta, som huru han betwingar sina begärelser, och regerar de lägre djuriska drifter genom wisshet och Religion. Människan i allmänhet och förnämligast Ynglingen har ingen större fiende, än den, hwilken han bär i sin barm; hans natures förwända och häftiga lidelser, kämpen o mine Barn! emot dessa Eder wes och lyckfaligheets fiender, och låten dem icke taga öfwerhand. Så besmärlig denna kamp än må synas, så skall dock Guds nåds och Hans Andas bistånd lindra den samma för Eder, och meddela Eder

kraft och mod, när I ansetten honom bären. Under Guds och Hans Andas ledande skolen I gå säkre igenom werldens faror och frestelser. Om då wällustens röst lockar Eder till sig, om till höger och wänster tusende förnöjelser söka att fjättra Edert hierta, så skall den Guden, åt hwars ledande I hafwen anförtrodt Eder, gifwa Eder nåd, att undgå alla förföriska retelser. Af honom skolen I då ärhålla sådan glädje, som håller Eder för förkusten af dessa sinnliga förnöjelser skadeslöse: En glädje, som icke skall öfwergifwa Eder uti enslighetens, sjukdomens, ålderdomens och dödens stunder, utan följa Eder efter i alla förändringar af Edert lif. Och när omsider med denna werldens undergång alla syndens och fångslighetens förnöjelser skola till intet göras, då skolen I genom Guds och Eder Frälsares Jesu Kristi barmhertighet bliswa af himmelens saligher och ärfwe. Amen.

Tredje

Tredje Predikan.

Om Ungdoms-utſwåfningarnes olyckliga följder.

Barmhertige Fader i Kriſto Jeſu! med min ſjäls hela andakt anropar jag Dig, att Du täckes bewara deſſa Barn för Ungdoms-luſtarnes förderf. Du ſer, huru förderfwadt deras hjerta och huru förföriſk den werlden är i hwilken de leſwa. De ſjelfwe äro för ſwage och för oförſtåndige, att kunna upptäcka farorna och undgå deſſamma. Men du kan gifwa dem wishet och kraft, du kan gifwa dem frimodighet och ſeger. Stärk dem då, min Fader! deſſa wanmägtiga Barn. Låt dem icke blifwa ett rof för luſtarne och

och ett offer för förderfvet. Du hast redan fullsat och gjort så många Barn salige. Rädda ock dessa små, och gör dem ewigt salige. Detta o Fader! är min enda, min förnämsta Bön. Och jag wet, Du bönhörer mig för Jesu Kristi skull. Amen.

Luc. 15: 14. 15. 16.

Och sedan han allt förtärdt hade, wardt en stor hunger i det landet; och han begynte lida nöd: Och gick bort, och gaf sig till en borgare där i landet; och han sände honom till sin afwelsgård, att han skulle föda hans swin. Då begärade han upfylla sin buk med draf, dår swinen med föddes; och honom gaf ingen.

Mine dyraste Barn!

Den förlorade Sonens historia är ett sinnligt och ögonskenligt bewis för sanningen af detta utsaga: Synd är folks förderf. *) Unga personer plåga ge-

*) Ordsp. B 14: 34.

genuinligen: utan klarsinnighet, eller emedan de hålla det, som de lyska, för sann och werklig, att fatta ett hemligt misstroende till wåra föreställningar om twista, om ungdoms-utswäfningarne, för hwilka wi warne dem, werkeligen äro så afskywärde och så skadlige. Men den förlorade Sonens exempel öfwerlägger på en gång alla deras fördomar och ogrundade hopp. Här se de ungdoms-lustarnes följder med listiga färgor målade för deras ögon. Och det som så ofta för dem fördöljer deras lättsinnighet och eget tycke, det blifwer dem sjelfwe till egen känning föreställt, nämligen, att en ung människa är olycklig, när hon blindwis följer sina böjelser. Eder, mine Barn! har jag ej af nöden att först warna öfwertyga. Gud ske lof, att I weten det, att synden störtar hwar och en, som öfwerlämnar sig åt henne, han må wara ung eller gammal, i förderf. Men för att göra denna öfwertygelse ännu wissare och mera lefwande uti Edra själar, will jag uti den förlorade Sonens exempel, föreställa Eder **Ungdoms-utswäfningarnes olyckliga följder.** O att I måtten wise wara och alfwarligen behjerta sådant, på det I förstoden, hwad som tjenar till Edert sanna bästa!

Den förlorade Sonen hade en tid borrt åt lefwat yppigt och wällustigt, nekat sig intet nöje, och dertill ingen kostnad sparat. Han gaf sig icke tid, eller rättare, han war wid det bestämda lustarnes trus, i hwilket han lefde, icke skicklig att hålla räkning öfwer sin förmögenhet, eller att ens anställa förnuftig öfwerläggning öfwer tillståndet af sina husliga angelä-

genbrytet. Ännu långt mindre kom någon tanka uti hans själ på Gud, som han genom sin ogudaktiga lefnad förtörnade, eller på sin Fader, den han genom utsväfningar så högeligen bedröfwat och wanhedrat. De otuktigaste bilder, som ständigt swäfwade honom för ögonen, och den bullrande glädje, som ledsagade honom öfwer allt, utträngde all eftertanka, all dygdig känsla, ja till och med hwarje förnuftig tanka. Men, ju tanklösare denne förwillade ynglingen lefde, desto ruggwikeligare och förskräckligare blef hans elände. Ju mindre han tänkte att blifwa olycklig, desto fasligare måste det ögonblicket blifwa för honom, då han på en gång befann sig olycklig. Ty, sedan han på en kort tid hade förslösat sin hela förmögenhet, blef han försatt i den ytterste fattigdom. För att förskaffa sig det nödtorftigaste underhåll, såg han sig twungen, att tillbjuda sin tjenst åt en rik landtman, hwilken underhöll uppå sina landt-egendomar en talrik swina hjord. Det lyckades honom, att hans tjenst blef antagen, bestående deruti, att genast med deß andre drängar på marken wakta denna hjorden.

Huru förskräckligt woro nu denne lättsinnige Ynglingens omständigheter förändrade! kort förut hade han wid en slösaktig tafel åtnjutit de kostbaraste läckerheter i öfwerflöd. Och nu war han tillfreds, om han till sin hungers stillande allenast kunde erhålla ett stycke bröd. Tillförne war hans lystna böjelse blott wänd på kräseliga näringsmedel, med förakt af allmänna rätter. Men nu hade hungren underkufwat hans wämjelse, att han till och med i den mäst trän-

trängande nöd önskade att mätta sig med svinmat? Tillförne war hans klädning guld och purpur, och nu hade en slarsiwig käck af linne knapt skyla hans nakenhet. Uti lyckans dagar war boningen passande för hans yppiga lefnadssätt, angenäm, bequämlig och fullkomligen inrättad till wällustens befrämjande. Men nu måste han under öppen himmel fördraga dagens hetta och nattens köld. Tillförne sof han på wällustens mjuka bäddar; och nu war den hårda jorden hans hwiloställe. I wälllefnadens dagar war han omgifwen af smickrare och dagligt sällskap; men nu war ingen för hand, som lindrade för honom hans elände, eller meddelte honom blott en wänskapsfull tröst. Af alla människor öfwergifwen, plågad genom sig sjelf, utan tröst utan lindring, utan hopp, kände nämnde den olycksalige Ynglingen eländets hela tryckande börda.

Jag föreställer mig, att mängen Fader skulle hafwa fört sin son på det fältet, där den förlorade Sonen waktade swinen, för att i denne unge brottslingen wisa ungdoms utswäfningarnes synbara följder. I lika afsigt will jag föreställa Eder, mine unge wänner! den förlorade Sonens öde. Han ware för Eder ett warnande exempel, i hwilka olyckans djup en lasthar lefnad störtar. Ty tron för all ting icke, att den förlorade Sonens händelse innehåller något utomordentligt. Nej, det är något, som med förändrade omständigheter dageligen händer uti werlden, och stadfäster sig för wära ögon genom så många för-

dröfwelse. Ack, I unge wällustlingar, huru många nätter, huru många dagar tillbringa de under tårar, suckan och suckningar, för Eder skull! Betänken, att i det ögonblicket, då I skratten uti utswäfwande glädje, kan hända wrider en Moder sina händer, fnälter en Fader borrt i tårar, och en Broder eller Syster klagar otröstligt. Om det är eu ringa ting för Eder, att förlora Eder hälsa, Eder förmögenhet och Eder ära; så söken dock åtminstone att bibehålla Edra oskyldiga Föräldrars hälsa, förmögenhet, ro och ära. Eller om I hafwen fattat det rasande beslutet, att uppoffra Eder hela lycka åt lasterna, så gifven det åtminstone på sådane orter, hwarest ingen är, som kan säga till Edra Föräldrar: Eder Son har genom laster i grund förderfwat sig.

Gråten I, mine Barn? Ack, Gud wälsigne Eder för dessa tårars skull. Så länge I än kunnen wid sådane föreställningar gråta, så har jag ännu hopp, att I ock skolen bliswa mine förmaningar hörsamme. Jag är öfwertygad, att ingen af Eder är, som finnes bögd till den ogudaktiga föresatsen, att wilja bedröfwa sine Föräldrar och att göra sig sjelf olycklig. Redan detta gör mig glädje. Men när jag betänker, att I lefwen uti en så förderfwad werld, att listarne hafwa så stort wälde öfwer ungdoms lyckar, och att äfwen de förhoppningsfulloste Barn bliswa förderfwade genom de ogudaktigas förförelse, när jag beränker detta, mine Barn! så fröjdar jag mig öfwer Eder med bäfwan. I hafwen ännu för-

förderfen af en dygdig upfoſtran, och allt ifrån Edra förſta år, genom Edra Föräldrars och Lärares undervisning och efterdöme, bekommit ſtarka intryck för Gudsfruktan. Kan hända inbillen I Eder, att faran, att blifwa förledd till laſterna, är ringa eller lätt att undwika. Men tilltron Edra kraſter ej för mycket. Wandren alltid med en wiſs warſamhet och mißtroende. I hafwen begärelſer och böjelſer, ſom kunna förleda Eder till laſtbara utſwäfningar, om de icke blifwa ſtyrde. Ungdoms dårſkapernas efterdömen äro talrike, hwilka kunna reta Eder till efterföljd. I hafwen ett munterт Temperament: och gränſorne emellan oſkyldig glädje och tygellös lättſinnighet äro ſå omärkelige, att det ej är under om I underſtundom gån öfwer ifrån det ena till det andra, förr än I blifwen det ſelfwe warſe. Från alla ſidor är Eder dygd och oſkuld uti ſtor fara. Bewaren Edert hjertas oſkuld med lika ſå ſtor förſigtighet, med hwilken I ſkullen bewara en ſkatt af ſtort wärde, att han icke till åſwentyrs genom ljufwars förſåt mätte blifwa Eder beröfwad. Ack! många fiender trakta efter att röfwa ifrån Eder det förſta klenod, ſom I ägen, jag menar Eder oſkuld. Till höger och wänſter hafwen I tuſende retelſer att öfwerwinna. Waren wakſamme och bedjen. Gån med förſiktighet uppå ungdomens ſmala ſlipprige ſtig, och hafwen beſtändigt Jeſum för ögonen, ſom har gifwit Eder ett ſå herrligt efterdöme af ungdoms-fromhet. Genom honom ſöken I förhålla kraft, att ſegra öfwer alla retelſer och förſtelſer till ſynd. Och ju längre I fortfaren uti detta göromål, deſto mera ſanna lycka och tillfreds-

lesse Wolen I sinne. Ja, en gång, när alla Dagin-
gar, som ej hafwa haft Gud för ögon, utan tjent
sina lustar, blifwa till skam för Jesu domstol, då
kunnen I wara frimodige och tillika för Eder ung-
doms frombets skull af nåd förwänta en ewig belö-
ning. Gud gifwe Eder och mig denna ewiga Be-
löning för Jesu Christi skull. Amen.

Fjerde Predikan.

Om Ungdoms-utsväfningarnes olyckliga följder.

Af hela min själ prisar jag Dig Herre min Gud! att Du hittills så nådigt har bewarat dessa Barn för Ungdomens förderfwelige lustar. Endast Din nåd och Din Andas bistånd har bewarat och skyddat dem, när de till åfwentyrs woro i fara, att blifwa förförde och olyckliga. Låt dem hädanefter under Din nådiga uppsigt lägga sina Ungdoms-år till rygga, så att ingen af dem, som jag härtills har underwisat, öfwergifwer wishetens och dygdens wåg. Stärk dem uti den goda föresatsen, att blifwa Dig, deras Gud och Återlösare, ewigt trogne. Låt dem

alla deras lifsdagar hafwa Dig för ögonen och i hjertat, och förgsälligt wakta sig, att de icke måge sampycka till någon synd och handla emot Dina bud. Befäst deras hjertan dagligen mer i det goda, till deß de ändteligen alla genom Din barmhertighet blifwit ewigt frälste och salige. Amen.

Luc. 15: 14, 15, 16.

Och sedan han allt förtärdt hade, wärdt en stor hunger i det landet; och han begynte lida nöd: Och gick bort, och gaf sig till en borgare där i landet; och han sände honom till sin afwelsgård, att han skulle sköta hans swin. Då begärade han upfylla sin buk med draf, där swinen med föddes; och honom gaf ingen.

Mine dyraste Barn!

Wår Frälsare har i den förträffliga berättelsen om den förlorade Sonen ställt oß de syndiga följderna af ett utswäfwande lefnadssätt för ögonen.

Och

Och jag har uti mitt sednare tal gjort mig möda, att wisa i hwilka bedröfliga omständigheter lästerna för-sätta en Yngling. Men, jag nämnde endast de plecht-liga följder, som ungdoms-utswäfningarne plägna hafwa i afseende på en människas kropp och utwärtes tillstånd. Men i dag will jag fortfara i detta wäl angenäma, men för Eder högst nyttiga ämne, och beskrifwa för Eder den skada, som en ung människas själ lider genom syndiga lustar. Erkännen, mine Barn! äfwen denna Predikan för en anwisning till lycksalighet. Ty den, som wisar Eder de afwägar, hwilka afföra Eder ifrån den sanna lycksaligheten, för-tienar lika så wäl Eder tack, som den, hwilken wisar Eder den rätta wägen, på hwilken I kunnen blifwa dygdige och lyckliga. Den angenämaste tacksägelse och den förnämsta belöning för dessa och alla mina öfri-ga arbeten på Eder, skall wara denna, om jag får se, att I genom Guds nåd hafwen undwikit de af-wägar, på hwilka den förlorade Sonen war råkad till sin olycka. Gud gifwe Eder härtill förstånd och kraft, och låre Eder jämwäl härutinnan göra efter Sitt wälbehag.

Wår Frälsare säger oss uti berättelsen icke på-got om det elände, hwilket den förlorade Sonen mås-te känna i afseende på sin själ. Men wi kunne sielfwe inhämta det utaf historiens hela sammanhang, att hans själs tillstånd måste hafwa warit högst olyckligt. Först då när han hade förspillt all sin penningar, när han led hunger, och knapt kunde stilla sin hunger, först då besinnade han sig, kom till efter-

tan

tonker och känsla af sitt elände. Tillfälene alltså, så länge hon war lycklig, tillbragte han sitt lif tanklöst, hans förstånd war förblindadt, hans wilje förderfwad, hans sinnewete inhyfst, och hans arma sinne ostyrigt. Och här wisade sig redan lustarnes olyckliga följder. Den förlorade Sonen begynte redan då att blifwa olycklig, när han syntes lefwa i det olyckliga tillstånd-det: Ty hans själ war olycksalig.

Huru stor war denna utswäfwande Ynglingens förblindelse! Förr än han kom till besittningen af sin förmögenhet, gjorde han sig i sitt förstånd sådane föreställningar om werlden, som öfwerensstämde med hans wällustiga böjelser. Han trodde, att alla förnöjelser skulle wara sådane, som hans upphetsade inbillningskraft målade honom dem för ögonen. Och nu, då han hade återfått en egen förmögenhet, tänkte han endast därpå, huru han måtte bringa sina sköna drömmar i fullbordan. Han tänkte, talade och gjorde intet annat, än det som syftade på hans lustars tillfredsställande. Men här steg ock hans förblindelse ända till yfwermått. Ju längre han öfwerlämnade sig åt sina lustar, ju olyckligare blef han, att gjöra afseenden de alldeles owissa öfwerläggningar, som äro för en förnuftig och wyktes människa naturlige. Hwad war naturligare, än att hon wid förnuftig eftertanka måste misställa dessa eller dylika betraktelser? "Jag lefwer så, "tilfinnes min förmögenhet ej kunde taga någon ända. "Huru kåte är det möjligt, att mina ägodelar kunna "förslöfwa mina dagliga utswäfningar innan kort blifwa "förtärde? Men låt wara att min förmögenhet wore "till detta ofantliga slösande tillräcklig, huru kan jag för-

"förſvarar tidens, penningarnes och mina gåfwors "elaka anwändande för Gud och för mina Föräldrars "Och när jag har förſlöſt min förmögenhet, hwad "återſtår då för mig annat, än att ligga efter att "wara slaf? — Till sådane betraktelser, sant och blott wid en flygtig eftertanka måſte uppkomma uti en ännu icke aldeles wilöſint ſjäl, war den förlorade Sonen helt och hållet oſkicklig. Uti ſina begärelsers yrſel, war han beröfwad alla förnuftiga öfwerläggningar. Han förmärkte icke den efter hand ſkeende förminſkning i ſin förmögenhet, han tänkte icke på ſin faders Lärdomar, icke på förſyndandet emot Gud, icke på de så naturliga följderna af ſin utſwäfning. Hans förblindade förſtånd war oſkickligt till alla kunſkaper och öfwerläggningar, endaſt de undantagne, ſom närmaſt angingo walet och åtnjutandet af hans utſwäfwande förnöjelſer.

O mine Barn! erkännen häraf, huru ſtor den förblindelſe är, uti hwilken unga Perſoner kunna råka genom ſina utſwäfningar. En ſjäl, uti hwilken ſyndiga begärelſer herrſka, förlorar efter hand till och med det ſundaſte männiſko förnuft, åtminſtone blifwer hon beſtändigt mera oſkicklig att bruka det. En Yngling må hafwa erhållit än ſå goda kunſkaper och grundſatſer genom ſin uppfoſtran, en enda wecka, ja under ſtunder en enda timma, ſom han tillbringar i utſwäfwande luſtar, kan till lifter gjöra många förſtnämnda års arbete och ſträfwan. Jag har känt unga perſoner, hwilka, då de öfwergåfwo ſina Föräldrars hus, wiſade inſigter och dygder, ſom man ej hade wänta

af denas öden. Men huru förskräckeligt! och då jag efter få månaders förlopp såg just desse wise och dygdige Yngslingar förföras till djuriska oförnuft och satanisk enskka. En sådan olycklig förändring förorsakade lasterna, och i synnerhet wälluften, denna föga den lättsinnige Yngslingen förblindande och förmjukande lasten! Är derföre, mine kiraste Barn! förstånd och wishet Eder kär, hafwen I ännu någon aktning för Eder odödliga själ, är den lycken framför allt Eder dyr, att genom förnuft blifwa öfwer alla sinliga lustars wåde tima upphöjde, o! så sjun unnerdomslystarne. Den som dricker utur den bägaren, hwilken wälluften räcker åt sina sklaviga älskare, dess förstånd blifwer fördunklad: och han blifwer uti sina lustars nus förr eller senare eländets rof. Men något litet sinnen I endaste något litet wilja mi smaka wälluftens nöjen, endast i så måtto åmnena dem, som de tillsådja oß, att blifwa fromme och wise. Ack, mine Kyraste, kunden I dock ungdoms lustarnes wälde öfwer Eder hjerta, I skullen då icke tåla sakunda. Ett enda åtnjutande af dessamma kan hafwa den olyckliga werkan, att I uti en hast förgäten alla klokhetens och dygdens grundsatser. Och om I en gång smakat sina nöjen lustarne, då är det swårt att sedan betwinga sina böjelser och att stå stilla på wälluftens bana.

Till denna den förlorade Sönens förblindelse, kom ännu en ny olycka, uti hwilken hans utsväfningar störtade honom, nämligen hans hjertas sinnelag tillbakagående Fader. Ny då han befann sig uti sin

hallas hade förlorat kunskapen och känslan af godt och ondt, war det ej annorlunda möjligt, än att hans själ skulle blifwa med wåld dragen ifrån en kast till en annan. Han blef en slaf af sina ostyrliga begärelser, hwilka han, mälle blindhets följd. Hwarje dag blef han mera nesaåsinnad, således och mera gudlös. Hwarje kast till synd förökade hans lastbara fördärfhet och hans hjertas känslolöshet. I de sista dagarne af hans utsväfwande lefnad, war han föga mera olik dem, en djur så willosamt hade lastarne gjort hans hjerta. Min hända synes der Ede, mine Barn! som dar jag förstörde den olyckliga Sonens tillstånd genom predliga utseende, för att ingifwa Eder deremot desto större afsky. Ack, jag förstår denne olycklige skände så illa, att jag fast mera tror, att icke hafwa sagt allt, eller att kunna säga, hwad den olycka är, som betecknar. Endast så mycket will jag dock tillägga till Eder efterrättelse. Om I en gång, när I träden in i den stora werlden, finna Personer, som besitta wissa lats, ut hwilka man tillbjuder de djuriske lustarne ett skamligt mältande, som tala hänsyftningar om Gud och Gudomliga Ting, eller till och med smäda dåeföret, som att sitt sjelfswåldiga gören sig samwete af, att utsläcka alla skänsliga gerningar, hwilka jämwäl äro underkastade offentliga bestraffningar; när I sen, att några af de unge Personer blifwit förförde till tjufnad, mord her och andra illgerningar, då sen I på dessa människor yngdoms utsväfningarnes följder. Och då skolen I kan hända bättre än nu inse att ungdoms-lustarne på det högsta göra det mänskliga hjertat wildt, och

förnedra den, som öfwerlämnar sig åt besinning, ända till djuren.

Utan twifwel fordras en monordentlig lättsinnighet och obetänksamhet, samt en stark wana att synda, för att bliswa förstörd till sådane utswäfningar, som de, åt hwilka den förlorade Sonen öfwerlämnade sig. Men, han blef icke på en gång en så elak människa: utan småningom nådde han till den höga grad af förderf, i hwilket wi här skåda honom. I början då han öfwerlämnade sig åt ungdomens lustar, kände han ännu många rörelser och förebråelser af sitt samwete. Tänkan på Gud och på sina Föräldrar, förewsakade honom wäl understundom oro och ångest. Men småningom förlorade sig desamma, då han genom de bullrande lustbarheterna sökte utwertryckа sitt samweters warnande röst. Och icke förr blef han åter därutinnan uppmärksam, än till dess skam och hunger förde honom till eftertanka. Denna enda betraktelse, mine Barn, kan göra en Ynglings steg för steg skrede öfwergång till syndens tjenst för Eder synbar. Och jag tillstår just denna betraktelse såsom det, som går mig för Eder så högeligen bekymrad. Jag will wäl tro, att om någon af Eder detta ögonblick blefwe förledd till utswäfwande ungdomslifwet, skulle utan twifwel hans hjerta slå honom och hans samwete förorsaka honom mycken oro och ångest. I början af syndens tjenst lärer du, o Yngling! ofta tänka tillbaka på dina Föräldrars och Lärares förmaningar, ofta känna en fasa, när du har förestat dig en illgernings begående, ofta lärer du

hö-

höra din samwetets hemliga warningar och dagen med hwarje steg, som du står i begrepp att taga på lastens wäg. Men om du ej giswer akt uppå denna warnande röst, och ditt hjerta förhärdas genom fortsarandet i lasterna, så skall du efter hand blifwa känslolös, och ändteligen, när du röner syndens bedröfliga följder, blifwa plågad af beständiga samwetsångest. Och denna plåga skall förbittra för dig alla nöjen, pina dig långsamt, och låta känna all den förskräckelse, som blir sådane föraktanswärde Ynglingars del i Ewigheten.

Detta, mine Barn! är den förskräckligaste följden af ungdoms synderna. En Yngling, som uti sitt wränga hjerta går åstad till sin lefnads ända, och kan hwarken medel förmås till efterlatenhet och bättring, faller slutteligen uti den förtörnade Domarens händer. Jag will aldeles icke påstå, att det är omöjligt, att en lastbar Yngling, kan, förr än han borttrycktes i den föraktanswärda Ewigheten, blifwa förbättrad. Men så mycket är ändå wiss, att ganska många af de unga personer, som öfwerlämna sig åt lasterna, blifwa borttryckte genom döden, förr än den genom dödsstunden först afwunnagna försattsen till bättring, hinnas till allwar och utöfning. Det är en fasslig föreställning, som ofta uppkommer i min själ, när jag tänker uppå den tillkommande domedagen, att ett stort antal af Ynglingar utaf alla stånd och slägter skall blifwa räknade ibland de förkastade. Mitt heta hjerta fasar wid denna föreställning. Och kan wäl någon af Eder fördraga den tanken, att af

Edra

Eder Själsvänner och Kamrater torde wara en eller flere, som måste gå ewigt förlorade?

Jag är öfwertygad, att I alla mine Barn! skolen känna en ofelbar rysning för de bedröfliga ungdoms-utswäfningarnes följder, som jag hittills har förestält Eder. Men detta är icke allt, hwad jag genom min föreställuing önskar att winna hos Eder. Jag fordrar mera af Eder. Jag önskar, att I uti Eder själ mägen fatta en fast och orygglig föresats, icke så mycket för de straffens skull, hwilka följa uypå en ogudaktig lefnad, som fast mera för Guds skull, att undfly alla de synder genom hwilka I blifwen misshaglige för Gud, och olycklige till kropp och själ. Ett fromt Barn lärer äfwen då afhålla sig ifrån allt ondt, når ingen straff är att befara, ja om ock wisse förnöjelser och fördelar skulle wara med synden förbundne. Detta förwaare tilldrager sig ofta uti werlden. Icke alltid fördrar den wällustige Wagelingen frukterna af sina laster: understundom synes han för synden trenne åra, glädje, och hwad man kallar timmelig lycka. Låt mera följder, om I skullen se lastbara människors utwärtes lysande lycka och glädje, då är der Eder wikt, att icke låta härigenom förleda Eder till lika sinnelag. Själfwa synders wederstygglighet och den kärlek, som I ären Eder Gud och Frälsare skyldig, böra då afhålla Eder ifrån, att samtycka uti synder. Så ädelt tänkte den unge Joseph. Han kunde med någon wisshet lofwa sig lycka, nöje och åra, om han wille utöfwa den synden, till hwilken Potiphars Hustru sökte förleda honom:

uti-

åfwenfom han kände så förtret att hans dygdiga återhållsamhet skulle draga öfwer honom en förolämpad wälluftig Qwinnas hela wrede och hämd. Men Gudsfruktan werkade starkare uppå hans hjerta, än alt annat. Hwi skulle jag så mycket ondt göra, sade han, och synda emot Gud? *) Äfwen I mine Barn! skolen genom dessa grundsatser ledsagade kunna wara säkre för de Ondlösas förförelser. Gudsfruktan skall tjena Eder till ett oswikligt förwaringsmedel, och I skolen, om I hafwen Gud beständigt för ögonen, under ingen frestelse uppgifwas, utan erhålla en berömlig seger, och blifwa uti Gud, aktigheten stärkte till ewinnerligt lif.

Om I noggrant öfwerwägen alle det, som jag här talat i detta och förutgående Tal öfwer Ungdoms-Urswäfningarnes olyckliga följder, så skolen I icke annorlunda, än med afsky, kunna tänka på de Personer, som öfwerlämna sig åt dylika lustar. Men, wakten Eder, mine Barn! att denna afsky för lasterna icke gör Eder grymma emot Edra unga medmänniskor. Om de ock äro råkade uti laster och dårskaper, så ären I likwäl skyldige dem medlidande och människokärlek. Och huru kunden I neka dem denna mänsklighetens plikt? Säg jag dock så ofta Edert hjerta kördt och Edra ögon uppfyllde med tårar, när Edra unge Bröder måste uthärda smärtor, fattigdom och annat lidande. Huru skullen I kunna betrakta desamma ibland dem utan medlidande, som genom-

stås

*) 1 Mos. B. 39: 9.

[illegible] låter lida länge mera än ett fromt Barn kan lida uppå den swårmodigaste synsätt, eller i den swartsjukaste klädnad? Nej, skänken dem Ert helst medlidande, och låten därigenom uppmuntra Eder, att alltid göra så mycket för deras wårdslösa lycka och förbättring, som Eder är möjligt. Öfwerwägen Edra wanartige Bröder genom Edert wälförhållande och genom Eder fromhet, huru behagligt och tryggt ett Barn är, som tidigt lefwer wist och dygdigt. Men för all tink låten ingen dag förbigå, på hwilken I icke uti Eder Bön anropen Gud för dem om nåd, om deras synders förlåtelse, och om deras bättring. Kommen, wi wilje nu gemensamt bedja Gud för dem.

Förbarmande Gud och Fader i Jesu Christo, Du är alla syndare nådig, som komma till Dig och hos Dig söka sina missgerningars förlåtelse. Wi hoppas fördenskull, att Du ock i nåd skall höra wår bön, hwilken wi nedlägge för Dig för wåra unge Bröder. Du känner alla, som öfwerlämna sig åt ungdoms-lustarne, och Du ser deras dårskaper och öfwerträdelser. Ack, förbarma Dig öfwer dem, och låt dem icke gå förlorade. Upptäck för dem den fara, uti hwilken de befinna sig, rör deras hjerta och helga deras själ. Låt dem icke i sin förblindelse gå så långt, att de ändteligen lida skada till sin själ och kropp. Utan nu, medan tillåfwentyrs ännu tid är, wäck dem utur deras lustars yrsel, och låt dem undfly deras nära undergång. Aga dem, men öfwerlämna dem icke åt förderfwet: låt dem känna deras

elän-

elände men icke förtrösta uti deras synder. Jesu, Du Guds Son, Du är ock deras Frälsare: därföre förbarma Dig öfver dem. För Din oskyldiga Ungdoms, och för Ditt åsyn, för dem utståndna lidandes skull var dem nådig och bevara dem för förderfvet. Guds Ande! förbarma Dig öfver dem, och led dem på den väg som förer till himmelen. Låt oss alla med dem en gång blifva salige: så willje wi uti Himmelen gemensamt prisa Din stora godhet uti evighet. Amen.

Femte Predikan.

Till en lätsinnig Yngslings wändiga eftersinnande.

Gode Gud! Du will, att ingen syndare skall gå förlorad. Därföre arbetar Du oupphörligt på syndares bättring. Ack, bewara doch hwar och en för sitt hiertas förhärdelse, och låt ingen förakta Din nåd. Öpna i synnerhet alla unga syndares ögon, på det de måge känna deras stånd och längta efter Din kärlek. Förbind dem, att wenda om, det skulle ske genom hårda predikningar, till eftertanka. Gif, att de måge återwända till Dig, allwarligen söka Din nåd, och erfara den berelse Dig en kärlig wänd. Wäl signa därtill denna betraktelse för Din kärleks skull. Amen.

Luc. 15: 17—20.

Då besinnade han sig sjelf, och sade: Hurur många mins Faders legodrängar hafwa bröd nog, och jag förgås här i hunger. Jag will stå upp, och gå till min Fader, och säga till honom: Fader! jag hafwer syndat i himmelen, och för Dig: Jag är icke nu wärd kallas Din Son; gör mig såsom en af dina legodrängar. Och så stod han upp, och kom till sin Fader.

Mine Dyraste Barn!

Härtills sen I den förlorade Sonen uti en bekanomakd ställning. Han war ej allenast genom känslan af fattigdom, kall och hunger olycklig, utan ock ännu långt mera därigenom, att hans hjerta, vid alt detta lidande hittintills förblifwit obättradt. Ändteligen lyckades det den Gudomliga nåden att beröra hans sinne. Den långwariga nöden förde honom till förnuft, förnuftet till eftertanka, eftertanken förde honom ändteligen till sina synders ärkänsla och till det

beſlut, att återwända till ſin Fader. Min förlorade Sonen, ſom hittills blifwit Eder föreſtäld till Exempel af en lättſinnig ſyndare, ware för Eder i dag en bortförklig ſyndares afbild. Gud låte allenaſt min Predikan icke wara fruktlös, utan hos Eder alla ernå den nytta, ſom jag så innerligen önſkar af Gud, så ofta jag uppträder inför Eder.

Så länge den förlorade Sonen lefde uti ſjelfswäldig frihet, och war wid ſitt utſwäfwande lefnadsſätt begifwen på alla ſyndiga luſtar, war det icke möjligt, att han kunde komma till eftertänkande öfwer ſig ſjelf och ſitt moraliſka tillſtånd. En wälluſtig lif ſtiende till alfwarſamma öfwerläggningar, och ſöker förgäfwes att undfly alla anledningar, ſom kunde föra honom uti ſjälens lärfta och dit lidande förnöjelſer. Utan uppmärkſamhet, ja till och med utan förlåtelſe, fortſätter han ſin wäg, och blifwer genom det beſtändiga buller af ſinnliga nöjen alle djupare intryck. Utom nägonſin ſkulle det hafwa warit möjligt, att den förlorade Sonens tanklöshet hade blifwit afbruten, och hans ſinnen förſkingrad, om icke hans fåfängliga nöjen hade blifwit afbrutne, och hjerkans bedrägliga irrbloß förſkingrad. Denne olyckliga Menniſka kunde förderfwet inter hälſoſammare wederfaras, än att han blef öfwad genom kännbar nöd så länge, till deß han aſlade ſin forglöshet, och gjorde beſlut, att anſtälla en alfwarlig eftertanka öfwer ſig ſjelf. Och denna werkan hade de wederwärdigheter, hwilka drabbade den förlorade Sonen. Hunger, ſkam, frihetens förluſt och en neſlig fattigdom ſkaffade hans

ſorg-

förblinda hjertan. Nu lärde han erkänna synderns bedrägeri, genom hwilken han war blefwen så högeligen beswiken. Nu insåg han, att hans inbillade frihet gjort honom till den eländigaste slaf: att rikdomen hade störtat honom i fattigdom, och att detta utswäfwande nöje förorsakat honom intet annat än bekymmer och smärtor. Nu kände han sitt hela elände, och denna känsla framalstrade hos honom den längtan, att åter erhålla sin Faders kärlek, hwilken han genom sina utswäfningar hade så högeligen förtörnat.

Huru alfwarligt detta efterssinnande måste hafwa warit hos den förlorade Sonen, skönjes utaf de öfwerläggningar, som han anställde. Han jemförde sitt eländiga tillstånd med de fördelar, som han hade kunnat åga uti sin Faders hus. Huru mångte mins Faders legodrängar, sade han, hafwa bröd nog, och jag förgås här i hunger. Nu betraktade han det förflutna, närwarande och tillkommande, men utur en hel annan synpunkt, än han wan att betrakta det. "Hwad har blifwit af mig?" tänkte han wid sig sjelf. "Då jag lefde uti mins Faders "hus, och blef af honom försörjd, uppfostrad och äl"skad, huru glad, huru lycklig war jag! Men nu är "jag utan wård, utan råd och utan hjelp, och för"gås i hunger. Uti mins Faders hus åtnjöt jag den "lifligaste hjertats munterhet och ro. Men nu, då jag "har wårdesslöst mitt hälsa, min Faders kärlek och "Guds nåd, man klagar mig allt, och hwarje ruskan"de löf gör mig orolig. Men hwarföre war jag så "oåraktig, att öfwergifwa min Faders hus? Jag sökte

frihet, och i stället för den sanning fann jag det
ödrägligaste slafweri. Jag eftersträfwade förnöjelser,
och fårhöll intet annat än smärta och bekymmer.
"Men det är mine ondskos skull, att jag så
"agad warder, och mine olydnos, att jag så
"näpst warder. Jag måste nu få weta, hwad
"jämmer och sorg det med sig hafwer, att
"jag öfwergifwit Herran min Gud, och icke
"frukter honom. — Huru kan jag begära, att det
ännu går mig så wäl, som då, när jag ännu war
en hedig Son? Huru kunna wille jag wara tillfreds
utan jag åtminstone hade så gode, som min Faders le-
godrängar hafwa. Jag will wända det, jag will
bedja honom om denna enda hemlighet. Till åf-
wentyrs kan jag förwänta ännu mera af hans ädele
ännodiga förbarmande.

Så tänkte den förlorade Sonen, och emedan
han såg intet annat medel för sig att undkomma sin
så nära föreståendé undergång, så fattade han den
föresatsen: Jag will stå upp, och gå till min
Fader, och säga till honom: Fader! jag haf-
wer syndat i himmelen, och för Dig: Jag är
icke nu wärd kallas Din Son; gör mig så-
som en af dina legodrängar. Detta war den
enda utwäg, som den olycklige Ynglingen såg för sig,
på hwilken han ännu kunde förekomma sitt fullkomli-
ga förderf. Utan twifwel måste ännu många förod-
mjukande betraktelser uppfylla hans själ: när han öf-
werlade, att han genom sina utswäfningar hade gjort
sig helt och hållet owärdig sin Faders kärlek: och

när

när han föreſtälde ſig, att hans Fader kunde wara emot honom ſå obeweklig, ſom hans broder war på honom förtörnad. Men, han framhärdade i ſitt beſlut, och gick till ſin Fader, att kaſta ſig ned för hans fötter, att bekänna för honom ſina förbrytelſer, med blygd och ånger, och att genom bättre förhållande göra ſig wärdig hans faderliga kärlek.

Hela denna berättelſen om den förloradе Sonens återwändande till ſin Fader, är för Eder, mine Barn! ritomordentligt lärorik. Så långt I än åren aflägſne ifrån denna Yngelings urſwåfwande lefnadsſätt, ſå hafwen I ändå mod honom ett ſal gemenſamt hwilket ſamma beſtändiga förtar ſå många unga perſoner uti laſter och ſkånde. I åren lättſinnige, I ſyſſelſatten Eder blott med det närwarande, utan att tänka på det tillkommande; I öfwerlämnen Eder blindwis åt alla förnöjelſer, utan att öfwerlägga hwad för obehagliga följder kunna däraf uppkomma. Denna wanart ſom är för Eder ålder ſå ganſka wanlig, är gemenligen orſaken till ſå många unga perſoners utſwäfningar, och förderf. Hwad kan jag förnämſtadt angelägnare anbefalla Eder, än att I mågen ſöka att komma till alfwarligt eftertänkande? I åren nu i den ålder, då I åren ſkicklige att anſtälla förnuftiga öfwerläggningar öfwer Eder och Edra werk. Den tanklöſa barndomens år äro förbi, i hwilka man war ſkyldig Edert lättſinniga förhållande något öfwerſeende. I weten nu mera hwartill Gud har ſatt Eder i werlden, I, kännen Edra plikter, och weten åtſkillnaden emellan det ſom är godt och ondt. Länge nog haf-

 wen

frihet, och i stället för den sanning, som jag det
ödrägligaste slafweri. Jag eftersträfwade förnöjelser,
och fann intet annat än smärta och bekymmer.
"Allen det är mine ondskos skull, att jag så
"agad warder, och mine olydnos, att jag så
"näpst warder. Jag måste nu få weta, hwad
"jämmer och sorg det med sig hafwer, att
"jag öfwergifwit Herran min Gud, och icke
"frukter honom. — Huru kan jag begära, att det
mäter gå mig så wäl, som då, när jag ännu war
en lydig Son? Huru gerna wille jag wara tillfreds
uti jag ellernst hade så gode, som min Faders le-
godrängar hafwa. Jag will wända det, jag will
wända honom om denna enda förmånen. Till af-
wentyrs kan jag förwänta ännu mera af hans ädel-
modiga förbarmande.

Så tänkte den förlorade Sonen, och emedan
han såg intet annat medel för sig att undkomma sin
så nära förestående undergång, så fattade han den
föresatsen: Jag will stå upp, och gå till min
Fader, och säga till honom: Fader! jag haf-
wer syndat i himmelen, och för Dig: Jag är
icke nu wärd kallas Din Son; gör mig så-
som en af dina legodrängar. Detta war den
enda utwäg, som den olycklige Ynglingen såg för sig,
på hwilken han ännu kunde förekomma sitt fullkomli-
ga förderf. Utan twifwel mäste ännu många förö-
dmjukande betraktelser uppfylla hans själ: när han öf-
werlade, att han genom sina utswäfningar hade gjort
sig helt och hållet owärdig sin Faders kärlek: och

när

när han föreställde sig, att hans Fader kunde wara emot honom så obewekelig, som hans broder war på honom förtörnad. Men, han framhärdade i sitt beslut, och gick till sin Fader, att kasta sig ned för hans fötter, att bekänna för honom sina förbrytelser, med blygd och ånger, och att genom bättre förhållande göra sig wärdig hans faderliga kärlek.

Hela denna berättelsen om den förlorade Sonens återwändande till sin Fader är för Eder, mine Barn! utomordentligt lärorik. Så långt I än åren afskilde ifrån denna Ynglings utswäfwande lefnadssätt, så hafwen I ändå med honom ett och gemensamt hwilket lärer beständigt förtaga så många unga personer uti lasser och skande. I åren lättsinnige, I sofwelsätten Eder blott med det närwarande, utan att tänka på det tillkommande; I öfwerlämnen Eder blindwis åt alla förnöjelser, utan att öfwerlägga hwad för obehagliga följder kunna däraf uppkomma. Denna wanart som är för Eder ålder så ganska wanlig, är gemenligen orsaken till så många unga personers utswäfningar, och förderf. Hwad kan jag förnämligt anmärkningar anbefalla Eder, än att I mägen söka att komma till allwarligt eftersinnande? I åren nu i den ålder, då I åren skicklige att anställa förnuftiga öfwerläggningar öfwer Eder och Edra werk. Den tanklösa barndomens år äro förbi, i hwilka man war skyldig Edert lättsinniga förhållande något öfwerseende. I weten nu mera hwartill Gud har satt Eder i werlden, I kännen Edra plikter, och weten åtskillnaden emellan det som är godt och ondt. Länge nog haf-

men I ej aktat på Edert lifs förlopp, och uti bekymmerlös glättighet tillbragt mer än hälften af Edra närwarande lefnads år. Nu äro de åren för handen, då I skolen mogna till eftertanka, och derigenom till wishet och dygd. Gören nu början, såsom förnuftiga människor och såsom Christne, att betänka affigten och rätta anwändandet af Edert lif, öfwerwägen med aktsamhet det förflutna, närwarande och tillkommande "Så många är sägen till Eder "sielfwe, äro förflutne, om hwilka jag icke egentligen "kan säga, att jag har lefwat dem. Under tidsför"drif som skedde i ungdoms åren och under andra "förrättningar af hwilka jag nu har ingen myrta, "äro de flåste stunder och dagar af mitt korta lif "förflutne. Jag har wäl egenteligen icke begått nå"gra laster och utsväfwande dårskaper; men ändå icke "gjort så mycket godt, som jag hade kunnat och skolat göra. Ännu lefwer jag. Men nu will jag först "lära, att lefwa såsom en människa och såsom en "Christen. Jag will wända mitt förstånd till wishe"tens lärande, och mitt hjerta till Gudsfruktan. "Jag will så lefwa, att jag aldrig behöfwer ångra, "att hafwa lefwat."

Sådane öfwerläggningar skulle wara anständige för en människa, som wet ändamålet, hwarföre hon lefwer uti werlden, och som beräknar den räkenskap hwilken hon en gång skall aflägga för sin lefnads tilförbringande inför Jesu domstol. Men jag wet, hwad i allmänhet personer af Edra år pläga inwända emot dessa föreställningar, och hwarigenom de ursäkta sin tank-

tankfullhet och lättsinnighet. Jag måste ninta mitt ungdoms lif, säger du Yngling. Men hindrar då eftertanken dig uti njutandet af ditt lif. Alfwarsamhet och öfwerläggning kan godt förlikas med lofliga nöjen, som blifwa åtnjutne med återhåll. Men utan twifwel tillåter icke detta förnöjelsernas åtnjutande, som göra ditt hjerta wildt, att ditt sinne kommer till sträka eftertanka. Och för att undfly desamma, är just en förnuftig öfwerläggning der säkraste hjelpemedel. Du säger: jag är ung. Men är det då en skam för ungdomen, att wara alfwarsam och eftertänkade? Nej, unge wän! Eftertanka förer dig till wishet, och wishetzen till dygd. Men wishet och dygd äro ungdoms åldrens prydnader. Ju tidigare du wänjer dig att öfwerlägga om din framtid och efterstina dina pligter, emot Gud, dig sjelf, och andra menniskor, ju tidigare skall du ock hinna till Guds-fruktan, som är begynnelsen till all wishet. Du säger: jag har ännu icke, såsom den förlorade Sonen, öfwerlämnat mig åt ungdoms-lustarne. Men du har utan twifwel då ett eller annat sätt underlåtit de plikter, som du är skyldig Gud, dina Föräldrar och dig sjelf. Skulle icke så många öfwerilningar, så många felsteg och swagheter, som du kan ärindra dig wid underförningen af din lefnad, uppmuntra dig, att blifwa desto eftertänksammare, uppmärksammare och waksammare. Du säger ändteligen: den höga ålderdom är rätta tiden till eftertanka; då will jag blifwa alfwarsam. O Yngling! inser du icke dårskapen af denna föreställning! Således om du som så lätt kan hända dör i din ungdom, will du då med det skamliga wittnes-

förbi, att du har lefvat oförrättelsefull. Dock tillförvenlyts kan du uppnå en hög ålder. Men betänk en gång, huru svårt det är, att lära förstå då eftersinna, när Kroppens bräcklighet har försvagat alla själens werkningar och således äfwen eftertanken! Huru svårt är det att göra öfwerläggning öfwer en ovändelig rad af elaka gerningar, som är wid en sinnedig lefnad oinwiklig. Ödt, o Yngling, är den bequämaste tiden därtill. Om du ock wiste hwad Din fred tillhörer, så wore du det wisserligen (betänkandes: men nu är det fördolt för din ögon *). Men o! att du wis wore, och du wäre beständig, hwad dig framdeles öfwergå skall! **).

Emedlertid herjener Gud sig af många medel, för att winna menniskans hiertan. Ganska ofta låter Han en ung människa, som öfwerlämnar sig åt att lefwa sedefrände och wildt lefnadssätt, känna dess följder både på kropp och själ; eller han låter öfwer en lättsinnig Yngling komma en sådan enkan, som kan föranleda honom till eftertanka. Huru många Barn skulle hafwa lefwat utan all eftersyn i werlden, och öfwerlämnat sig åt många missgärningar, om Gud icke alldigt hade tagit hårt deras Föräldrar, genom hwilkas nit för deras enhet och eftergifwenhet de skulle blifwit sjelfwisa förderfwade. Deras Föräldrars död förde dem till eftertanka, och twang dem, att utagera sitt eget förhållande, genom hwilket de förwärfwade sig andra menniskors tillgifwenhet och wänskap. Huru många Yng-

*) Luc. 19: 42.

**) 5 Mos. B. 32: 29.

[redacted] Lärare förstå uppå sinnesmågen. Följderna af sin owetenhet och lefnad. Men detta swårsamma medel är nödwändigt, om han skall blifwa wäckt utur sin dwala, ryckt utur sin tro och säkerhet, och upmuntrad till oförtrutet winnläggande om sin salighet. Hwilken mången Son af rika Föräldrar blifwer tidigt berömd för sin förmögenhet och med den samma allt hopp. Men just fattigdomen war för denna människan den hjelp, der enda medlet, hwarigenom han kunde blifwa ryckt utur sin sorglöshet, och kraxe till sig sielf. Strufwet kåret och Ynglingar gifwa akt uppå ordet. *) och förwerfkull är det för dem hälsosamt, när de blifwa agade, på det de måge lära Guds Bud.

Jag will icke önska, att Gud skall nödgas i utförande på Eder, mine Barn, bruka sådane obehagliga medel, som föra Eder till eftertanka. Twärtom lämnen genom de wälgärningar, som han bewiser Eder, upmärksamhet och sorgfällighet, att wara honom till wälbehag. Men skulle Eder allwise Fader förnimma, att I skullen tillbringa Edert lif oeftertänksamt och lättsinnigt, om I lefden ut beständig ro och glädje, så mätte det räckas Honom, att faderligen aga Eder. Han bewage Eder af nåd de medel, genom hwilka I himlin hafwen gjort Eder owärdige. Men i alla fall, I mågen blifwa genom wälgerningar eller straff ledde till bättring, så gifwe Eder Gud ett ödmjukt hjerta. Han förlåne Eder sjelfkännedom och upmärksamhet, på det I mågen öfwerwinna Eder under Hans

*). Esai. 28: 19.

Hans mägtiga hand, och söka honom af allt hjerta. Men ändteligen, när Eder beredelses- och pröfningstid är till ända, upptage Han Eder af nåd uti sitt himmelska Rike, på det I med alla frälste och benådade syndare kunnen evigt prisa Guds och Eder Frälsares barmhertighet. Amen.

Sjette Predikan.

Om Föräldrars glädje öfver sina Barns Bättring.

Trofaste Fader i himmelen! förlåne oß, Dina Barn, nåd, att wi genom wår fromhet måge glädja wåra Föräldrar. Låt det wara wår största omsorg, att få lefwa, att wi måge wara Dig och dem till wälbehag. Bewara oß nådeligen för alla laster och dårskaper, hwarigenom wi kunne förspilla Din och wåra Föräldrars kärlek. Bewara oß för alla synder, genom hwilka de kunde blifwa twungne till tårar och suckar. Förlåt oß, för Jesu skull, alla felsteg, hwarigenom wi hafwe förolämpat dem. Låt oß ock wara dess

förnöjeligare, att genom wåre helare förhållande, göra dem sann glädje. Men framför allt gör wåra Föräldrar så lyckliga, att de många fröjda sig öfwer oß uti himmelen, och wi med dem blifwa ewigt salige. Amen.

Luc. 15: 20—24.

Och så stod han upp och kom till sin Fader. Och då han ännu långt ifrå war, såg honom hans Fader, och begynte warkunna sig öfwer honom, och lopp emot honom, föll honom om halsen, och kyste honom. Och Sonen sade till honom: Fader! jag hafwer syndat i himmelen och för Dig, och är icke wärd här efter kallas Din Son. Då sade Fadren till sina tjenare: Bären fram den yppersta klädningen, och kläder honom därutti; och fån honom en ring på hans hand, och skor på hans fötter. Och hafwer hit den gödda kalfwen, och slagter honom; wi wille äta, och göra oß glada. Ty den-

denne min Son war död och hafver fått lif igen; han war borttappad, och är funnen igen. Och de begynte göra sig glada.

Mine alldradyraste Barn!

Utaf hela denna berättelsen kunnen I sjelfwe inhämta att Fadrens glädje öfwer sin förlorade Sons återkomst måste hafwa warit obeskrifligt stor. Hans hjerta hade tillförenthyss några år dessförinnan dock warit uppfyllt med bekymmer och sorg. De underrättelser, som han hade erhållit om sin Sons lefnadssätt, och kännedomen om hans obetänksamma karaktere lämnade honom ringa hopp till bättring öfrige. Han hade redan efter hand skickat sig till, att uthärda denna sista stora smärta, som man skulle säga till honom: Din Son är utan all hopp förlorad, ellerhan har under oskälig sammansägnest dödt i fattigdom och wanära. Wid sådane qwälande föreställningar och ängsligheter woro nu för Fadren ingen glädje mer i werlden. Den lefwer kan att hafwa Barn, mer nu för honom icke mera der, som der fordom warit, då han ännu hade en förhoppningsfull Son. Till och med hans kunde hemma warande Son gjorde honom ringa glädje, när han efterstrumade, att äfwen denne till äfwentyrs kunde för eller senare blifwa förförd och olycklig. Ack, ofta må han af smärta öfwerwäldigad, hafwa önskat att wara barnlös, att alldrig hafwa hört det

namn

ömmuket Fader, och att aldrig hafwa förlåtit sig öfwer sina Barn. Ack, ofta må han hafwa tillönskat sig döden, för att icke öfwerlefwa mera bekymmer och elände. Dock, Gud anfäg mödigt hans tårar. Han hörde de suckar, som han dagligen gjorde för sin Sons bättring, och skänkte honom ännu mid gnafwens bråd den glädjen, att ansamma sin förlorade Son, och hwad som ännu är längt mera, att se dess ångser och bättring. Utmärglad och förtärd af gråmelse och hunger, kom den olycklige Yngslingen till sin Fader. Och denne då han långt ifrån såg honom walkas, skyndade honom till mötes, föll honom om halsen och kyste honom. Hans fader inga hjerta utgjör sig i glädje, och nu fogade han alla anstalter, för att wisa hela sitt hus, huru dyr den Sonen war för honom, som han tillförene hört wara död, och åter hafwa fått lif igen; som war bortappad, och blifwit igen funnen.

Huru kan det annat wara, mine Barn! än att Föräldrar måste känna den största glädje, när deras Barn, som tillförene woro begifne på lasterna, återwända till Gud och dygden? Det innefattar ju allt uti sig, hwad lyckfaligbet de kunna önska sina Barn för tid och ewighet. Hwad kan rätta Föräldrar, hwad kan förskrämma all deras möda och mbets, hwad kan förskaffa dem en angenäm ansigte för det tillkommande, hwad kan göra deras lif lyckligt och deras död sjuflig, om icke det, när de kunna säga med den förlorade Sonens Fader: Dessa mine Barn woro döde, men de hafwa fått lif igen, de woro hört-

förtwinnade den rena sunda lyckan? Denna glädje öfwertreffar allt hwad som kan kallas glädje och lycka på jorden. Och utan den finnes ej sann glädje och lycka, som kan falla på Föräldrarnes lott, af inga wärde. Hwad gagnar Edra Föräldrar all förnöjelse, hwad gagna dem alla tidsförderf och lösliga nöjen, när, så snart de allenast se på Eder, bekymrande tankar måste uppstiga, när de måste betänka, att I gån nom Edert lastbara uppförande skullen förbrutten för dem all lifwets glädje? Hwad kan besittningen af de största rikedomar gagna dem, när de genom Edert owäfwande lefnadssätt bliswa föranlåtne, att förutse der innan kort deras förmögenhet skulle blifwa genom Edra utswäfningar förslösad? Hwad är det för ära för dem, när de se det förakt, uti hwilket lastbarna hafwa störtat Eder? Hwad all lycka, när de tänka på den förskräckliga owißheten af Eder owänfe? Hwad det längsta lif, när de måste tro, att det blir därföre förlängdt, för att se Edert elände? Och huru kan sjelfwa uppståndelsens hopp wara för dem tröstligt, när de måste underhålla den förfärliga tankan, att de en gång skulle få se Eder ibland de förlorades antal?

Obeskrifflig, outsäglig stor är däremot den glädje, hwilken Föräldrar lämna öfwer sina Barns bekräftning. Att weta, det deras Barn stå i nåd hos Gud, och äro med Jesu förenade; att weta, dem skola återsinnas en gång uti himmelen; detta gör deras lefnad för dem angenäm, hwarje nöd dräglig, och sjelfwa döden lätt. Hwad för en öfwermåttan stor glädje må-

nånsin utbreda sig, uti denn Faders skick, hvilken Gud gör så trogen, att se sina Barns wishet och dygd, sin hjertans nöje af nöden, att utom sitt hus sökta stenbjelkers, åfwen af hans wälartade Barn, klara ögons hågliga umgånge, deras oskyldiga skemtande, deras nöjt och fromma uppförande gör honom så ömkelskuld nöje, som ingen glädje i werlden, under tillkan, åfwen de bästa wänners och intercessorers drift kan förskaffa honom. Finnes han sitt hjerta genom sorger och Enkors-göromål beswärgadt, o! hurtu lindrade blifwer den då, när han ser upwå sina Barn, när han ser dem wenskabade, att göra sig honom behagliga, och när han ser deras flere kan hwila uti ifrån lifwets möda. Blifwa hans dagar förbittrade genom testöstiga öden, så stunder han uti det förnämliga uthgånget med sina Barn, och uti utsichten för dem af en lycklig framtid, tröst och den lifwaste wederqwickelse emot dödeligen dödens stund och den bittra skilsmässan ifrån sitt hjertas älskade; då går han med glädje ur werlden, wälsignar sina Barn, och förlåter med det hoppet ifrån dem, att han skall åter omfamna dem uti himmelen.

I åren Edra Föräldrar högst förbundne, mine kärasste Barn, att göra dem denna glädje. Om I älsken dem af allt hjerta, om I älsken den Guden, som har gifwit Eder Föräldrar till Eder ungdoms förstörjare och till Edra högsta wärmer, om I hoppen Christna känsler, dock om I endast tänken mänskligt, så kunnen I intet angelägnare uträtta, än söka att göra Edra Föräldrar glädje genom Edert wäl-

wäckt hänfallelse. Hafwe minsten I förtörnade Edra emot Gud och emot Edra käre Föräldrar, och waren alldeles ovärdige det Barna namn, som I bären, om I med uppsåt wilden förorsaka dem större bedröfwelse i sin glädje? I wilden, I kunden göra det, mine Barn? I kunden handla så högst owarsamt, och icke göra Edra Föräldrar all möjlig glädje? Dessa dyre Orter, som I hafwa uttalat så owycket beklämmer, sorg och ångest för Eder skull, som så ömt älskar Eder, som äro så nitiske och beställsamme att göra Eder förnöjelse, som då I blefwen födde till werlden, för hjertligt fröjdades öfwer Eder, och som icke åtnumdo mer för alla sina bemödanden, än att upplefwa någon glädje öfwer Eder? I kunden handla så grymt och bedröfwa Edra Föräldrar med uppsåt emot det lifligaste, som de gråta öfwer Edra synder, suckar till himmelen öfwer Eder oböjlighet, och blifwa twungne att förbanna Eder födelse? I kunden, I willen göra detta? Nej, därtill ären I icke i stånd; och jag priser Gud, att Han hittills så nådeligen har bewarat Eder för detta skamliga tänkesätt.

Men söken genom Guds nåd att beständigt bewara det för ett fromt Barn anständiga tänkesätt, att det må wara Eder förnämsta omsorg att kunna göra Edra Föräldrar glädje. Wäcken Eder på det sorgfälligaste, att göra något, eller att blott sätta Eder något före, som I kunnen förmärka, skall förorsaka Edra Föräldrar bekymmer och ångest. Erinren Eder de många tårar, som Edra uptändningar uppressat af

dem, de stucker som de för Eder skull uppsända til Gud, afhålle Eder ifrån alla laster. Och den kärlek, hwilken I åren skyldige dem, och förnämligast Gud warer för Eder den starkaste drifjäder, att handla så, att I gören dem och mycket mera himmelen glädje. Ingen plikt må wara så swår, ingen försakelse så stor, hwartill I icke måsten med glädje beqwäma Eder, när I därigenom gifwen Edra Föräldrar anledning till glädje. Om I gören Edra åliggander icke så wäl utaf plikt som utaf böjelse tillfyllest, så skall intet finnas Eder för swårt eller för strängt, utan I skolen finna ett slags nöje därutti, att kunna undwika det onda och utöfwa det goda. Och när I således genom Edert fromma uppförande gören Edra Föräldrar glädje, så skolen I tillika göra himmelen glädje. Det warder ett glädje i himmelen, säger wår Frälsare, öfwer en syndare den sig bättrar. *) Huru mycket mer skall det blifwa glädje i himmelen öfwer en syndare, som gör tidig bättring, som redan uti ungdomen öfwergifwer oudskans wägar, och uppoffrar sin af helg sin själ åt Herran! Förskaffen altså, o förskaffen Guds Änglar, förskaffen Edra förklarade bröder denna himmelska glädje. Ibland dessa förklarade som stå för Guds Thron, befinna sig ofelbart några af Edra Förfäder och Anförwandter. Hwad för en glädje skall det blifwa för dem, huru innerligen skola de prisa Gud, huru hjertelingen skola de wälsigna Eder, när de få höra, att I såsom unge efterkommander, redan tidigt frukten Herran, och wandren på Hans wägar! Från alla sidor ske altså till Eder de starkaste uppfordringar. Gud och Eder

För-

*) Luc. 15: 7.

Frälsare, som är alleſtädes hos Eder närwarande Guds Änglar, de ofsynlige åſkådare af Eder wandel, de förklarade, som så ömt älſka Eder ſåſom ſina tillkommande medbröder, Edra Föräldrar, hwilka I ären ſkyldige ſå mycken kärlek och tackſamhet, alle, alle uppfordrar Eder, att genom en tidig Gudaktighet göra Edra Föräldrar glädje.

Och hwad mig angår, ſkulle jag icke också kunna fordra af Eder denna plikt? Äfwen jag häfwer ingen ſtörre fröjd än den, att jag hörer Eder, mine Barn! wandra i ſanningen *). Jag tackar Gud, att Han hittills har gifwit mig anledning till denna glädje, och jag anropar Honom med trägna böner, att Han täcktes ännu längre, ja intill min lefnads ända, ſkänka mig denna Gudomliga glädje. Då må än ſå ringa timmelig glädje och lycka bliſwa min del i denna werlden. Allt ſkall däremot genom bliſwa erſatt, om jag kan glädja mig öfwer Eder dygd, öfwer Eder tro, öfwer Eder kärlek och öfwer Eder ſalighet. Omſider ſkall Gud af nåd för Jeſu ſkull föra mig och Eder till den ort, hwaräſt wi gemenſamt ſkole fröjda oß öfwer wårt ſaliga fullbordande, och ewigt tillbedja den Guden, ſom har bewiſat oß allra ſå ſtor barmhertighet. Amen.

*) 3 Joh. Ep. 4.

Sjunde

dem, de stickar, som de för Eder skull uppsända til Gud, afhålle Eder ifrån alla laster. Och den kärlek, hwilken I åren skyldige dem, och förnämligast Gud, warer för Eder den starkaste drifjäder, att handla så, att I gören dem och mycket mera himmelen glädje. Ingen plikt må wara så swår, ingen förfakelse så stor, hwartill I icke måsten med glädje begifwa Eder, när I därigenom gifwen Edra Föräldrar anledning till glädje. Om I gören Edra åliggander icke så wäl utaf plikt som uti böjelse tillfyllest, så skall intet synas Eder för swårt eller för stränat, utan I skolen finna ett slags nöje därutti, att kunna undwika det onda och utöfwa det goda. Och när I således genom Edert fromma uppförande gören Edra Föräldrar glädje, så skolen I tillika göra himmelen glädje. Det warden glädje i himmelen, säger wår Frälsare, öfwer en syndare den sig bättrar. *) Huru mycket mer skall det blifwa glädje i himmelen öfwer en syndare, som gör tidig bättring, som redan uti ungdomen öfwergifwer oudskans wägar, och uppoffrar sin af helg sin själ åt Herran! Förskaffen altså, o förskaffen Guds Änglar, förskaffen Edra förklarade bröder denna himmelska glädje. Ibland dessa förklarade som stå för Guds Thron, befinna sig ofelbart några af Edra Förfäder och Anförwandter. Hwad för en glädje skall det blifwa för dem, huru innerligen skola de prisa Gud, huru hjertelingen skola de wälsigna Eder, när de få höra, att I såsom unge efterkommander, redan tidigt frukten Herran, och wanderen på Hans wägar! Från alla sidor ske altså till Eder de starkaste uppfordringar. Gud och Eder För-

*) Luc. 15: 7.

Fråhare, som är alleſtädes hos Eder närvarande Guds Änglar, de osynlige åſkådare af Eder wandel, de förklarade, som så ömt älſka Eder såsom sina tillkommande medbröder, Edra Föräldrar, hwilka I ären skyldige så mycken kärlek och tacksamhet, alle, alle uppfordrar Eder, att genom en tidig Gudaktighet göra Edra Föräldrar glädje.

Och hwad mig angår, skulle jag icke också kunna fordra af Eder denna plikt? Ässwen jag häfwer ingen större fröjd än den, att jag hörer Eder, mine Barn! wandra i sanningen. *) Jag tackar Gud, att Han hittills har gifwit mig anledning till denna glädje, och jag anropar Honom med trägna böner, att Han täcktes ännu längre, ja intill min lefnads ända, skänka mig denna Gudomliga glädje. Då må än så ringa timmelig glädje och lycka bliſwa min del i denna werlden. Allt skall däruti genom bliſwa ärsatt, om jag kan glädja mig öfwer Eder dygd, öfwer Eder tro, öfwer Eder kärlek och öfwer Eder saligher. Omsider skall Gud af nåd för Jesu skull föra mig och Eder till den ort, hwaräst wi gemensamt skole fröjda oss öfwer wårt saliga fullbordande, och ewigt tillbedja den Guden, som har bewisat oss allt så stor barmhertighet. Amen.

*) 3 Joh. Ep. 4.

Sjunde

Sjunde Predikan.

Om hjelpmedlen att emotstå Ungdoms-frestelserne.

Dyraste Frälsare, till Dig tage wi swage, wanmägtige Barn wår tillflygt. Du ser, hwilka faror wår Ungdom är underkastad, och huru lifat wi hafwe magt, att öfwerwinna dem. Upphjelp Du sjelf nådeligen wår swaghet. Skänk oß wishet, att upptäcka alla frestelser, som äro för oß farlige, och ett oförskräckt mod, att göra dem ett manligt motstånd. Genom Dig, o Frälsare! kunne wi lyckligt genomgå och öfwerwinna denna förföriska werlden, såsom Du har öfwerwunnit. På Dig hoppas wårt hjerta, låt wårt hopp icke blifwa till skam. Hjelp oß för Ditt Namns skull! Amen.

1 Mos. B. 39: 9.

Hwi skulle jag så mycket ondt göra, och synda emot Gud?

Mine unge Wänner!

Hade en åldersstegen Man uttalat dessa orden, som genom en lång öfning i det goda förskaffat sig en färdighet, att emotstå alla frestelser; så skulle hwarje bygdens wän blifwa förbunden, att betrakta och efterfölja detta ädla och Gudfruktiga tänkesätt. Det blifwer alltid en stor handling, när en människa hafver uppsatt, att emotstå frestelserna till det onda uti grundsatsen för en lefwande Gudsfruktan. Men när I hören, att en Yngling tänker och handlar så rättskaffens, så måste detta wara för Eder dubbelt wigtigt. Joseph, som uttalat de orden, hwilka wi hafwe förestäsit Eder, war en Yngling om wid pass tjugo år, och befann sig uti omständigheter, uti hwilka ett dylikt tänkesätt alldraminst kunde af honom förwäntas. Han hade blifwit såld till trälldom hos Potiphar, och troligt wis kunde han förutse, att om han willfarit sin Herres Gemål uti dess wällustiga begär, skulle han åthållit alla lifwets behwämligheter, ja till och med sitt lifwet. Men denna lycka, hwilken han skulle löpa med öfwerträdandet af Guds bud, war för honom så litet agtad att han twärtom fattade det alfwarliga beslut att hellre utstå förakt,

Sjunde Predikan.

Om hjelpmedlen att emotstå Ungdoms-frestelserne.

Dyraste Frälsare, till Dig tage wi swage, wanmägtige Barn wår tillflygt. Du ser, hwilka faror wår Ungdom är underkastad, och huru litet wi hafwe magt, att öfwerwinna dem. Upphjelp Du sjelf nådeligen wår swaghet. Skänk oß wishet, att upptäcka alla frestelser, som äro för oß farlige, och ett oförskräckt mod, att göra dem ett mannligt motstånd. Genom Dig, o Frälsare! kunne wi lyckligt genomgå och öfwerwinna denna förföriska werlden, såsom Du har öfwerwunnit. På Dig happas wårt hjerta, åt wårt hopp icke blifwa till skam. Hjelp oß för Ditt Namns skull! Amen.

1 Mos. B. 39: 9.

Hwi skulle jag så mycket ondt göra, och synda emot Gud?

Mine unge Wänner!

Hade en ålderstegen Man uttalat dessa ord, som genom en lång öfning i det goda förskaffat sig en färdighet, att emotstå alla frestelser; så skulle hwarje dygdens wän blifwa förbunden, att begynna och efterfölja detta ädla och Gudfruktiga tänkesätt. Det blifwer alltid en stor handling, när en människa hafver uppsåt, att emotstå frestelserna till det onda uti grundsatsen för en lefwande Gudsfruktan. Men när I hören, att en Yngling tänker och handlar så rättskaffens, så måste detta wara för Eder dubbelt wigtigt. Joseph, som uttalat de orden, hwilka wi hafwe föreläsit Eder, war en Yngling om nio och tjugo år, och befann sig uti omständigheter, uti hwilka ett dylikt tänkesätt alldraminst kunde af honom förwäntas. Han hade blifwit såld till trälddom hos Potiphar, och troligt wis kunde han förutse, att om han wilsfarig sin Herres Gemål uti deß wällustiga begär, skulle han förhålla alla lifwets begwämligheter, ja lätt och med sin säkerhet. Men denna lycka, hwilken hon skulle löpa med öfwerträdandet af Guds bud, war för honom så litet agtad att han twärtom fattade det alfwarliga beslut att hellre utstå förakt,

sarligheten och fängenskap, än att samtycka uti en synd. Han sökte förnedskull att öfwerwinna de dag lig i retelser till wällustig kärlek, som hans Herres Fru gaf honom. Och det ädla bewekande skäl, utur hwilket han gjorde detta, gifwes oß uti de förelåsna orden tillkänna: Hwi skulle jag så mycket ondt göra och synda emot Gud? Låt mig nu taga dessa orden till grund för wår Betraktelse, och utaf de samma wisa Eder det säkraste hjelpmedlet, att emotstå ungdoms-frestelserne. Gud göre Eder så wise och rättsinnige som Joseph war, på det I, såsom han, mågen winna nåd hos Gud och människor! Eburu mycket Edra omständigheter äro olyckliger ifrån dem, uti hwilka den unge Joseph befann sig, så ären I doch uti lika fara, att bliswa frestade till det onda. Ja, jag kan betyga, att Edert tillstånd är ännu farligare, eftersom I ären ännu yngre, och i alle afseende lyckligare, än Joseph war. I njuten ännu de första wårdagarne af Edert lif uti fullkomlig frihet och sorglöshet, I hafwen genom Edra Föräldrars godhet alla medel i händer, att göra Edert lif sönnöj sanit, och framför många af Edra unge Medbröder har den lyckan bliswit Eder del, att I kunnen loswa Eder angenäma dagar i framtiden. Men just detta önskanswärda tillstånd af Edert ungdoms lif utsätter Eder för många frestelser, ja för ännu större, än om I woren fattige, fader- och moder-löse, eller i andra afseenden olyckliga Barn. Uti Eder själ har den gode Skaparen inplantat wissa böjelser och fädelser, hwilka skola wara befordringes medel för Eder till nöje och lycksaligher: men hwilka också kunna förleda Eder till otaliga laster, om I icke beherrsken och hållen dem i ty-

tyget. Huru ofta har böjelsen till glädje, som är så naturlig för Personer af Eder ålder, förledt många förhoppningsfull Yngling till utsväfningar, igenom hwilka hans hälsa blifwit försvagad, hans lycka förstörd, och hans själsro kränkt! Huru ofta har böjelsen till sällskapligt umgänge fört unga Personer uti sådane människors sällskap, genom hwilka de blifwit förledde till de skamligaste laster! Huru många Ynglingar har icke böjelsen till lättja, oförsiktighet, högfärd, begärelsen till tygellös frihet, ja äfwen godhjertenhet gjort för hela deras lefnad olyckliga.

Denna fara, som uppkommer utaf ungdomens häftiga böjelser och begärelser, blifwer härigenom ännu större, när många yttre omständigheter förena sig, att reta Ynglingen till öfwerträdande af kyskhetens måttlighetens och dygdens lagar. I sen dagligen så många tastbara och utsväfwande Personer. Deras wälbefinnande, deras nöjen, deras ofta älskwärda egenskaper tilldraga sig på alla sidor Eder uppmärksamhet, och uppwäcka i Eder själ den önskan, att kunna lefwa äfwen så behagligt och lyckligt. Hwad är således lättare, än att I småningom, utan att I sjelfwe förmoden det, bilden Eder uti Edra tänkesätt efter dessa Personer, som I hållen för så lyckliga, och blifwen dag från dag mera bortförde på lasternas bana? Detta skulle icke ske så lätteligen, om icke temperamentets häftighet och hjertats glädtighet, som är Eder ungdomsålder naturlig, wore en så stark retelse till mången förnöjelse, wid hwilken I icke eftersinnen, om den kan wara loflig, samt äfwen nyttig och anständig.

Eder ſtyrtiga och till mammon hörande hjerta upp-manar Eder, att räkna alla nöjen ſom förbinda ſig åt Eder, och att upſöka hvarje förluſtande, ſom för-kortar för Eder tiden. Inter under ſäges, att I vid denna böjelſen till glättighet oſta råken på ſådane förnöjelſer ſom väl tillfredsſtälla Eder böjelſe, men göra ock Eders hjerta vildſint, och för alla Chriſtliga nö-jen känſlolöſt. Inget under, att ſå många af Edra unge Bröder redan uti de tidiga åren bliſwa loſter-nas rof, inwickla ſig uti deras ſnaror, och råka uti ſådane oordningar, ſom för hela deras lefnad, ja väl helt och hållet för Ewigheten, draga efter ſig de bedröfligaſte följder.

Jag wet mycket wäl, att många af Eder bli-wa genom böjelſe för lättſinnighet och flygtighet hind-rade, att inſe de faror och freſtelſer, af hwilka de äro omgifne, eller att tro dem, ſom därföre gifwa warningar. Men höra deſſa freſtelſer därigenom upp, att bliſwa ſarliga, om I icke bliſwen ſorgſe warſe? Dyrſinne bäſte Barn! om I ſjelfwe wilden, måge för Eder ſäkerhet obekymrade, ſå tillåten åtminſtone Edra Föräldrar och Lärare, att de upſöka ſwaren för Eder och att komma Eder till hjelp, för än I äro ohot-ligt förlorade. Tran dem ſom tillföre hafwa wan-drat weſt den wäg, på hwilken I nu gån, ſom haf-wa åſkärit ſorſt det, ſom Jeſus åſkarten; tron dem, när de gifwa Eder förſigtighet och warſamhet, och följen dem, när de ſöka Eder wid handen genom de bloſſer ſkulden, och willja wiſa Eder ifrån den afgrund, i hwilken Eder bekymmerlöſhet knuda

för-

störa Eder. Det är alldeles icke min afsikt, att uppfylla Eder själ med bedröfliga bilder, att göra Eder misnöjde uti Edert sträfvande efter lycksalighet, och att förbittra Eder ungdoms glädje. Nej, åtnjuten med glad hjerta Edert ungdomslif, åtnjuten alla nöjen som det tillvar Eder. Men åtnjuten dem med mißtroende och försiktighet, och söken att sätta Eder uti sådan författning, att I kunnen behörigt möta alla fiender, och lyckligt öfverwinna dem.

Till åfwentyrs, innan I Eder, att I redan åren satte i den författning, uti hwilken I kunnen göra frestelsene motstånd. I hafwen åtnjutit förmånen af en god uppfostran. Ända ifrån Edra första år hafwen I genom Edra föräldrars och wänners undervisning och efterdöme bekommit starka intryck för Religion och Dygd. Till åfwentyrs inbillen I Eder, alltså, att faran, att någonsin blifwa förde till afwikelse ifrån dygdens stig, är af föga betydenhet. Till åfwentyrs tron I, att ingen frestelse skulle wara i stånd, att göra Eder wacklande i Edra goda beslut, eller att förleda Eder till kastbara gerningar. Men huru litet känner I Edert hjertas swaghet och wankelmodighet, om I göden Eder detta hopp! Så stora de fördelar äfwen, som I genom Eder uppfostran hafwen bekommit, så dåda de dygdsalster äro, efter hwilka I hafwen blifwit bildade, så mycken Religion, rättighet och mod I tron Eder äga, så är det icke desmindre alltför lätt möjligt, att I kunnen öfwerwinnas af frestelsens styrka. Wäxt ett hjerta, som är uppfylt med kärlek och fruktan för Gud, är i stånd, att öfwer-

winna frestelserna till synd. Blott sådan stämmesförfattning, uti hwilken Joseph sig befann, gifwer en Yngling mod och styrka, att förwara sin dygd oskärad och fredad emot alla onda retelser.

Joseph anlägg synden för ett stort ondt, detta war den Första grunden, hwilken han satte emot frestelserne till synd. Den lasten till hwilken han blef retad, har sina behagligheter, hwilka i synnerhet äro retande för wällustiga och lättsinniga själar. För honom måste denna frestelse warit långt mera retande. Hans trälaktiga tillstånd uti hwilket han redan hade tillbragt några år, en wällustig hustrus retelser och kärleksbetygelser de stora fördelar, som utaf hans Frus bewågenhet tillföllo honom, till åfwentyrs och nattens mörker eller hans Herres frånwaro, förrteligen, allt inbjöd honom till wällustens åtnjutande. Och wid sakens första påseende måste lasten, hwartill han blef frestad, synas att wara, mera en wälgerning än ett ondt. Hurumånga Ynglingar i wåra dagar, om de hade genom en sådan gerning kunnat köpa sin frihet och sin fördiska lycka, skulle hafwa uppoffrat sin ära, sin hälsa, ja till och med sitt samwete! Och hwad skullen I mine käraste Barn! hafwa gjordt om I haden warit uti Josephs ställe? Skullen I hafwa hållit Edra lustars tillfredsställande för något ondt, ja ett stort ondt, emår de warit förbundne med de största timmeliga fördelar. Skullen I — nej ack, detta är icke det tänkesätt som man kan förwänta af wåra dagars Ynglingar. De fläste anse utaf lättsinnighet hwarje frestelse, nät den har för deras swaga hjerta

någ-

några retelser, för en wälgerning. Uppå de blomsterrika parker, hwilka de genomwandra, blifwa de förtjuste af hwarje behagligher, utkanne af hwarje retelse, och hänryckte genom hwarje nöje. Allt, hwartill gifwen inbjuder dem, åtnjuta de, utan att eftersinna, om icke ett eller annat föremål kunde blifwa för dem farligt. Och därföre se wi så många unga personer, som genom sina ungdoms-lustar blifwa förförde till alla syndiga utswäfningar. En Yngling, som will öwerwinna retelserne till synd måste betrakta de samma såsom ett stort förderf. Och Edert förblindade hjerta må säga än så mycket emot, synden är ett stort ondt, ja det största som kan upptänkas. Den beröswar Eder själens ro, alla människors aktning och wänskap, och det som är ännu oändligen mera, den beröswar Eder Guds wänskap, Jesu kärlek, och hoppet om det ewiga lifwet.

Den Andra grunden, hwilken höll Joseph ifrån wällustens last tillbaka, war denna, att han därigenom syndade emot Gud. Huru skulle jag så mycket ondt göra och synda emot Gud? Jag kan ej uttrycka, huru stort, huru ädelt, huru fullkomligen Christligt detta Josephs tänkesätt war. Uti frestelsens farligaste stund, då en annan hade alldeles öfwerlämnat sig åt det sinliga nöjet, tänkte han på Gud och på de plikter, som han war Honom skyldig. Och denna tanken war så stark och så lifslig uti hans själ, att alla öfriga föreställningar kunde icke hafwa något wälde öfwer honom. Försöken, mine Barn! att härutinnan blifwa den fromme Yngligen like. I ske-

en

lert sanna, att detta är det enda medlet, att emotstå alla frestelser. Så ofta I råken uti dylika omständigheter, då I ären i fara, att bliswa retade till synd, så tänken som Joseph: Hwi skulle jag så mycket ondt göra, och synda emot Gud? Huru kunde jag warn så stadsam, och synda emot Gud, som ända ifrån moderlifwet intill denna dag har gjordt mig så mycket godt, och som för alla sina wälgerningar icke fordrar mera utaf mig, än att jag skall frukta, älska och lyda Honom? Huru kunde jag handla så öfwerdådigt och synda emot Gud, som är allestädes hos mig närwarande, som ock ser alla mina gerningar uti de fördoldaste wrår, ja, som till och med märker hwar och en arg otuktig tanka i min själ? Huru kunde jag synda emot Gud, som är så helig, så rättfärdig, så mägtig? Som kan saliggöra och fördöma mig, och utan Dess nåd skulle jag wara den olyckligaste och fördömdaste warelse? Kunde det gå mig wäl, kunde alla människors wänskap och den största jordiska lycka gagna mig, om jag icke hade Gud till wän? Kunde jag utan skam och ånger tänka tillbaka på mitt dopatte förbund, kunde jag tillägna mig min Frälsares lidande och död? Kunde jag dö roligt och saligt, om mitt sammwete anklagade mig för så många synder, som jag begått emot Gud? Kunde jag göra mig det hoppet, att hafwa andel uti himmelens Salighet? Hwi skulle jag således så mycket ondt göra, och synda emot Gud?

Med sådane tänkesätt, mine Barn! hören I gå uti werlden, och uti Edra spel wänners sällskap. Ett hjerta, som är uppfyldt med wördnad och kärlek för

för Gud, som liflint påminner sig Hans nådesråd, är warelse och allwishet, som skattar Guds nåd högre, än all lycka i werlden, ett sådant hjerta skall sätta Eder för all fara i säkerhet. Och om I dagligen öfwerlämnen Edra själar åt Eder trogne Skapare och Återlösare, dagligen förnyen den föresatten, att blifwa Gud trogne, dagligen tänken på Eder död och på Ewigheten, så skolen I kunna göra de farligaste frestelser motstånd, och århålla däraf den ena segren efter den andra. Och om jag då får blifwa ett ögonwittne till dessa segrar, om jag får se, att I så ädelmodigt öfwerwinnen alla ertelser till högmod, till wällust och till lättja, då skall jag uppå mina knän tacka Gud och min Frälsare för denna nåden, och bönfalla för Eder om Josephs segerkrans för detta och det tillkommande lifwet. Gud skall säkert ock meddela Eder belönningen för Eder trohet och ståndaktighet. Och skulle Han icke i denna werlden göra Eder så ärade, så rike, så lycklige, som Joseph, så skall han dock i det tillkommande lifwet, låta Eder winna all den lycksalighet, som denne fromme Yngling nu åtnjuter inför Guds ansikte i Ewighet. Kämpen allenast modigt, och waren ståndaktige intill ändan. Den som öfwerwinner, han skall ärfwa allt. Amen.

Åtonde

Attonde Predikan.

Om Ungdoms-åldrens Dygder.

Allraheligste Gud, det är Din wilje, att wi ock wele leswa heligt, och göra godt, efter den förmåga, som Du gifwer oß. Gör oß nitiske uti det ståndh och uti de wilkor, hwaruti Din wisa försyn har satt oß, att göra så mycket godt, som Du därtill skänker oß förmåga, uppmuntringar och tillfällen. Då skole wi ock wara försäkrade om Ditt nådiga wälbehag, och förwara, att Du så wäl i ålderdomen som i ungdomen, så wäl i det tillkommande som det närwarande lifwet skall wara wår Gud, och wälsigna oß för JEsu Christi skull. Amen.

Phi-

Philipp. 4: 8.

Kåre Bröder! hwad sant är, hwad ärligt är, hwad rätt, hwad kyskt, hwad ljufligt, hwad wäl lyder, är någor dygd, och är något lof, tänker därefter.

De förelästa orden, mine dyrkåpe Barn! föreställa Eder uti ett kort begrepp de dygder, som en Christen har att utöfwa, han må befinna sig uti hwilket stånd, eller hwilken ålder det wara må. En gammal så wäl som en ung Christen, den rike så wäl som den fattige, den lärde så wäl som den olärde är skyldig, att eftersträfwa det som kan förskaffa honom ett sannskyldigt beröm för Gud och människor. Mer då det gifwes dygder, som i synnerhet äro härömlige i afseende på den ålder eller det stånd, hwaruti wi befinne oss, så hafwen äfwen I, mine Barn! wissa plikter att utöfwa, hwilka lända Eder ungdoms ålder till synnerlig prydnad. Och till dylags slags plikter will jag nu förmuntra Eder, då jag kommer att föreställa de dygder, som förnämligast äro passande för Eder ålder.

Den första dygden hwilken är många Menniskors förnämsta prydnad, och som har ett wälgörande inflytan-

ranbs upphäfs hela dygdsallhet, är en wederstygdsfull Lydnad emot Föräldrarna. Genom denna dygdens utöfning blifwa Barn satte i stånd, att fullgöra alla öfriga plikter, som de äro skyldige Föräldrar, ja Gud sjelf skyldige. Ett lydigt Barn skall icke allenast bewisa sina Förmän högaktning, kärlek, tacksamhet och trohet, utan och begifwa sig till alla plikter, hwilka Religionen af det åsyftar. Ett Barn, som med ett wiligt hjerta uträttar sina Föräldrars befallningar, ärar och älskar dem, skall wara lika så lydigt, så wördnadsfullt och kärleksrikt sinnadt emot sin himmelske Fader. Ett lydigt Barn är wänligt emot alla människor, fredsamt uti umgånget med andra, tåligt, när det wederfares orätt, och saktmodigt, när det retas till wrede. Genom lydnadens utöfning emot sina Föräldrar har det förwärfwat en öfning uti alla öfrige dygder. Lydnaden innehåller således sillika alla dygder, som man kan hoppas af Barn. Hwilken dygd kan jag fördenskull tydligare anbefalla Eder, mine Barn! än den williga lydnaden emot Edra Föräldrar? Willen I wara alla dem behagliga, med hwilka I stån i förbindelse, willen I förhålla Edra Föräldrars kärlek och Edra wänners högaktning, willen I gerna undfly de laster genom hwilka så många Barn göra sig olycklige, willen I stadfästa Eder lycka för tid och ewighet, så låten tidigt utöfwa lydnadens dygd. Jag kan icke föreställa mig något Barn älskwärdare, än när jag ser, huru det winlägger sig om, att göra allt det för sina Föräldrar eller Förmän, som kan lända dem till glädje: när jag ser den wördnad, med hwilken det afhörer och uträttar deras befallningar: när jag ser, huru lydnaden likfom be-

lyckligare, deß flere och förtre det hele och höfvet i werkställighet, att göra dem till wälbehag; wår jag ser huru det så wäl wid sina Föräldrars lycke min, som förtrymmade ansikte är lydigt. När jag ser ett så älskanswärdt Barn, (och Gud ske lof! jag har ofta haft den glädjen, att se sådane Barn äfwen uti Eder lilla krets,) då säger jag i mitt hjerta: Hyl ware detta Barn! När det en gång skall blifwa Fader, eller Regent eller Lärare, då skall det hemsamma wäl gå, det skall förfara stor glädje, och ännu på ålderdomen wälsigna sina ungdoms-dagar.

Den Andra Dygden, som i synnerhet gör unga personer älskanswärde, är Beskedlighet och Ödmjukhet. Det är en ganska wanlig wanart hos unga Personer, hwilken ofta genom Föräldrarnes och Lärarnes pförsiktiga uppfostran blifwer ännu större, att de redan uti de tidigaste åren wisa en böjelse till högfärd, till egenkärlek, och till andra därutaf uppkommande laster. Wissa förmåner, som de hafwa erhållit genom deras födelse eller genom deras Föräldrars stånd, ja ännu oftare en wacker skapnad eller en brokig klädning gör dem så högmodige, att de betrakta andra Barn, som icke hafwa en så skön bildning, icke så rika och ansenliga Föräldrar, med förakteliga ögon; eller att de wredgas, när man icke bewisar dem den ära, som efter deras mening tillkommer dem. Så mycket medlidande och förakt dessa små högmodige wanelser förtjena af hwarje förnuftig människa, så mycken sann aktning och kärlek, kan ett beskedligt, ödmjukt Barn loswa sig. Och denna aktning, denna

ranåns ungdå deras lifs hela lycksalighet, är en möd-
madsfull **Lydnad emot Föräldrarna.** Genom
denna dygdens utöfning blifwa Barn satte i stånd,
att fullgöra alla öfrige plikter, som de äro sina För-
äldrar, ja Gud sjelf skyldige. Ett lydigt Barn
skall icke allenast bewisa sina Förmän högaktning,
kärlek, tacksamhet och trohet, utan och begifwa sig
till alla plikter, hwilka Religionen af det åskar. Ett
Barn, som med ett willigt hjerta uträttar sina För-
äldrars befallningar, åtar och älskar dem skall wara
lika så lydigt, så mödomadsfullt och kärleksrikt sin-
nadt emot sin himmelske Fader. Ett lydigt Barn är
wänligt emot alla människor, fredsamt uti umgånget
med andra, tåligt när det wederfares orätt, och sakt-
modigt, när det retas till wrede. Genom lydnadens
utöfning emot sina Föräldrar har det ärnått en öfning
uti alla öfrige dygder. Lydnaden innebegriper således
tillika alla dygder, som man kan hfstunda af Barn.
Hwilken dygd kan jag fördenskull enskändigare anbe-
falla Eder, mine Barn! än den wilkiga lydnaden emot
Edra Föräldrar? Wilsjen I wara alla dem behagliga,
med hwilka I stån i förbindelse, willsen I åthålla
Edra Föräldrars kärlek och Edra wänners högakt-
ning, willsen I gerna undgå de laster genom hwilka
så många Barn göra sig olyckliga, willsen I stadfästa
Eder lycka för tid och ewighet, så låten tidigt utöfwa
lydnadens dygd. Jag kan icke föreställa mig något
Barn älskwärdare, än när jag ser, huru det winläg-
ger sig om, att göra allt det för sina Föräldrar eller
Förmän, som kan lända dem till glädje: när jag ser
den wördnad, med hwilken det afhörer och uträttar
deras befallningar: när jag ser, huru lydnaden likfom

be-

hvarandra, deß flegt och förtret det hele och hädar i werkställighet, att göra dem till wälbehag; när jag ser huru det så wäl wid sina Föräldrars lende min, som förtrytsamt ansikte är lydigt. När jag ser att så älskanswärde Barn, (och Gud ske lof! jag har ofta haft den glädjen, att se sådane Barn äfwen uti Eder lilla krets,) då säger jag i mitt hjerta: Hel ware detta Barn! När det en gång skall bliswa Fader, eller Regent eller Lärare, då skall det hetsamaste wäl gå, det skall förorsaka stor glädje, och ännu på ålderdomen wälsigna sina ungdoms-dagar.

Den Andra Dygden, som i synnerhet gör unga personer älskanswärde, är Beskedlighet och Ödmjukhet. Det är en ganska wanlig wanart hos unga Personer, hwilken ofta genom Föräldrarnes och Lärarnes försiktiga uppfostran blifwer ännu större, att de redan uti de tidigaste åren wisa en böjelse till högfärd, till egenkärlek, och till andra därutaf uppkommande laster. Wissa förmåner, som de hafwa ärhållit genom deras födelse eller genom deras Föräldrars stånd, ja ännu ofta en wacker skapnad eller en brokig klädning gör dem så högmodige, att de betrakta andra Barn, som icke hafwa en så skön bildning, icke så rika, och ansenliga Föräldrar, med föraktliga ögon; eller att de wredgas, när man icke bewisar dem den ära, som efter deras mening tillkommer dem. Så mycket medlidande och förakt dessa små högmodige wurmar förtjena af hwarje förnuftig människa, så mycken sann aktning och kärlek kan ett beskedligt, ödmjukt Barn loswa sig. Och denna aktning, denna

kärlek, som bör wara Eder mycket kyrare, än de loford, som smickrare tilldela Eder, söken att förhålla dessa genom sedig ödmjukhet. Hwaröfwer wilijen I och yfwas mine Barn? Så många förmåner I än mågen hafwa, så hafwen I dock icke Eder sjelfwe att tacka därföre. Hafwen I framför andra Barn skicklighet och kunskaper, så är det Gud, som gifwit Eder dem, och Edra Föräldrar det, som hafwa utbildat dem. Hafwen I en wacker skapnad och en behaglig bildning: så kunnen I så mycket mindre förhäfwa Eder däröfwer, ju mindre detta i sig sjelf är sanna fullkomligheter, och ju mindre I kunden förskaffa Eder de samma sjelfwe. Hafwen I förnäma och rika Föräldrar, så skulle det wara oförnuftigt, om I för den orsaken willen högmodas, då det blott är Eder Guds frimilliga godhet, som har medd. t. Eder denna lycka. Högmodet är uti alla åldrar skamligt och oförnuftigt, men ännu långt skamligare är en Ynglings högmod, som för allt hwad han äger, bör att tacka dem, som hafwa födt, uppfostrat och bildat honom, och som ännu långt mindre, än andra, kan kalla något sin egendom. Ödmjukhet, mine Barn! är Eder ungdoms skönaste prydnad; sträfwen däreftter, så skolen I bliswa Gud och menniskor till wälbehag.

Den tredje ungdoms ålderns dygd är **Flit** och **Arbetsamhet**. Det är redan i sig sjelf en förtjusande åsyn, att se unga Personer, som anwända sina skicklighetet till nyttiga wetenskapers lärande, som af sina arbetsstunder, ja till och med af sina förfriskning-

gar

gar göra ett godt bruk som äro så werksamme, sysslosatte och oförtrutne, att göra så mycket godt, som äro för dem möjligt. Men denna åsyn af ungdomens flit är i afseende på det tillkommande ännu mera wigtig. Sådane älskanswärde Ynglingar hwilkas arbetsamhet redan tidigt är så werksam, årfara efter få års förlopp, huru rikligen en trägen idoghet belönar sig. När den unge lättingen röner de skadliga följderna af sin oerksamhet och loglöshet, då förakter Ynglingen de söta frukterna af sin flit, och hans medborgare, som röna nyttan däraf, wälsigna honom. Uti hwarje stånd, uti hwarje lefnadssätt, wid hwarje göromål befordrar han sina medborgares wälstånd, och går blåkt af ålder med berömt af en Patriot ut ur werlden. I hafwen orsak, mine Barn! att öfwa Eder denna stora lycka. Men för att århålla den, måsten I nu redan göra därtill anstalter. På det en rik skörd må uti Edert lifs Sommar och Höst glädja Eder, så måsten I uti denna sånings tiden wara trägne, att utså god säd och anwända hela Eder uppfostran därtill, att blifwa brukbare medborgare. Huru lätt bör denna dygdens utsåning blifwa för Eder, uti de åren, i hwilka I nu befinnen Eder. Ännu äro Edra arbeten icke förknippade med de sorger, oroligheter och förströelser, som uti den sydare åldren beledsaga alla wåra göromål. Ännu hafwen I så många wederqwickelser och belöningar, om för sökma för Eder Eder flit. Ännu arbeta Edra Föräldrar med Eder för att göra Edra arbeten för Eder lätta och augenäma. Och allt uppmanar Eder till Flit och arbetsamhet.

Den fjerde dygden, som jag tyckerhet anbefaller Eder, är mårtlighet uti de sinnliga förnöjelserne. Jag wille icke gerna, att I betraktaden mig såsom en sträng, knorrig Sedo-Lärare, som wille beröfwa Eder alla nöjen. Den är jag wetkeligen icke, mine Barn! Jag är långt mera en wän af Edra förnöjelser. Huru ofta har jag sjelf uppmuntrat Eder, att wara glade, åtkådat Edra ungdomslekar med wälbehag, ja sjelf tagit del uti Edra oskyldiga nöjen! I behöfwen alltså icke förwänta af mig, att jag skall undandraga Eder nödiga förströelser och oskyldiga nöjen, som göra Edert ungdoms-lif så angenämt. Om jag skulle göra det, så kunde jag icke wara emot Eder så faderligt sinnad. Nej, fortsätten allt stadigt Edra oskyldiga tidsfördrif, fröjden Eder med Edert lifs lekbröder, plocken de rosor af som behaga Eder på Eder resa. Det skulle icke wara någon dygd, om I woren wid alla oskyldiga nöjen likgiltige, och bestraffade dem af Edra unge Bröder, som wille åtnjuta dem. Men detta är dygd, när I njuten ungdoms-nöjena med klokhet och återhåll. Detta är dygd, när I understundom frifwilligt wägren Eder ett oskyldigt nöje, eller afbryten åtnjutandet deraf, för att däri genom förswara herramåldet öfwer Eder sjelfwe. Detta är dygd, när I förtydragen högre plikter framför alla förnöjelser, och wänjen Eder, att alldrig fästa Edert hjerta så starkt wid nöjena, att I därigenom bliefwen till ändra göromål ofärdiga. Detta är dygd, när I bruken förnöjelserne icke såsom hufwudsaken af Edert lif, utan allenast såsom anständiga förfriskningar. Detta är dygd, när

I

I härigenom icke bliswen störde uti Religionens andakt och öfningar. Och denna dygden är det, som jag nu på det trägnaste will anbefalla Eder till uti öfning. Det är oanständigt, och ett bewis på ett ganska wildsinnt hjerta, när unga Personer blott finna smak för spel, tokeri och förnöjelser, och däremot äro till alla alfwarsamma göromål tröga. O mine Barn! betänken hwarföre I ären uti werlden. Denna regelbundna kropp denna lemmarnes wighet, dessa Eder själs förmögenheter, dessa fördelar af Eder uppfostran, har Eder Skapare gifwit Eder till långt högre affigter, än för att blott genom bruket däraf göra Edra ungdoms dagar angenäme. I skolen efter Guds affigt genom ett troget anwändande af Edra själs- och kropps-krafter bliswa falige, att en gång wara rätta Christne och trogne Borgare och Deltagare uti himmelen. Hafwen beständigt detta Eder lifs ändamål för ögonen, så skolen I ock med klokhet och återhåll åtnjuta dlla förnöjelser.

Den femte Dygden, hwilken kan kallas ungdoms ålderns skönaste prydnad och källan till alla öfriga dygder, är en tidig Gudsfruktan. I ungmen icke wara lydige emot Edra Föräldrar, och beskedlige och ödmjuke emot Edra medmänniskor, och lika så lika trogne uti Edra göromåls uträttande, och återhållige uti förnöjelsernas åtnjutande, om I icke bliswen därtill uppmuntrade och stärkte genom Guds-

ra deras lefnadsdagar lyckliga, och deras ända salig. Jag beder för dem uti min Frälsares Namn, att Du bewarar dem för det onda, och uppehåller dem i Din fruktan in till ändan. Wisa dem, Herre! Dina wägar, att de måge wandra i Dine sanning; och behålt deras hjerta wid det ena, att de Ditt namn frukta. *) Amen.

*) Psalm. 86: 11.

Nionde Predikan. *)

Om Barnens Plikt, att komma till Jesum.

Herre Jesu, Du bewisade Dig fordom under Din wandel på jorden såsom en Wän af omyndiga och Barn. Dock wi wete, det till wär tröst, att Du jämwäl nu nådeligen kommer dem ihog, och gärna will wälsigna dem, när wi öfwerlämne dem åt Dig. Se, wi lägge dessa Barn för Dig neder. Se, de öfwerlämna sig sjelfwe Dig till

*) Denna och följande Predikan äro i synnerhet bestämde för de Barn, hwilka blifwa beredde till den heliga Nattwardens första annammande. De kunna af Föräldrar och Lärare wid Förmaningen till deras Barn före Confirmationen läggas till grund.

egendom. Wälsigna dem, o Frälsare! dessa unga Christne. Wälsigna oß alla för Din dyra förso-ning skuld. Amen!

Marc. 10: 13, 14, 16.

De hade Barn till Jesum, att Han skulle taga på dem; men Lärjungarne näpste dem, som dem fram hade. Men när Jesus det såg, vardt han misslynt, och sade till dem: Låter Barnen komma till mig, och förmener dem icke; ty sådana hörer Guds rike till. Och Han tog dem upp i famnen, och lade händerne på dem, och wälsignade dem.

Mine Dyraste Barn!

Jag twiflar icke, att händelsen, hwilken Evangelisten uti de föreläsna orden berättar, lärer wara för Eder ganska rörande och uppmuntrande. Det måste warit en förtjusande och hänryckande syn, för dem som fått skåda med hwilken nedlåtande kärlek Jesus antager Sig de små Barnen: huru Han inneslutar dem uti Sina armar, och tilldelar dem sin väl-

wälsignelse. Men jag wet icke, om det ej är nog så rörande, när man bewistar den kärleksrika förrättning, med hwilken Christeliga Föräldrar framhafwa sina Barn till denne Gudomlige Människo wänare. Till det minsta känner min själ ingen större glädje, än att få göra Eder alla af denna lycksalighet delaktige, och att se Eder så beredwillige, att komma till Jesum, som jag är beredwillig, att till Honom framhafwa Eder. För att uppwäcka Eder därtill, will jag nu meddela Eder en kort underwisning och bedja Eder att bewara mina uppmuntrande påminnelser uti ett godt hjerta.

Det är sannt, I kunnen icke på lekamligt sätt komma till Jesum, och lika så litet förwänta af Honom det skuldbara ömhetens bewisande, hwilket dessa Barn erfara, som man förde till Jesum. Men på andeligt sätt står ännu beständigt tillträdet till Honom och åtnjutandet af Hans wälsignelse Eder öppet. I kunnen ännu alltid erhålla del uti Hans kärlek, och blifwa med Honom genom tron förenade. På detta sätt blefwen I fordom förde till Christum, då I blefwen döpte och upptagne uti gemenskapen med Eder Frälsare. Hwarje underwisning uti Christendomen, och hwarje handledning till Gudaktighet, som i Edra wagnare är blef Eder meddelad, war intet annat, än en werkande anmaning, hurn I skolen komma till Jesum. Och ö! huru önskade jag, att Edra Föräldrars omsorg, och äfwen mitt bemödande i denna delen icke måtte hafwa warit förgäfwes! Måtte det hafwa lyckats för dem, måtte det lyckats

för

egendom. Wälsigna dem, o Frälsare! deſſa unga Christine. Wälsigna oß alla för Din dyra förſoning skuld. Amen!

Marc. 10: 13, 14, 16.

De hade Barn till Jeſum, att Han skulle taga på dem; men Lärjungarne näpste dem, som dem fram hade. Men när Jesus det såg, wardt han misslynt, och sade till dem: Låter Barnen komma till mig, och förmener dem icke; ty sådana hörer Guds rike till. Och Han tog dem upp i famnen, och lade händerne på dem, och wälsignade dem.

Mine Dyraste Barn!

Jag twiflar icke, att händelsen, hwilken Evangelisten uti de förelästa orden berättar, lärer wara för Eder ganska rörande och uppmuntrande. Det måste warit en förtjusande och hänryckande syn, för dem som fått skåda med hwilken nedlåtande kärlek Jesus antager Sig de små Barnen: huru Han inneslutar dem uti Sina armar, och tilldelar dem sin wäl-

wälsignelse. Men jag wet icke, om det wi är nog så rörande, när man bewistar den kärleksrika förrättning, med hwilken Christeliga Föräldrar framhafwa sina Barn till denne Gudomlige Människo wänare. Till det minsta känner min själ ingen större glädje, än att få göra Eder alla af denna lycksalighet delaktige, och att se Eder så beredwillige, att komma till Jesum, som jag är beredwillig, att till Honom framhafwa Eder. För att uppwäcka Eder därtill, will jag nu meddela Eder en kort underwisning och bedja Eder, att bewara mina uppmuntrande påminnelser uti ett godt hjerta.

Det är sannt, I kunnen icke på lekamligt sätt komma till Jesum, och lika så litet förwänta af Honom det synbara ömhetens bewisande, hwilket dessa Barn erfara, som man förde till Jesum. Men på andeligt sätt står ännu beständigt tillträdet till Honom och åtnjutandet af Hans wälsignelse Eder öppet. I kunnen ännu alltid erhålla del uti Hans kärlek, och blifwa med Honom genom tron förenade. På detta sätt blefwen I fordom förde till Christum, då I blefwen döpte och upptagne uti gemenskapen med Eder Frälsare. Hwarje underwisning uti Christendomen, och hwarje handledning till Gudaktighet, som i Edra wogniare är blef Eder meddelad, war intet annat, än en werkande anwisning, huru I skolen komma till Jesum. Och ö! huru önskade jag, att Edra Föräldrars omsorg, och äfwen mitt bemödande i denna delen icke måtte hafwa warit förgäfwes! Måtte det hafwa lyckats för dem, måtte det lyckats

för

mösligt taga Eder inlid hånden och föra Eder till Eder Frälsare! Men jag är en lika så swag människa, som I sjelfwe åren. Jag kan önska Eder salighet, jag kan wisa Eder till rätta, jag kan bedja och förmana Eder, att komma till Jesum. Men uti min magt står det icke, att sjelf göra Eder af denna lycka delaktige. Endast Gud och Hans Ande kan göra det. Om I således wid underskningen af Eder lefnad finnen orsak, att göra Eder förebråelser: om Edert hjerta säger Eder, att I åren långt ifrån Jesum! O så uppmuntren Eder, att bedja Gud om nåd, att han sjelf föret Eder till Sig och till Sin Son Jesum Christum. Men med denna bön måsten I och förena en alfwarlig föresats, att icke emotstå Eder Guds ledande. Och denna dagen uppwäcker Eder på det eftertryckligaste, att fatta detta beslut. I åren uti begrepp, att förnya Edert döpelse-förbund, och att för första gången annamma den heliga Nattwarden. Allt detta, mine Barn, måste wara för Eder den starkaste uppmuntran, att antaga Jesum, att wårda uti Hans kunskap och den däraf flytande Gudaktighet, och att blifwa uti det goda alltid mera fullkomlige.

Jag wet ej att bepriså för Eder någon bättre wäg till sin salighet, än denna, som Gud och sjelf anwisar Eder. Lyckligare kunnen I hwarken blifwa i detta eller det andra lifwet, än när I kommen till Jesum, och blifwen Hans sanna lärjungar. Är således Eder egen salighet Eder kär, så beträden denna wäg, och föresätten Eder, att undfly allt,

hwad

hwad som kan hindra Eder därutt. Hwilken förnöjelse fylle den I hafwa ärnått i det goda, om I allt ifrån den tiden, då I bliswit handledde till Jesu kunskap och Hans Lära, haden winlagt Eder om, att wändra såsom Jesu sanna efterföljare! Huru lätt skulle nu framgången i Christendomen bliswa för Eder, om I redan långt för detta haden begynt, att segra öfwer Edert hjerta, och att sörja för Eder salighet. Så mycket nödwändigare är det, att I nu gören början, att wara mera sorgfällige uti detta göromål, och att I ajswen Eder möda, att upprätta det, som I förr summat. Så lättsinnige I hittills hafwen warit i afseende på Eder själs Salighet, så samwetsgranne söken för den tillkommande tiden, att bruka alla medel, som Gud därtill har förlänt Eder. Så likgiltigt Edert hjerta hittills har warit emot uppmuntringarne till Gudaktighet så alfwarligt winläggen Eder nu mera om, att efterkomma alla anwisningar till det goda. Wänjen Eder allenast, att allt mera tjswa Edert hjerta löst ifrån detta liswets sinnliga förnöjelser, som blott för en kort tid kunna lämna Eder en liten tillfredsställelse: och öfwertygen Eder, att Jesu Rikes wälgerningar, endast äro wärdige Eder önskan och Edert hela bemödande.

Att så ränka och så handla åren I på det högsta förpliktade. Betänken blott det enda, att I ären Jesu rikes deltagare. I höfven Gud till, och ären bestämde till ett ewigt lif. Denna salighet, som I hafwen förwärfwat genom Jesu försoning,

upp-

förvissne Eder om att Jesus ingalunda gjort något, hvarigenom Den sälla Dagen kunde blifvit värdelöst. Wäre det alltid uti Edert minne, att Jesus är Guds och Jesu till att Ja åren himmelens Medborgare, och att I hädanefter här bören visa hos Eder himmelska tänkesätt och en himmelsk vandel. Karaktären hela Eder vandel efter dessa grundsatser. Jag är en Undersåte uti Jesu Nåds-Rike och arfvinge till deß Herrlighets-Rike. Jag är alltså derutinnan förvunden, att kärlekna och tjena Gud och Jesum, jag är skyldig att med Honom uti nära gemenskap. Jag är en anförvagen till Jesu Herrlighets-Rike i Himmelen. Skulle jag förderfvas uti mina tankar och begärelser, skall jag icke hafva Himmelen för ögonen. Jag är en Jesu rikes medlem. Men skulle jag kunna bemärka, att jag wille vanden efter werldens wanor, och grundsatser, att jag genom onda och ogudaktighet skulle blifva Jesum owerdig? Jag är en Jesu rikes Undersåte. Wet jag wäl förklara de pligter, som jag så djupt har åstundat Honom, eller kan jag ostraffad göra mig skyldig till wanda.

Endast genom deßa olikesinte, kära Wänner, gören I Eder wärdige den lyckan, att wara Jesu både Nådes- och Herrlighets Rikes deltagare. Endast därigenom blifwen I delaktige af den wälsignelse, som Han har lofwat att meddela sina Lärjungar. Ja kunden wäl icke förwänta af Honom ett sådant kännbart

tecken

recken och Hans Kärlek, som sedan underhåller de Barn, som wänt bragte till Jesum. Men I kunnen lofwa Eder af Honom den enbeliga wälsignelsen, som öfwerflödigt ersätter allt, hwad Han där på lekamligt hårt gjordt. Hon skall utsträcka Sin hand efter Eder, för att upptaga Eder uti Sitt beskydd och Sin nåd. Han skall föra Eder widare ifrån den ena åldren till den andra, och trycka Eder utur alla farligheter, hwilka Edere ungdomslif är underkastadt. Han skall erkänna Eder för Sin egendom, och widare dela Eder sin Ande. Han skall skänka Eder sinnenas förnöjelse, samwetes ro, glädje och tröst, och wara Eder Gud i ewighet. Denna mångfaldiga store wälsignelse hafwen I att förwänta af Eder Frälsare, om I öfwerlämnen Eder åt Honom. Men om I ej bryn Eder om allt detta, som jag hittils har talat, och eaktade alla wälmenta warningar wilkjen I hårda uti Eder wederwilja emot Gud och Jesum, så skolen I förlora Eder Guds nåd, och wid dertillkommande, all olycka för tid och ewighet. Och ack! huru ängslig blifwer jag, när jag betänker, att det kan wara möjligt, att mina förmaningar kunna blifwa upptäcka en eller flere ibland Eder fruktlöse! I detta fall har mig intet annat öfrigt, än att sucka och gråta öfwer Eder, se med bekymradt hjerta efter Eder uppå Edra willo-wägar, och anbefalla Eder åt Guds förskonande nåd.

Dock jag will icke genom dessa föreställningar i förtid ängsla mitt hjerta. Jag will icke sätta misstroende till Eder redlighet, utan twärtom stärka mig

genom det hopp, att hwar och en af Eder betänker, det som till hans frid tjenar. I stället för att wara ängsliat bekymrad, will jag anbefalla Eder alla, mine Barn! åt Herran och Hans nåd. Han skall bewara Eder för det onda, och fullborda, styrka, stödja och stadfästa Eder i det goda. Han skall föra Eder lyckligt igenom denna förföriska werlden, och ställa Eder ostrafflige en gång fram för sin Domstol. Där skall jag ewigt tacka Honom, att Han har dragit Eder till sig, och så saligt fullbordat Eder. Amen.

Tionde

Tionde Predikan.

Om Beständigheten i det Goda.

Herre Jesu! si dessa Barn stå för Dig, för att i dag å nyo uppoffra sig till Din bekännelse och till Din efterföljd. Uppwäck dem, att de måge söka Dig af allt hjerta, och öfwerlämna sig åt Dig med uppriktigt allwar. Gör dem beständige i tron på Ditt namn, och trogne i Din efterföljd. Styrk dem under deras kötts swaghet genom Din nåds kraftiga bistånd. Och ändteligen, om de sent eller tidigt skiljas ifrån denna werlden, låt dem dö med det goda medwe-

landet, att hafwa blifwit Dig wohne intill dö-
den, och att Du af nåd will gifwa dem det ewiga
lifwets krona. Böahör oß för Din barmhertig-
hets skull. Amen.

1 Joh. 2: 28.

**Kåre Barn! blifwer i Jesu; att
när Han uppenbarad warder, måge wi
hafwa förtröstning, och icke komma på
skam för Honom i Hans tillkommelse.**

Till Eder ära mine Barn! har jag det förtro-
ende, att I wären wara komne hit med den föresats,
att öfwerlämna Eder åt Gud och Eder Frälsare. Ty
så wäckyssimt och emot Gud afwigt är, som jag
hoppas och önskar, ännu icke Edert hjerta, att I
icke åtminstone i dag skullen fatta en god föresats,
och åtminstone Eder Eder skyldighet. Och äfwen därför
är endast jag Eder och min Gud, att jag kan göra
mig detta hopp om Eder. Ty när en from tanka
och en god föresats har uppkommit uti Eder siäl, så
är det Gud allena, som har werkat den uti Eder.
Men detta hopp, så högeligen det ock förnöjer, är
likwäl ännu icke det, som jag så gärna wille önska
Eder. Jag önskade, att de Christliga rörelser, som

blif-

blifwit uppwäckte uti Edwa hjertan, eller åtminstone kunde uppwäckas, icke måtte så snart, som wanligt, förswinna. Jag önskade att I måtten bringa den förra sats i utöfning, att wara Jesum trogne, och derutaf blifwa faste. Jag skall fördenskull meddela Eder en kort uppmuntran till beständighet i det goda, och föreställa Eder de fördelar, som I deraf åthållen.

Blifwa i Jesu, detta, mine Barn! är den wigtigaste plikten och det säkraste beswiset af en sann Christendom. Begynnelsen uti loppet af denssamma må wara än så skön, I skolen hafwa arbetat förgäfwes, om I icke uti fortgången af densamma hemisen iswen och trohet. Hafwen i en gång förpliktat Eder till Jesu läras bekännelse, så måsten I ock blifwa derwid beständigt. Hafwen I en gång genom tron annammat Christum, så måsten I deruti tillwäxa och blifwa allteb mera fullkomlige. I skolen alltså framför allt uppfylla Apostelens förmaning, om I blifwen ständaktige uti Jesu och Hans läras hunskap. De Christne, till hwilka Johannes sitt bref, hade antagit Jesu lära. Men det war att befara, att den wandra och förföljelse, för hwilken de därigenom blottställde sig, kunde göra deras hjerta wankelmodige. Fördenskull förmanade Apostelen dem, att blifwa ständaktige i Jesu. Och när jag betraktar Eder, o unge Christne! när jag betänker werldens och människors beskaffenhet, uland hwilka I lefwen, skulle jag i detta afseende icke åtwen hafwa nödigt, att ropa till Eder: Kåre Barn, blifwen i Jesu bekännelse. Wäl hafwen I uti wåra dagar

Swarken det förakt, eller det lidande att utstå, som Edra första trosbröder måste årfara uti Religionens bekännelse. Men det oaktadt haswen J ännu ständdigt wissa swårigheter att öfwerwinna. J kunen uti framtiden af Eder lefnad, när J kommen till mera umgänge med människorna, träffa många af de så kallade Christne, som ej draga i något betänkande, att bespotta Religionen: som bygga att uti deß sällskap nyd-andra allenast antaga ett sken af Christendom; som tänka och tala föraktligt om Christendomen och om deß sanna bekännare. Och ännu flere skolen J finna, som genom sin lastbara wandel förneka Jesu Lära. Huru lätt är det möjligt att J genom dessa efterdömen bliswen afwände ifrån Jesu bekännelse, eller åtminstone kallsinnige emot densamma! Huru nödigt är det fördenskull att J oupphörligt komunen i håg Eder plikt, och beständigt förnyen den författan, att bliswa ständaktige uti Jesu kunskap. De förförares Exempel måga wara än så herrskande, retelserna till otroher emot Gud och Jesum, måga wara än så starke så bören J så mycket mera bewisa ett oupphörligt mod. Likwäl bliswer jag städse wid Gud, bören J tänka, ånskönt jag ser så många till höger och wänster, som afwika ifrån Hans lära. Likwäl will jag offentligen tillstå, att jag erkänner Jesum för Guds enfödde Son, för werldens sanne Medlare och Återlösare, och för min Herre. Likwäl will jag anse Hans lära för min största wisher, och hålla det för min lycka att wara Hans lärjunge och undersåte. Likwäl will jag genom min wandel pryda min Frälsares Lära, och förblifwa wid detta tänkesätt intill ändan.

Trons beſtändiga öfning är det andra, ſom Johannis förmaning fordrar till beſtändighet: Kära Barn! bliſver i Honom. I haſwen wid undervisningen uti Chriſtendomens ſanningar lärt, att människan allenaſt genom tron kan bliſwa delaktig af Jeſu Chriſti återlösnings frukter. Uti denna tro måſten I förbliſwa faſte och beſtändige I måſten wara oföränderlige uti den förtröſtan, hwilken I ſätten på Jeſum, på Hans förtjenſt och på Hans löfte. Intet är lättare möjligt än att wi uti trons öfning bliſwe tröge eller tröttne. Men wår egen ſäkerhet och den wåre Frälſare tillſwärna troheten fordra det, att wi bliſwe oryggelige uti tron och kärleken. Betänken mine Barn! att I leſwen uti en werld, hwaråſt i alltid åren i fara, att bliſwa afwände ifrån tron på Jeſum. Betänken, att ſjelfwa Edert hjerta är ganſka föränderligt, och att I icke kunnen nog waka öfwer Eder, på det I icke liden ſkada till Eder ſjäl. Så litet I än weten af ſamwets qwal, af twifwelsmål och ångeſtan, ſå ſkola dock en gång komma ſtunder, på hwilka I ſkolen årfara detta allt. Men om I bliſwen faſte i tron på Jeſum, ſå ſkolen I finna ro för Edra ſjälar. För det närwarande haſwen I ännu icke utſtått ſwårare pröfningar af tron, I haſwen ännu icke bliſwit hemſökte med utomordentliga wederwärdigheter af Gud; men u åldre I bliſwen deſto mera nöd ſkolen I årfara uti werlden. Dock I ſkolen åfwen känna tröſt och glädje; om öfwerwäger allt detta, om I bliſwen i Jeſu Och o! huru många freſtelſer wänta uppå Eder, hwilka ſätta Eder tro uti fara! Men bliſwen allenaſt i Jeſu, ſå ſkolen I, om ock deſſa freſtelſer öfwerwaldiga män-

[illegible] af dem [illegible] Christne; endå dräsen allt wäl och behålla segren.

Andteligen, mine Käraste! om I willen uppfylla Johannis förmaning, så måsten I, och blifwa beständige i Jesu efterföljd. I åren såsom Christne förbundne, att träda uti Eder Frälsares fotspår; och neken genom döpelsen hafwen I härtill så dyrt förpliktat Eder. Nu förmen I inför Guds anssigte dessa förpliktelser och lofwen Eder Frälsare å nye, att efterfölja Honom intill döden. Och detta är utan all twifwel det wigtigaste uti Eder Christendom. Hwilken icke blifwer beständig uti Jesu efterföljd, den kan icke göra sig det hopp, att han är sin Herre till wälbehag. Blott därigenom bewise wi, att wi äro sanne Christne, när wi söke att blifwa like det efterbilde, som wår Herre och Mästare har gifwit oss. Dessa, mine bäste Barn! wore Eder oupphörliga bemödande, så länge I lefwen. Låtom oss alltid se på Jesum, som tron begynt och fullkomnat hafwer, och med beständighet alfwar löpa i den kamp, som oss företagd är. Wi willje söka att komma Jesu efterbilde allt närmare och alldrig trötna, alldrig skåda, alldrig gå tillbaka på wägen i Hans efterföljd. Och om wi än blifwe utsedde af wåra bröder watso, som troligt ofwerwinnas i Frälsare, så willje wi likwäl blifwa wid Honom, och söka att därigenom komma wåra affällige Bröder att blygas. Genom wåra ord och gerningar willje wi bewittna, att wi äre den helige och rättfärdige, den ödmjuke och saktmodige Jesu Lärjungar och efterföljare. Och uti detta bemödande will-

wälsje oss [redacted] till dess vi [redacted] säga med många dagars ända: jag har förherrligat Jesum på jorden; jag har blifwit Honom trogen. Här efter är mig förwarad rättfärdighetens kroya. *)

Ja, låsom oss älska denna himmelens skön och hereliga tön, mina Barn! för att blifwa wåra nuknutna till ständaktig trohet emot Jesum. Det kommer en dag, som Johannes säger, då Herren Jesus såsom Domare uppenbarad warden. För Honom måste alla framkomma, för att få sin Dom. Hurn mycken förtröstning är nödwändig, för att se dömd Domaren komma uti himmelens sky, och att icke förs skräckas! Hurn mycken förtröstning är nödwändig för att se på den syndiga werldens undergång, utan att bäfwer förtwifla! Och intet, intet, mine dyraste Barn! kan gifwa oss förtröstning på domedag, utan den öfwertygelsen, att wi hafwe wandrat såsom wår Frälsares trogne bekännare, såsom Hans uwerkliga älskare, och såsom Hans ständaktige efterföljare. Endast den Christen kan wid alla den yttersta Domens förskräckelser upplyfta sitt hufwud, och wara om sin salighet förwissad, som med godt samwete kan förklara: jag har tjent Herren, min Återlösare, af alla hjerta, så länge jag warit en wandrande pilgrim på jorden. Jag har wanden tidigt till Hans kunskap, och efterkommit Hans goda wilja. Jag har alldrig med wilja warit Honom otrogen.

Ja,

*) 2 Tim. 4: 8.

ålldeles har jag kämpat genom werldens retelser och frestelser afwända mig ifrån Honom. Mitt samwete kännar mig det wittnesbörd, att jag wäl ofta swagbeten och dock med redlighet, har efterföljt Herran. Och nu hoppas jag af Hans nåd, att Han skall uprätta och uppfylla sitt nådiga löfte. Jag har ära Honom, så skall Han åra mig igen.

Ja, detta stora och saliga hopp hafwe wi om wi blifwe Herren trogne. Wi skole hafwa förtröstning: likwäl icke blott då först, när Jesus warder uppenbarad såsom Domare, utan redan här skole wi kunna wara wid godt mod och hafwa god förhoppning. I werlden må möta oss hwad som hälst, wid Jesu efterföljd kunne wi wara glade och frimodige. Uti alla detta lifwets wedermödigheter, wid de förskräckeligaste händelser, uti sjelfwa döden, när intet annat kan trösta oss, då skall tron på Jesum gifwa oss wederqwickelse, och Guds frid skall bewara wåra hjertan och sinnen till det ewiga lifwet. Och huru glade skole wi då först kunna blifwa, när wi få se dem, som wi här uti werlden hafwe älskat, när den Jesus, som här warit wår Ledsagare, skall komma, för att taga oss till sig; med hwilket fröjderop skole wi emottaga Honom, och med hwilken förtjusning skole wi höra detta ljufwa tilltal: Kommen, I mine Faders wälsignade! och besitten det rike, som Eder är tillredt ifrån werldenes begynnelse. *)

Wid

*) Matth. 25: 34.

Wid denna föreställning hoppar mitt hjerta af glädje. I detta ögonblick känner jag redan en del af den himmelska förnöjelsen, som en gång inför Jesu Domstol skall uppfylla hela mitt hjerta. Jag föreställer mig, sådan om jag finge se Eder, mine dyraste Barn, redan ibland de benådades skara, såsom om I redan wid namn blefwen af Eder Domare uppkallade, att undfå Eder nådelön. Jag föreställer mig, huru jag skyndar mig framför Eder Jesum till möte, och säger: Si, här äro de Barn, som Du mig gifwit hafwer: de hafwa förbliswit Dig trogne. Denna föreställning är redan så förtjusande för mig, o hwad skall först denna glädjens fullkomliga åtnjutande blifwa för mig! Så beder jag Eder då, låten mig en gång känna denna stora glädje, den enda sanna för en Lärare är oskattbar. Måtte alldrig någon själ känna den smärta, att se någon enda utaf Eder affallig och förlorad. Måtte alldrig Gud låta Eder, mine Barn! blifwa så eländige, att I med skam och bedröfwelse måsten tänka tillbaka på Eder Konfirmations dag. Föreställen Eder: huru? om Jesus nu stode inför Eder, om Han tilltalade Eder, såsom förr dom sina Lärjungar, med den ömmaste bedröfwelse och kärlekens röst: Icke willjen I ock gå från mig? *) Hwad kunnen hwad willjen I swara Honom? Utan twifwel intet annat, än hwad Petrus till de öfrige Lärjungarnes namn sade: Herre, till hwem skole wi gå? Du hafwer ewiga lifsens ord. **) Ja, hwarthän kunnen I gå, mine Barn!

för

*) Joh. 6: 67.

**) Joh. 6: 68.

för att finna no för Eder själar, och det eviga lifwets hopp, om icke till Jesum, som hae förskaffat Eder båda genom sin lära och sitt lidande? Därföre, kåre Barn! blifwer i Jesu; att när Han uppenbarad warder, måge wi hafwa förtröstning, och icke komma på skam för Honom, i Hans tillkommelse. Amen.

Ellofte

Elfte Predikan.

Förmanings-Tal till Ungdomen före Konfirmationen.

Herre, min Gud! med den hjertligaſte tackſägelſe framſtäller jag deſſa Barn för Dig. Du har härtills bewärdigat dem med Din nåd, och låtit underwiſa dem uti Ditt Evangelii kunſkap. Lofwad ware Din Barmhertighet, ſom härtills hafwer warit med dem! Låt dem hädanefter blifwa delagtige af Din kärlek och Ditt biſtånd. Led dem uppå den rätta wägen, ſom förer till lifwet. Och ſå ſom Du genom Din nåd har uti dem begynt ett godt werk, ſå fullborda det, och låt dem alla genom Jeſum blifwa ſalige. Blif

nu hos oß närwarande, som Du hafwer lofwat, och regera dessa Barns hjertan, på det de med nådighet måge upwäcka sig åt Dig, och blifwa Dig ewigt trogne. Bönhör oß, O all barmhertighets Fader, för Din kärleks skull. Amen.

Mine käraste Barn!

Med denna dagen slutar jag den säskilda Underwisning, som jag nu för en tid hå meddelat Eder uti Christendomens grundsanningar. Jag skall wäl alldrig låta omsorgen för Eder tillwäxt uti Evangelii kunskap förswinna utur mitt hjerta, och alldrig upphöra, att arbeta uppå Eder, att förmana Eder, och att bedja för Eder. Men uti så noga förbindelse, som I hittills i anseende till underwisningen hafwen stått med mig, låren I icke längre befinna Eder. I låren ifrån denna dagen bliswa mera öfwerlämnade åt Eder sjelfwe och Eder egen handledning. Men just detta är det, som oroar mig. Ack, det är swårare, än I kan hända tänken, att sjelf arbeta uppå sig, att sjelf hafwa omsorg för sin själ, och att befordra sin lyckfalighet. Fullwäxne och befästade Christne kostar det mycken mödå, att bibehålla sig i det goda. Huru många flera swårigheter låra möta Eder, som ännu ären unge Christne och begynnare uti Gudaktigheten! I mågen fördenskull icke förundra Eder, att jag är bekymrad för Eder skull.

Jag

Jag måste wara det, efterſom jag så hjertelingen älſkar Eder, och gärna önſkar att ſe Eder fromme och lyckliga. Och jag ſkulle wara ännu långt mera bekymrad, om jag icke hade den tröſten, att Gud ſkall meddela Eder ſitt biſtånd. Blott detta tröſtar mitt hjerta, och uppfyller mig i anſeende till Eder med en god förhoppning. Hwad kan jag alltſå ännu till ſlut göra för Eder annat, än hwad Paulus gjorde för den Epheſiſka församlingen, ifrån hwilken han måſte ſkilja ſig? Och nu, kåre Bröder, befaller jag Eder Gudi, och Hans nåds orde, hwilken mägtig är uppbygga Eder, och gifwa Eder arfwedel ibland allom dem, ſom helgade warda. *)

Åt Gud anbefaller jag Eder, mine Dyraſte Barn. Ty Han allena är det, under hwars uppſyn och nådiga ledande I kunnen lyckligt genomgå denna werlden. Så uprikтige Edra Föräldrar än äro emot Eder, ſå högeligen de än äro för Edert tillwälliga och ewiga wäl bekymrade, ſå kunna de ändå icke förekomma, att I icke tagen ſkada till Eder ſjäl eller Eder kropp. Och I ſjelfwe, om I ock äfven än ſå allwarligt bekymrade om Eder ſalighet, kunnen I ändå icke utan Guds biſtånd bewara Edra ſjälar för förderfwet. Jämwäl wid de redligaſte bemödanden ſkola hinder, ſwårigheter och faror möta Eder, då Eder förſiktighet och förſtånd icke är tillräcklig, att upptäcka eller afwända dem. I ſkolen wid flere tillfällen förnimma, än Eder ohemmoghet, än Eder

man-

*) Apoſtl. G. 20: 32.

wanmagt. Och hwad kunden I sälgdes wäl uträtta, om Gud icke understödde Eder i det goda, eller bewarade Eder för det onda? Han allena kan wisa Eder de wägar, på hwilka I bören wandra, för att blifwa fromme och lycklige. Genom Honom kunnen I öfwerwinna alla hinder och frestelser. Han kan bewara Eder för de faror, som hota Eder oskuld och lyckfalighet. Af Honom, af Honom allena kunnen I förwänta styrka uti swagheten, tålamod och tröst uti detta lifwets elände, och allt bistånd, som under alla omständigheter är nödigt. Och fördenskull anbefaller jag Eder åt Gud och Hans nåd. För Eder anropar jag Honom, att Han må låra Eder göra efter sitt behag, att Han må föra Eder på den jämna wägen, som förer till himmelen och att Han bewarar Eder uti sin gemenskap intill ändan. Med denna hjerteliga bön, ledsagar jag Eder på Edert lifs nya wädjo-bana, och anförtror Herran alla Edra öden, som för framtiden kunna wara Eder förbehållne. Jag skall alldrig upphöra, så ofta jag tänker mig Eder, att bedja för Eder, att alla de, som ännu icke blifwit Christi Evangelio lydige, måge fatta och hjertadt utföra detta saliga beslut: och att de, som stå uti Evangelii gemenskap måtte wandra dessomma allt mera och mera wärdigt. Om jag får höra, att någon af Eder råkat på lastens wäg, så skall jag anbefalla detta förlorade får åt Gud, att Han må föra det åter tillbaka på Gudaktighetens wäg. Om jag får höra, att någon af Eder blifwit genom synden olycklig, så skall jag anbefalla honom åt Gud, att Han genom bedröfwelse må leda honom till bättring. Och om jag får se eller höra Eder ifwer i

det

goda, och Eder beständighet i tron, så skall jag
upphöra, att anropa Gud, det Han wille full-
da detta goda werk intills Jesu Christi dag. Det-
kall blifwa dagliga innehållet af min bön för Eder,
j åfwen då ännu, når jag kommer döden nära,
ll jag upplyfta mina döende händer för Eder till
d, och för hela Eder lefnad anbefalla Eder åt
ns nåd och kärlek.

Det andra, som jag efter Pauli Exempel i dag
för Eder, är detta att jag anbefaller Eder
s nåds ord. Jag har förtills utaf hufwud inne-
ll af det samma, nämligen om Tron och Gudak-
jelen, meddelat Eder En sådan undervisning, att
j kan hoppas, I hafwen fattat allt, hwad som
ar till Eder wälfärd, och erkänt hela Guds råd
Eder saligher. Och allt detta, som jag hafwer
d Eder, förer jag Eder i dag åter till sinnes. Lå-
Guds ord blifwa Eder ewigt dyrbart, och gören
till ett wäglist rätteſnöre för Eder lefnad. Så-
att därutaf blifwa wise till saligher, det är, att
j känna Eder saligheds wäg. Ju mera I win-
gen Eder om denna wisher, desto frommare och
ligare skolen I blifwa. Ty huru kan en Ung-
j gå sin wäg ostraffligt, om icke då, når han
ler sig efter Guds ord? Fästen fördenskull hela
er uppmärksamhet därpå, huru i månen dagligen
ta och tilltaga uti Evangelii kunskap. Wid hwarje
felse till synd, wid hwarje retelse till det onda,
gen Eder tillflykt till Guds ord: låren utaf det-
ma medlet, att emotstå alla frestelser, och att hålla

Edert hjerta obesmittadt af werlden, När I hören ytrens läckelser, så tillsluten för desamma Edra öron, och hören allenast Eder Guds röst, som ropar till Eder uti sitt ord. När I åren uti fara, att blifwa förblindade af det som endast har sken af att wara fördelar på jorden, då låre Guds ord Eder att känna och eftersträfwa de sälleheter, som endast förtjena Eder odödliga själs åstundan. Om uti Edra tillkommande dagar wederwärdigheter hända Eder, hwilket wisserligen lärer ske, låten då Guds ord wara Eder glädje, och stärken Eder därigenom uti tålamod och uti hoppet om det ewiga lifwet. När slutet af Edra dagar omsider nalkas, så ware Guds nåds ord Eder tröst och wederqwickelse, och göra Eder faste i tron in till döden. Om I gören ett sådant bruk af Guds Ord, så skolen I blifwa wise, fromme och salige Barn.

Det fägnesammaste wid hela denna föreställning är detta, att jag med Paulo kan hafwa det hopp, att Gud är mägtig nog uppbygga Eder, och gifwa Eder arfwedel ibland alla dem, som helgade warda. Hwad jag swage människa icke kan uträtta hos Eder, hwad I sjelfwe icke åren i stånd att göra, det skall, det kan Gud göra uppå Eder. Edert förderf må wara än så stort, Hans nåd är mägtig nog, att förbättra och att helga Eder. Eder oförmögenhet må wara än så stor, Guds bistånd skall bewisa sig mägtigt uti Eder swaghet. Och denna nåd gör jag mig försäkrad om af Gud i synnerhet ock för denna dagen. Jag har kommit hit med den hjertliga önskan,

att

att I dock alle, mine Barn! i dag måtten hafwa en lisligt intryck af denna akt. Jag har anropat Gud, att Han nådte taga Eder alla till Sig, och bewara Eder uti Sin gemenskap. Hela mitt hjerta är fullt af glädje, när jag betänker det hoppet, att Gud är nog mägtig och nådig, att bewilja mig min önskan. Han skall skänka mig denna outsägliga stora glädje, att jag får se Eder icke allenast såsom sanna Christna i tiden utan ock såsom saligheters arfwingar i ewigheten. Jag will således icke tänka på de frestelser, för hwilka I kunnen wara blottställde, till dess I hafwen hunnit till slutet af Edert lefnadslopp: icke uppå de swårigheter, som I wid Gudaktighetens utöfning kunnen hafwa att öfwerwinna: icke på Eder wanmagt, hwilken kan göra segren öfwer Edert hjerta lätt för Satan och werlden: icke på den fruktan, att till äfwentyrs någon af Eder kan blifwa Gud otrogen. Uppå allt detta, som kunde blifwa mig så förkrossande, will jag nu icke tänka, utan intrycka den tröstfulla tanken uti mitt hjerta: **Gud är mägtig upphygga Eder, och gifwa Eder arfwedel ibland allom dem, som helgade warda.** *)

Men skall detta hopp gå uti hela sin fullhordan, så är wisserligen nödwändigt, att I äfwen å Eder sida bidragen allt därtill, att I kunnen blifwa delaktige af Guds nådiga bistånd. Det är ej nog, att I blifwen af Edra Föräldrar och Lärare anbefallte åt Guds uppsigt och nåd. Det bör blifwa en

*) Ap. G. 20: 32.

saf, hwarmed I sielfwe skolen sysselsätta Eder, att öfwerlämna Eder åt Gud och Hans ords handledning. Uraktlåten i detta afseende alldrig, att uti en andäktig bön anförtro Edra ungdoms-wägar åt Gud. Begynnen hwarje dag i Eder lesuad, hwarje god föresats hwarje förrättning med bön. Och i synnerhet då när I räken uti fara, att blifwa förförde, eller att afwika ifrån Gudaktighetens rätta wäg, bedjen alfwarligt till Gud: Herre! wisa oß Dine wägar, att wi mägge wandra i Din sanning; behålt wårt hjerta wid det ena, att wi Ditt namn frukte. *) Så tillbringen då uti oafbruten Gudsfruktan Edra dagar på jorden, och bewaren med all sorgfällighet den kunskap, som I hafwen århållit om Gud, om Hans willja och om Edra plikter. Då skolen I ej uppsäteligen begå det som ondt är, och det skall i alla delar gå Eder wäl. O måtten I wise wara, mine Barn! och betänka hwad till Eder frid hörer! Jag har efter min öfwertygelse sagt Eder allt det, som är nödwändigt till Eder säliget. Och I hafwen Eder sjelfwe att tillskrifwa Eder det, om afsigten af min underwisning och frukten af mina förmaningar blifwer hos Eder gjord om intet. Dock det förbjude Gud af nåd, att jag skulle förgäfwes arbetat, förgäfwes förmanat Eder! Jag will ej tala om det bekymmer, som min själ skulle känna under dessa omständigheter. Det wigtigaste för Eder bör wara detta, att I då hafwen att förwänta desto wisera answar, och en strångare dom, om I icke akten uppå mina trogna föreställningar. Det det skolen det kunnen I icke göra, mine Barn! I kun-

nen

*) Psalm. 86: 11.

men icke, om I äreir wise, slå nu sista sit tränganda förmaning ut hägen. I skolen icke kunna göra detta, då I så högtidligt i dag förplikten Eder till Gudsfruktan och dygd. I skolen i dag offentligen lofwa Herran, Eder Gud och Frälsare, en ewig Trohet: I skolen efter några dagars förlopp besegla detta löfte genom den heliga nattwardens annammande. Hurn kunden I då handla så ogudaktigt, och så ringa wärdera denna så dyra förpliktel e? Nej, mine Älskade. Äger ännu till äfwentyrs någon förmaning i Christo hos Eder rum, har ännu något wänligt tilltal hos Eder eftertryck, är Eder själs wälfärd Eder kär, och hafwen I ännu hjertelig kärlek till mig, så skolen I uppfylla min glädje, att I hållen Eder härdt wid lifsens ord, och wandren såsom Jesu Christi Evangelio wärdt är.

Och nu wänder jag mig till Eder, mine Wänner! som hafwen kommit hit jämte dessa Barn, för att bedja för dem och att förnya med dem Edert döpelse förbund. Ty jag tager såsom för afgjordt, att ingen af Eder kan wara hitkommen ut någon annan affikt. För Eder framställer jag dessa unga Christne, som nu snart skola aflägga deras trosbekännelse, och offentligen öfwerlämna sig åt den Treenige Guden. Bewisen dem den wälgärning, att I bedjen Gud för dem, och anbefallen dem åt Hans Andas regering. Eder i synnerhet, som genom de starkaste naturens band ären med dessa Barn förenade, Eder lärer jag hafwa af nöden att härtill upp-

[redacted] Eder eget hjerta och åsynen af dessa Barns själ, skall göra det för Eder sjelfven till den angenämaste plikt, att bedja Gud för dem, det Han täktes höja dem uti sin sanning och bewara dem till ewigt lif. Jag förenar mig till lika ändamål med Eder. Wi wälje anförtro allt, hwad som ännu är att göra uppå dessa Barnens själar, åt Gud och anropa Honom ödmjukeligen, att Han täktes nådeligen förbarma Sig öfwer dem.

Högtlofwade Gud och Fader! Dessa Barn, som Du har skapat, och genom Döpelsen upptagit i Din nåd, öfwerlämne wi åt Dina trogna Fadershänder. Du har ända hittills så nådigt ledsagat dem, antag Dig dem hädanefter faderligen. Låt dem wandra för Dig och wara fullkomlige, på det Du må ewigt wara deras Gud. Med strida tårar bedje wi Dig, att Du icke wille tänka uppå deras ungdoms synder, utan handla med dem efter Din nåd. Jesu, Du dessa Barns och allas wår Frälsare! åt Din förbön och kärlek anbefalle wi dem. Äfwen för dem har Du låtit Ditt lif. Därföre låt dem finna barmhertighet, och gå icke med dem till rätta. Bewis Din Gudomliga Förlonings kraft uppå deras själar, och bed för dem, att deras tro alldrig må upphöra. Nådens Ande! åt Ditt ledande öfwerlämne wi dessa Barn. Du har i den heliga Döpelsen utwalt deras hjerta till Din boning, o låt det ewigt wara Din boning. Bewara Dem i Din sanning, och låt dem uti sitt hjerta känna det wittnesbörd,

att

att de äro Guds Barn. O Treenige Gud! Wi öfwerlämne oß alla Dig till egendom. Bewara oß alla genom Tron till saligheten, och lät oß så, som wi här äre församlade, omsider såsom benådade få inför Dig, och dåfwa Din Himmel. Amen. Hör wår Bön till Ditt Namns förherrligande. Amen.

Slut på Senare Delen.

En Yngelings Psalm. *)

Redan, Gud! den snabba tiden
Rycker mig ur min moders famn,
Redan är den dag förliden,
Då jag lärde först Ditt namn.
Blind jag in i werlden träder,
Famlande om dygdens stig.
Du, som skyddat mina Fäder,
Skydda, Ewige! och mig.

Hwem är wärdig i Ditt Tempel
För Din fot nedkasta sig?
Den som, krönt med dygdens stämpel,
Bär sitt kors och följer Dig,
Den som, wördnadsfull för lagen,
From och rättwis mot war man,
Utan rodnad, mitt i dagen,
Hjertats skröte öppna kan.

Wäl-

*) Utur Förslag till Kyrko-Sånger för Swenske Församlingen, författad af P. O. Nyström. Öfwers. Anm.

Wärdes då mitt bistånd wara,
Du som bäst min swaghet wet,
Att mot frestelsernas skara,
Skydda min oskyldighet.
Wärdes så mitt hjerta styra,
Oförsökt i lifwets wår,
Att jag ej begärens yra,
En gång, åldrad, ångra får.

Snart, ehwart en brottsling sikter,
Ångren honom lära skall,
Att den fot från dygden wiker,
Är ej långt ifrån sitt fall.
Därför må min omsorg bliswa,
Att med hat till lastens blygd,
Dig, o! Gud, min dyrkan gifwa,
Och åt samhället min dygd.

Minsta myra bär sin börda
Utan klander af sin lott,
Gläds, att med sin möda skörda,
Hwad Du för deß bärgning sätt.
Mig i lifwet plikter möta,
Alla skola fyllas opp:
Lär mig dem med wishet sköta,
Stöd min swaghet, tänd mitt hopp.

Pag.	Rad.	Står.	Läs.
15	13	anförtroda	anförtrodda.
15	17	däraktiga	däraktiga.
16	15	uthetsade	uphetsade.
19	21	höru	buru.
21	5	Ÿ i	J
35	15	Återlösare.	Återlåsare.
49	17	obättradt	oförbättradt.
61	19	ängstigheter	ängsligheter.
87	21	lungt	lugnt.
107	13	sullkomliga	fullkomliga.

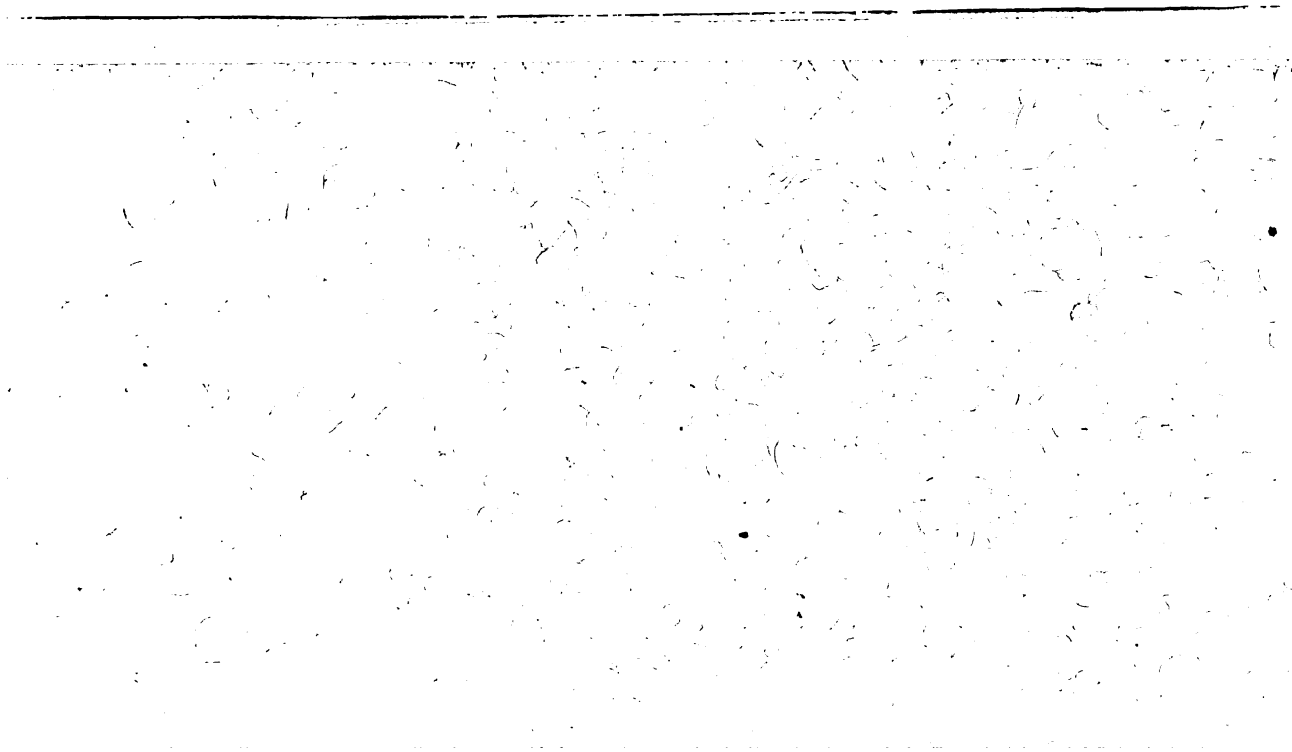

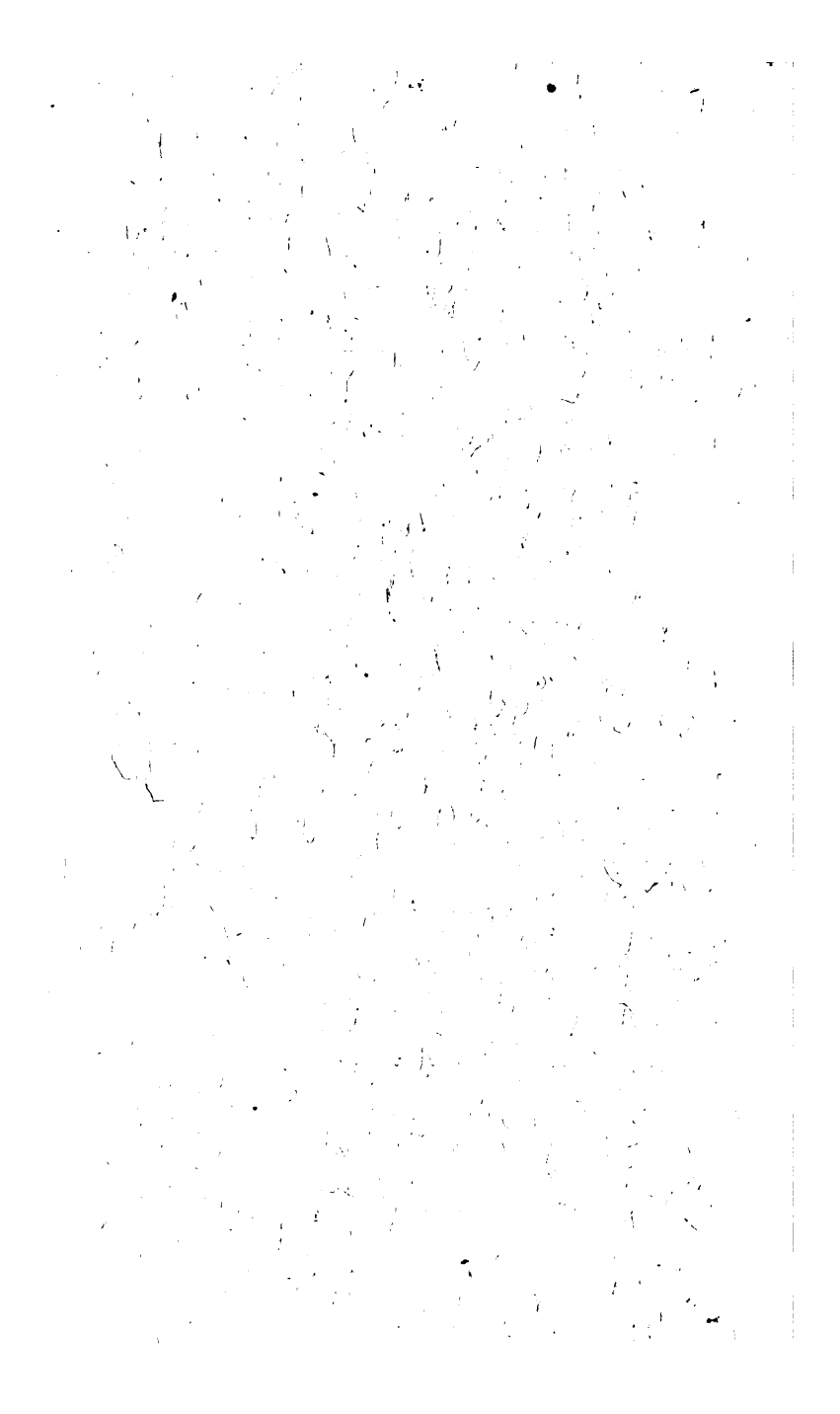

MAY 11 1928

[redacted]

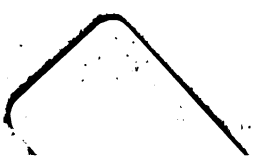

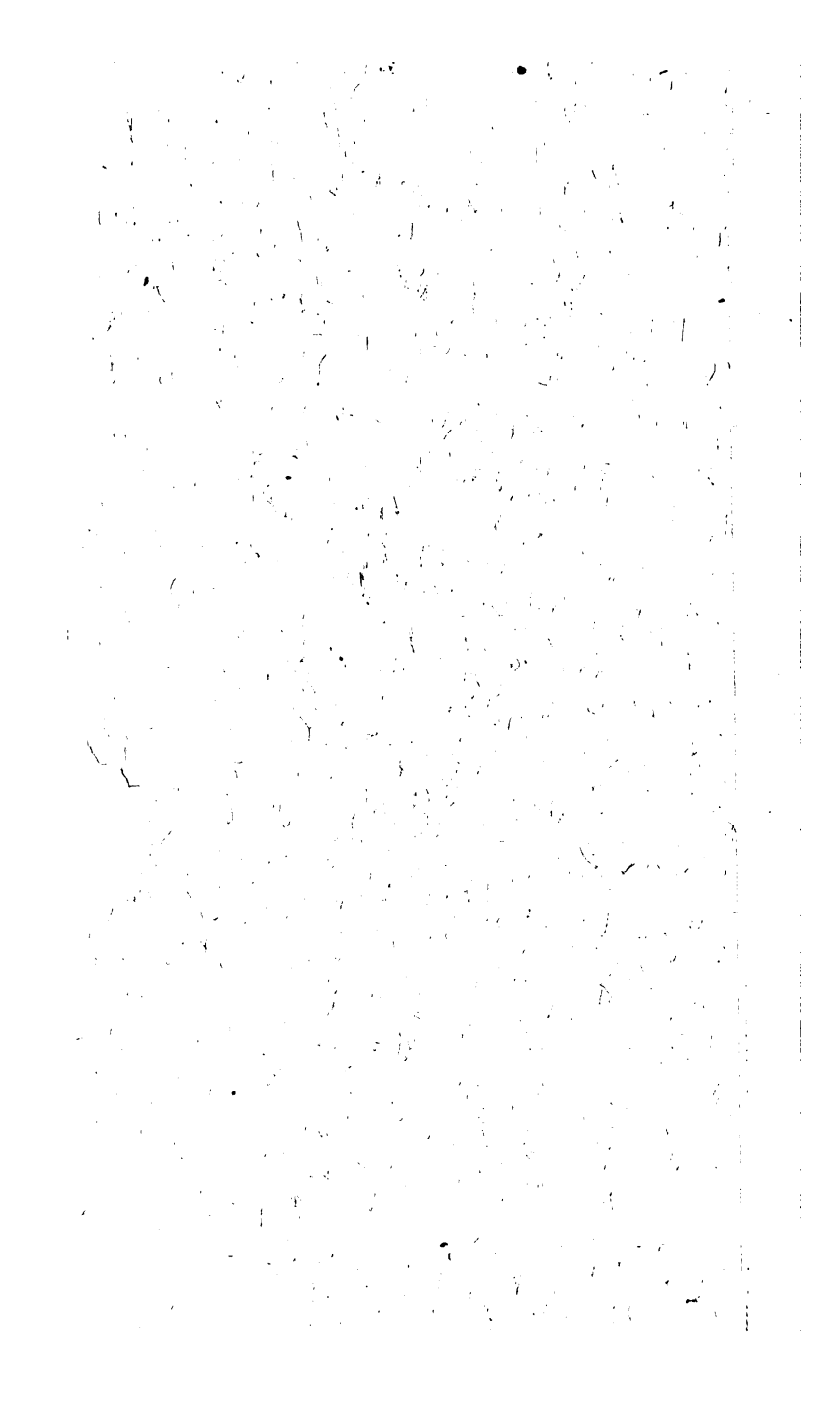

MAY 11 1928